

Yücel Çelikkbilek

Nehir Söyleşi: Zafer Acar



YÜCEL ÇELİKBİLEK

Nehir Söyleşi:
Zafer ACAR



Beykoz Kitaplığı: 7
Biyografi: 1

Yayın Koordinasyon
Bünyamin Korkmaz
Basri Akdemir

Yayın Hazırlık
Muzaffer Topcu
Aykut Nasip Kelebek
Hilal Yurdakul

Yücel Çelikkbilek Kitabı

Yazar
Zafer Acar

Editör
Sezgin Çevik

ISBN: 978-605-06784-4-4

Yapım

buzz 
media solutions

Baskı: Seçil Ofset
100. Yıl Mahallesi, Massit Matbaacılar Sitesi,
4. Cadde No:77
Bağcılar, İSTANBUL
Sertifika No:44903

Beykoz Belediyesi Kültür Yayınları No: 39
1. Baskı, Ekim 2020



İçindekiler

İlk Sözler	9
Tarihe Şahitlik	15
Kars, Çocukluk, Hatıralar	29
Ve İstanbul'a Göç, Beykozlu Yıllar	47
Fikir Dünyasının İnşası	59
“Borçsuz Belediye Bıraktım!”	81
Geçmişin Muhasebesi (70'lerden Bugüne)	87
Belediyecilikte İlk Dönem	101
Sözünün Eri Olmak	151
Bugüne İmza Yarına Miras “ Beykoz”	165
Son Sözler	195



YÜCEL ÇELİKBİLEK

Ahıska'dan göç eden bir ailenin çocuğu olarak 1949 yılında Kars'ın Selim ilçesinde dünyaya gelen Yücel Çelikbilek, 1956 yılında ailesiyle Beykoz'a göç etti. Gümüşsuyu Fatin Hoca İlkokulu, Beykoz Ortaokulu, Kadıköy Ticaret Lisesi, İstanbul İktisadi ve Ticari Bilimler Akademisini bitirdi. İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesinde mahalli idareler üzerine yüksek lisans çalışması yaptı. Refah Partisi İstanbul İl Başkanlığının açtığı Mahalli İdareler Akademisini bitirdi.

1985 yılında Refah Partisi Fatih İlçe Başkan yardımcılığı görevinde bulunan Çelikbilek, 1989 yerel seçimlerinde Refah Partisinden Beykoz Belediye Başkan Adayı gösterildi. 1989 yılından itibaren beş yıl boyunca Refah Partisi Beykoz İlçe Başkanlığı görevini yürüttü. 1991 genel seçimlerinde İstanbul 4. bölgeden Refah Partisi milletvekili adayı gösterildi. 1994 yerel seçimlerinde Beykoz Belediye Başkan Adayı gösterilen Çelikbilek, seçimi kazanarak Beykoz Belediye Başkanı oldu. YSK tarafından seçimlerin iptal edilmesi üzerine 10 Temmuz'da tekrarlanan seçimleri kazanarak beş yıl Beykoz'a hizmet etti. Beykoz'un her noktasına kalıcı hizmetler yaptı ve borçsuz bir belediye devretti.

1999 yılından itibaren 10 yıl boyunca İ.B.B. Başkan Danışmanı olarak görev yaptı. Yerel yönetimler koordinasyon merkezinin kurulmasına öncülük etti. Erdemliler hareketiyle başlayan AK Parti'nin kuruluş sürecinde bulundu, AK Parti İstanbul İl Teşkilatının kurucuları arasında yer aldı. Mali ve İdari İşlerden sorumlu İl Başkan Yardımcılığı görevinde bulundu. 2009 yerel seçimlerinde aday adayı olmamasına rağmen genel merkez tarafından AK Parti Beykoz Belediye Başkan Adayı gösterildi ve seçimleri kazanarak belediye başkanı oldu. 2014 yerel seçimlerini büyük bir farkla kazanıp üçüncü defa belediye başkanı seçilerek Beykoz tarihine adını yazdırdı. 2019 yılında başkanlık görevini devrederek aktif siyasi yaşamını sonlandırdı.

Yücel Çelikbilek 1985 yılından vefatına kadar İlim Yayma Cemiyeti Yönetim Kurulu Üyesi, 2002-2004 yılları arasında İlim Yayma Cemiyeti Genel Başkanlığı görevinde bulundu. 2006 yılından vefatına dek İlim Yayma Vakfı Mütevelli Heyet Başkanlığını yürüttü.

Ayşe Çelikbilek ile evli, dokuz çocuk, 13 torun sahibi olan Yücel Çelikbilek, 19 Mart 2020 tarihinde vefat etti.

Kıymetli Hemşehrilerim;

Beykoz'umuzun serüvenini geçmişten günümüze hem etkinliklerimiz hem de yayınlarımızla diri tutmaya, bütün hatlarıyla göstermeye çalışıyoruz. Mekân, asıl kimliğini içinde yaşayan insanlarla bulur ve onların eylemleriyle şekillenir; bu nedenle kültürel, sosyal ve siyasi anlamda ilçemize katkı sağlamış şahsiyetleri halkımıza layıkıyla anlatmak ve onlar hakkında gelecek nesillere nitelikli çalışmalar bırakmak gibi bir hassasiyete sahibiz. Beykoz'umuzda üç dönem belediye başkanlığını üstlenmiş ve geçtiğimiz aylarda Hakk'ın rahmetine kavuşmuş Yücel Çelikbilek hatırasına yayımladığımız kitap, işte bu hassasiyetimizin ürünüdür.

Beykoz tarihinin müstesna isimleri arasında yer alan Yücel Çelikbilek; ilçemize birbirinden önemli hizmetlerde bulundu, hemşehrilerimiz için gece-gündüz demeden çalıştı ve birçok sorunu çözüme kavuşturdu. Başkanlık yaptığı dönemler boyunca, sadece çalışmalarıyla değil, beyefendi kişiliğiyle de her kesimden insanın büyük sevgi ve saygısını kazandı. Yetmiş yıllık ömrünün son kırk yılını bildiğim değerli büyüğüm Yücel Çelikbilek'in Beykoz'a hizmet etmek gibi bir davası vardı ve son ana kadar bunun bilinciyle ayakta durdu. "Benim evim ne olacak, benim tapum yok" sorusunu birçok Beykozlu kendine sorardı; Yücel Çelikbilek, işte 2B yasasıyla bu hayati problemi çözdü. Adımlarını "Hal-ka hizmet, Hakk'a hizmettir" bilinciyle atan Yücel Çelikbilek, aramızdan çok erken ayrılmış olsa da ardında bıraktığı kalıcı eserlerle daima hatırlanacak ve hemşehrilerimizin gönlünde yaşamaya devam edecektir. Bizler, onun Beykoz sevgisiyle ve birbirinden kıymetli siyasi hatıralarla dolu bu hikâyesini yayımlamanın mutluluğunu yaşıyoruz.

Değerli şahsiyetlerini yeterince tanımayan toplumlar, geleceklerini sağlam temeller üzerine inşa edemezler. Başta kitabın müellifi Zafer Acar olmak üzere, Yücel Çelikbilek gibi örnek bir şahsiyet hakkında bu çalışmanın ortaya çıkmasını sağlayan bütün mesai arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

Murat Aydın
BEYKOZ BELEDİYE BAŞKANI





İlk Sözler



Yerleri kolay kolay doldurulamayacak 40'lı-50'li yıllarda dünyaya gelmiş mücadeleci nesil bir bir aramızdan ayrılıyor. Modern hayatın nesneleri tarafından saldırıya uğrayan ve sanal ortamıyla büyülenen masum taze zihinler, yani bizim geleceğimiz olan gençler kendine gelmek zorunda; çünkü bayrak, bir gün -bu çok da uzak bir gün değil- onlara teslim edilecektir.

Yücel Başkan'ın en belirgin özelliği halkla iç içe yaşaması ve samimi bir dava adamı olmasıdır. Avrupa ya da Amerika'da eğitim almanın her şey sanıldığı, çevremizi sözde entelektüellerin doldurduğu şu günlerde en çok da ihtiyaç duyduğumuz insan tipini karşılar Yücel Başkan. Batı siyasetinde, özellikle de Makyavel'den sonra Hümanizmin geldiği son nokta olan Hobbes'un dillendirdiği "İnsan, insanın kurdudur" sözüne iltifat etmeyip "İnsan, Allah'ın kuludur," mütevazılığı ile başkanlık yapanlar, kesinlikle bu topraklarda daha başarılı olmuş, adlarını tarihin sayfalarına yazdırmışlardır. Elinizdeki bu çalışmanın temel amaçlarından biri de tarihe not düşmek, şahitlik etmektir.



Başkanımız Yücel Çelikkilek'le söyleşi yapıp yapamayacağım sorulduğunda bir ân düşünmüştüm, çünkü önemli bir sorumluluktan bu, öte yandan zaten birtakım yoğunlukların içerisindeydim. Bu işi yapabilecek başka yazar önerilerinde bulundum. Olmadı. Bu iş bana kaldı, iyi ki de bana kalmış. Oldukça önemli bir işti bu, bugünkü siyasetçilerin çoğuna ağabeylik yapmış saygın bir isimle söyleşi yapacaktım, tecrübelerini ilk elden dinleyecektim. Öyle de oldu.

Yücel Başkan'la 2018'de bir çay içimi kadar sohbet edip tanışmıştık. Muhatabına güven veren bir muhabbeti vardı, çevresindeki gençlere –çalışanlar bunlar- evladım, çocuğum vb. şeklinde ifadelerle oldukça içten, babacan davranıyordu.

Söyleşi meselesini konuşmak amacıyla ilk görüşmeyi Yücel Başkan'la Beykoz Vakfı'nda gerçekleştirdik. Yücel Başkan bizi Beykoz Vakfı'nın kütüphanesinde ağırladı. Kendi kitaplığından bağışta bulunduğu bu kütüphaneyi de büyük bir mutlulukla bizlere tanıttı. Çaylar geldi, içilmeye başlandı. Sağlık sorunlarına ve zorlu tedavi sürecine rağmen söyleşiyi kabul eden Yücel Başkan, mütevazı bir dille bu husustaki memnuniyetlerini belirtti. Nezaketliydi. Toplantı sonrası bizi kapıya kadar uğurladı.



Açıkçası söyleşi, hatıra, günlük gibi itiraf soyundan gelen türler bizim gibi mütedeyyin toplumlarda pek iltifat görmemiştir. Aynı şekilde romanı da tecessüsün modern kıyafet giyinmiş şekli olarak yorumlamışız. Günahın ve sevabın gizliliği önemlidir çünkü. Günaha şahit tutmamak, sevabı da kibre vasıta kılmamak birer kaide olarak dinimizde yerini almıştır. Yaşamımıza sinmiş bir hadis: “Ümmetimin hepsi affa mazhar olacaktır, günahı alenî işleyenler hariç. Kişinin geceleyin işlediği kötü bir ameli Allah örtmüştür. Ama, sabah olunca o: ‘Ey falan, bu gece ben şu şu işleri yaptım!’ der. Böylece o, geceleyin Allah kendini örtmüş olduğu halde, sabahleyin, üzerindeki Allah’ın örtüsünü açar. İşte bu, günahı alenî işlemenin bir çeşididir.” Hristiyanlar kilise gibi kutsal bir mekânda işledikleri her günahı ifşa ederek arınmaya çalışırlar. Onlarda günlük, hatıra, söyleşi ve roman gibi türler yaşama şeklinin sonucudur. Bizim için de Batı’yla tanışıp sarmaş dolaş olana dek edebiyat, daha ziyade şiir demekti. Eli kalem tutan kadim edebiyatçılarımız, neredeyse bütün enerjilerini şiire vermişler. Özel hayatı anlatan türler Tanzimat Döneminde başlamıştır –Batılılaşma sürecinde başlaması manidar- ve ardından edebiyatımızda bu türlere ilgi artmış, Cumhuriyet döneminde ise neredeyse her sanat dalında adeta bir ifşa sürecine girilmiştir.



İslami ilkelere sahip birinin her şeyi bütün detayıyla konuşamayacağını anlatmaya çalıştım. Akıllara şu gelebilir: Kişiye özel eksik konuşmalar kimin işine yarar. Hayır, kesinlikle bu pragmatik bakış yanlıştır; çünkü hayat tek başına yaşanmaz, bir sosyal ilişkiler ağıdır, başkalarının hakkını hukukunu da düşünmek zorundayız. İslamî ahlakla donanmış Yücel Başkanımız da bu hususta son derece temkinliydi, dedikoduya mahal verecek, birilerinin kırılmasına neden olacak hiçbir konuya girmede, hatta bazı sorularımıza sadece gülümsedi, susarak cevap verdi.

Kitabı hazırlarken azami fayda kaygımız belki de biricik kaygımızdır. Kitabın okuma kolaylığı olması açısından nehir söyleşiyi gerçekleştiren Zafer Acar'ın soru cümleleri *italik bold* yazılmıştır. Kendimizce mühim görüp okuyucuya kısa bilgiler sunduğumuz bilgilendirme kutu ya da sayfaları ekledik. Rahmetli Başkan Yücel Çelikkalek'in kişisel arşivinden alınan görsellerle kitap daha da zenginleşti.

Son olarak, bu kitabın oluşma sürecindeki varlıklarıyla Beykoz Belediye Başkanı Sayın Murat Aydın, Beykoz Belediyesi Başkan Yardımcısı Bünyamin Korkmaz, Kültür ve Sosyal İşler Müdürü Basri Akdemir, Kültür Müdürlüğü Tanıtım ve Medya Şefi Muzaffer Topcu, Aykut Nasip Kelebek, Turgay Demirel, geçmiş dönem Beykoz Belediye Başkan Yardımcısı Adem Çalışkan ve Beykoz Vakfı çalışanlarına teşekkürlerimi sunuyorum.

Zafer Acar



Tarihe Şahitlik



Türkiye'deki demokrasi serüveninin Yücel Çelikbilek ile akran olduğunu söylemek mümkün. 19. yüzyılın bilhassa ikinci yarısı ile 20. yüzyıl-da siyasi, sosyal ve kültürel anlamda birçok dönüşüm yaşayan ülkemiz; kimi başarısız denemelerin ardından 1946'da istenen çok partili hayata ilk adımını atmış ve 1950'de, 23 yıllık Cumhuriyet Halk Fırkasının (Partisi) ardından Demokrat Partinin iktidara gelmesiyle demokrasiyi tanımaya başlamıştı. Demokrat Parti güçlü halk desteğine karşın 27 Mayıs 1960 darbesiyle iktidardan indirilmiş ve başta Başbakan Adnan Menderes olmak üzere Demokrat Partinin önde gelen yöneticileri Yassıada'da idam edilmişti. Bu idamlar, uzantıları yakın zamanlara kadar gelen vesayetçi zihniyetin ülkemizdeki ilk darbesi olacaktı. 1949 doğumlu, çocukluğu Demokrat Parti yıllarına denk gelen Yücel Çelikbilek bir parlamenter değil yerel yöneticiydi, ama İlim Yayma Vakfındaki faaliyetlerinden de kolaylıkla çıkarılabileceği üzere ufku bütün Türkiye'yle ve hatta bütün İslam coğrafyasıyla dolu bir siyasetçiydi. Onun medeniyet merkezli bu tavrı, Necip Fazıl ve Sezai Karakoç gibi şair-kanaat önderlerinin izinde yürümesini ve Necmettin Erbakan ve sonrasında Recep Tayyip Erdoğan gibi siyasetçilerin partilerinde görev almasını sağlamıştır.



Çelikbilek, belediye başkanlığı dönemlerinde de özellikle “kardeş şehir” uygulamalarında dünyanın önemli şehirlerini tanımış, siyaset adamlarıyla yakın temaslarda bulunmuş ve Türkiye’de demokrasi mücadelesinin bilinçli bir temsilcisi olarak siyasi platformda Beykoz’un ismini yükseltmiştir.



Beykoz’un yerel yönetimler geçmişi, ülkemizin modern anlamda belediyeçilikle tanıştığı 19. yüzyıl sonlarına kadar uzanmaktadır. İlk belediye başkanı 1872’de atanan, ilk belediye seçimlerini ise 1908’de gerçekleştiren Beykoz, tarihsel ve kültürel anlamda oldukça zengin bir ilçedir. İlçe; yalı kültürü, başta Ahmet Mithat Efendi ve Orhan Veli gibi edebiyatçıları, Polonezköy gibi şirin bir bölgesi, Yuşa Tepesi gibi dini mekânları ve sayısız tarihi eseriyle sadece İstanbul’un değil aynı zamanda Türkiye’nin de hazinelerinden biridir. Bütün bu somut verilerin yanında Beykoz’un en önemli özelliklerinden biri de yaşayanları arasında ciddi bir ilçe aidiyetinin ve komşuluk bağının varlığıdır. Beykoz’da yaşayanlar Beykoz’un problemleriyle hemhal bir biçimde yaşamakta ve yerel yönetimle de sürekli bilgi ve fikir alışverişinde bulunmaktadır. Böyle bir yerde belediye başkanlığı yapmanın ciddi kültürel birikim, sorunlara anında müdahale edebilme yeteneği ve sorumluluk sahibi bir kişilik gerektirdiği ortadadır. Yücel Çelikbilek bu anlamda ciddi bir kültürel birikim ve donanım sahibiydi, belediye başkanlı-

ğı yaptığı dönemlerde onun kültürel değerleri korumaya yönelik hizmetleri de bunu kanıtlamaktadır. Ağırlıkla Polonyalı vatandaşlarımızın yaşadığı Polonezköy örneğinde de görülebileceği gibi ülkemizin geçmişten bugüne genel yapısıyla oldukça uyumlu olarak Beykoz da kozmopolit, farklı inanç ve etnik gruplardan insanların iç içe yaşadığı bir ilçedir. Yücel Çelikbilek toplumumuzun zenginlikleriyle çok uyumlu bir belediye başkanı profili çizmiş, farklı dini ve etnik gruplara saygıyla yaklaşmış ve demokratik bir siyasetçi olarak hareket etmiştir.

Ciddi anlamda bir demokrasi kültürü ancak güçlü yerel yönetimlerin varlığı ile mümkün olabilmektedir; yerel yönetimlerin merkezi hükümetle uyumlu davranması ise bölge insanı adına çok ciddi bir şanstır. Yücel Çelikbilek belediye başkanlığı dönemlerinde kendisiyle yakın çalışanların da şahitlik edeceği üzere, belediye içerisinde de demokratik davranmış, çalışma arkadaşlarıyla sürekli istişare halinde olmuştur. Merkezi hükümetle ise son derece uyum içerisinde çalıştığı kolaylıkla anlaşılabilmektedir. Çelikbilek, sadece yerel yönetici gibi değil, geniş anlamda toplumsal bir figür olarak hareket ediyordu. Onun en önem verdiği hususlardan biri topluma fayda sağlayan kalıcı işler bırakmaktı, bu hedefinde de oldukça başarılı olduğu ortadadır. Bugün Beykoz'un birçok kültür merkezinin, çok sayıda yolunun ve belli başlı toplumla intibak etme kurumlarının altında Yücel Çelikbilek imzası bulunmaktadır. Yine bu noktada, yani toplumun düşünme noktasında da Yücel Çe-



likbilek Refah Partisi ve AK Parti hükümetlerinin prensiplerine uygun hareket etmiş, daima toplumu ileriye götürme ve vatandaşın günlük hayatını kolaylaştırma kaygılarıyla çalışmıştır. Ülkemizin yoğun bir kalkınma ve modern dünyanın seviyesine yaklaşma yoluna girdiği AK Parti hükümetleri döneminde Yücel Çelikbilek, Beykoz için önemli bir fırsattı. Toplumun menfaatinin her şeyin önüne alması Çelikbilek'in sadece kendi parti mensuplarının değil farklı ideolojilerden ve halkın birbirinden farklı sosyo-ekonomik gruplarının da saygı ve sempatisini kazanmasını sağlamıştı.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi Türkiye'de demokrasi mücadelesinin ne kadar sancılı süreçlerden geçtiği bilinmektedir. Yücel Çelikbilek henüz delikanlılık yıllarında 12 Mart 1971 darbesine tanıklık etmiş, 12 Eylül'ü yaşamış, 1982 anayasa referandumunun demokrasi-dışı işleyişini yakından görmüş ve nihayet 1994 seçimlerinde yaşanan haksızlıkları bizzat deneyimlemiştir. Yücel Çelikbilek 1994 yerel seçimlerinde Beykoz Belediye Başkanlığını adeta bileğinin hakkıyla kazanmasına rağmen Beykoz'daki seçimler birtakım uydurma gerekçelerle iptal edilmiş, tekrar edilen seçimlerde ise daha yüksek bir oy oranıyla Çelikbilek belediye başkanlığını tekrar kazanmıştı. Gerçekten de Yücel Çelikbilek'in siyasi hayatı, modern Türkiye'nin siyasi ve sosyal tarihinin çok ciddi bir bölümünü kapsar.



Yücel Çelikkalek, zor zamanlardan geçip bugüne gelmiş, özgürlüğün sınırlarını, devletin şefkatli ve şiddetli yüzünü yakından görmüş nesildendi. Ülkemizin coğrafi konumu, kültürel kodları ve etnik yapısı gibi kimi kendine has yönlerinin, yediden yetmişe herkesin siyasetle ilgilenmesine neden olduğu bir gerçek. Ülkemizdeki bitmek bilmez gençlik hareketleri ve çatışmalar da bundan kaynaklanıyor. Dünyanın kıyısında köşesinde kalan bir millet olsaydık bu denli aktif bir geçmişe ve büyük bir tarihe sahip olamazdık. İçine doğduğu kültürel ortamdan –halk, ilk öğretmenidir- herkes gibi etkilendiğini bildiğimiz Yücel Başkan da yükseköğrenim gören neredeyse her Türk gencinin kaderini yaşamış, aynı inanç çevresinde ve yakın düşünce dünyasından arkadaş gruplarıyla bir araya gelmiş, gençlik teşkilatlarına katılmış, partilerde aktif görevlerde bulunmuştur. Bilmektedir: Türkiye’de doğmak zorunlu bir mücadelenin, kavganın içine doğmaktır; ekmek kavgası kadar ideolojik mücadele vermek de bir yazgıdır.



Çelikbilek'in, Milli Görüş geleneğinin önemli bir mensubu olarak mücadele ettiği 1980'li yıllar, Türkiye adına çok ciddi dönüşümlerin yaşandığı bir döneme tekabül eder. 12 Eylül'ü derinden yaşamakta olan Türkiye, 1980'lerde bir yandan da ANAP iktidarını ve Turgut Özal'ı yılları tecrübe ediyordu. Bu dönemde Türkiye'de neo-liberal politikalar harekete geçirilmiş, ülkemiz kapitalist dünya sistemiyle bütünleştirilmeye çalışılmıştı. Bu neo-liberal politikalar, o yıllarda toplumsal yaşamın her alanında gözlemlenebilmektedir; medya-basından inşaat sektörüne, sinemadan eğlence biçimlerine her alanda dünya sistemiyle entegre olmaya yönelik bir değişim yaşanmıştır. Büyük holdingler ve uluslararası kuruluşların Türkiye'deki uzantıları öne çıkmaya başlamıştır. Dönemin önce başbakan, sonra cumhurbaşkanı olarak öncü aktörü Turgut Özal'ın "Her mahalleden bir milyoner çıkaracağız" sözü bu yılların, daha doğrusu bu dönemde hâkim unsur olan zihniyet yapısının çarpıcı mottosu olarak okunabilir. Bir başka açıdan, sınır komşumuz Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği de 1980'lerde artık iyice zayıflamaya başlamış ve 1991'de çökmüştür. Soğuk Savaş döneminin bütün etkilerini derinden yaşayan ülkemiz, bu çift kutuplu dünya düzeninin çözülüşüne de yakından tanıklık etmiştir. Diğer yandan, Yücel Çelikbilek'in içinde bulunduğu Milli Görüş hareketinin lideri Necmettin Erbakan 1980'li yılların başlarında siyasi yasaklı liderler



arasındadır. 1982 anayasası gereğince kendisine on yıl siyaset yasağı getirilen Erbakan, 1987’de yapılan halk oylaması neticesinde yeniden siyasete dönme imkânı elde etmiş, 1991 seçimlerinde ise Konya’dan milletvekili seçilerek meclisteki yerini yeniden almıştır. Yücel Çelikbilek’in; Erbakan’ın Adil Düzen ilkelerine, halkla sürekli iç içe olma düsturuna sonuna dek bağlı kaldığı görülebilmektedir. Necmettin Erbakan; siyasi yasalık olduğu, daha sonra konuşacağımız 28 Şubat gibi çok sıkıntılı günlerin yaşandığı dönemlerde bile daima sırtını millete dayamış, gerek halkıyla gerekse de teşkilat mensuplarıyla ilişkilerini hep diri tutmuş bir siyasetçiydi. Yücel Çelikbilek de 1999 ila 2009 arasında Beykoz Belediye Başkanlığı yapmadığı yıllarda benzeri biçimde davranmış, halkla ilişkilerini koparmamıştır.

1980’li yılların genel iklimine dönmek gerekirse, o yıllarda Türkiye’de İslami anlamda ciddi bir uyanışın olduğunu da söylemek mümkündür. Sonradan gerek Refah Partisi ve AK Parti saflarında siyaset yapacak bazı isimler, gerekse de İslami hassasiyetleriyle öne çıkacak entelektüeller bu



dönemde yoğun bir kültürel üretim faaliyetinde bulundular. Mütedeyyin kesimin aydınları toplumsal karşılığı bulunan gazeteler çıkarmakta, irili ufaklı toplumsal gruplara hitap etmeyi başarabilen dergiler yayımlamakta ve çeşitli konferans ve panel-lerle toplumsal arenada kendilerini göstermektedir. Bu birikim, özellikle de 2000 sonrası AK Parti hükümetlerinde ve yerel yönetim tecrübelerinde somut bir şekilde kendini hissettirecektir.

Yücel Çelikbilek’in de bu dönemin birikiminden hem şahsen hem de Beykoz Belediye Başkanlığı

dönemlerinde istifade ettiği bilinmektedir. Çelikbilek daima kültürün yanında durmuş, kültür aygıtlarının önemini idrak etmiş ve kültür insanlarıyla halkı buluşturmayı bilmiş bir siyaset adamıdır. Halkla kurduğu sıcak ilişkilerde de içten halk adamı kimliğinin yanı sıra kültür adamı olma özelliğini de dışa vurduğu görülmüştür.



Kendisini her alanda inşa etmesini başarmış bir siyasetçi olan Yücel Çelikbilek, toplum karşısına ilk ciddi çıkışını 1990'lı yıllarda gerçekleştirecektir. 90'lar, Türkiye siyaseti açısından da birbirinden önemli olaylarla doludur ve 1980'li yıllarda başlayan neo-liberal politikalar bu dönemde kendisine çok daha ciddi yayılma alanları bulmuştur. Özel televizyonların ortaya çıkıp medya-basında büyük bir yer edinmeye ve kamuoyunu etkilemeye başladığı, çok sayıda gazete ve derginin dolaşıma girdiği bu yıllarda Türkiye siyaseti de sürekli yüksek tansiyon altında ilerlemektedir. Faili meçhuller, suikast ve suikast girişimleri, mafya-derin devlet ilişkileriyle sürekli çalkalanan Türkiye; bir yandan da başta PKK olmak üzere terör örgütleriyle mücadele vermekte, bir türlü sağlanamayan siyasi iktidar nedeniyle arzuladığı kalkınma hamlelerini gerçekleştirememektedir. Türkiye'de mütedeyyin aydın ve siyasetçiler 90'lı yıllarda çeşitli problemler yaşamakta ve birtakım haksızlıklarla mücadele etmekteydi; ancak Milli Görüş'ün, gücünü milletin vicdanından alan yükselişi de engellenemiyor-

du. 1994 Yerel Seçimlerinde Refah Partisi'nin gösterdiği başarı sadece 1995 Genel Seçimlerinde Refah Partisi'nin başarısını değil, 2000 sonrası dönemde AK Parti hükümetlerinin elde edeceği seçim zaferlerinin de habercisi niteliğindeydi.

1994 Yerel Seçimlerinde Refah Partisi adayı Recep Tayyip Erdoğan, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığını elde etmiş, kısa sürede sadece İstanbulluların değil, tüm Türkiye'nin dikkatini çekmişti. Çelikkilek'in ilk belediye başkanı seçildiği dönemde Beykoz, tarihsel ve coğrafi konumu nedeniyle önemli bir bölge olmakla beraber henüz şehirle tam anlamıyla bütünleşme sağlayamamış, kendi içerisinde çeşitli problemlerle uğraşan bir ilçe görünümündeydi. Çelikkilek 1994-99 arasında Beykoz'u şehrin önde gelen yerleri arasına katmaya başlayacak, 2009-2019 arasında yapacağı sayısız hizmetle de neredeyse sorunsuz ve örnek ilçe haline getirecekti. 90'lı yılların karmaşık siyasi iklimine dönmek gerekirse, Refah Partisi'nin yerel yönetimlerde gösterdiği başarıdan memnun kalan halk, partiyi 1995 genel seçimlerinde birinci yapmıştı. Seçimin ardından kurulan Anap ve Doğru Yol koalisyonu başarılı olamayınca Refah-Yol hükümeti kurulmuş ve Necmettin Erbakan başbakan olmuştu. Ne var ki ordu-medya ve küresel güçlerin ülkemizdeki uzantıları işbirliği yapmış, 28 Şubat post-modern darbesiyle Erbakan başbakanlıktan istifaya zorlanmış, sürecin devamında da Refah Partisi kapatılmıştır. Bu dönem, Türkiye'nin demokrasi tarihine kara leke olarak geçmiştir.



Halkın dini hassasiyetleri hiçe sayılmış, “demokrasi” kavramı pratikte karşılığı bulunmayan bir kelime olarak kalmıştır. 1999 seçimlerinde yine halkın oylarıyla seçilen bir milletvekili, sırf başörtüsünden ötürü mecliste yemin törenini terk etmeye zorlanmıştır. Dönemin başbakanının halkın oylarıyla seçilen milletvekiline yönelik “Lütfen bu hanıma haddini bildiriniz,” şeklindeki sözü -maalesef- mecliste yankılanmıştır. Bu seçimlerde kurulan DSP-A-NAP-MHP koalisyonu Türkiye’nin ekonomik krizlerle boğuştuğu bir dönem olarak tarih sayfalarındaki yerini almıştır. Bu dönemde Türkiye, 17 Ağustos 1999 Marmara depremiyle on binlerce vatandaşını kaybedecek, 2001 Anayasa Kitapçığı Kriziyle de ekonomik anlamda büyük bir yıkıma sürüklenecektir.

3 Kasım 2002 genel seçimleri, Türkiye siyasi tarihinin dönüm noktalarından biri olmuştur. AK Parti’nin günümüze kadar süren tek başına iktidar döneminde Türkiye; ekonomik açıdan ciddi atılımlar gerçekleştirmiş, bölgesel ve küresel bir güç olma yolunda emin adımlarla ilerlemiş, kriz zamanlarından mümkün olan en az zararla çıkmış ve model oluşturan bir ülke haline gelmiştir. 2000’li yıllarda AK Parti hükümetleri döneminde, önceki hükümetlerden kalma ekonomik krizler giderilerek yeni istihdam alanları açılmış, ulaşımda büyük ilerlemeler sağlanmış, sağlık alanında ciddi adımlar atılmıştı. Sağlık alanında yapılan hamleler, bütün dünyanın koronavirüs salgınıyla savaş verdiği şu günlerde, Türkiye’nin salgının tehlikelerine karşı en iyi karşı koyan ülkelerden biri olmasını sağlamıştır.



2000'li yıllarda tüm ülke çapında rahatlıkla gözlemlenen kalkınma hamlelerine bu süreçte Beykoz'da da tanıklık edilmiştir. Yücel Çelikbilek, 10 yıllık aradan sonra devraldığı Beykoz Belediyesi'ne 94'te ilk kez başkan seçildiği heyecanı ile hizmet etmeye kaldığı yerden devam etmiş, Beykoz'da yatırım hamlelerini başarıyla sürdürmek için gecesini gündüzüne katmıştır. 2010'lu yıllarda da Türkiye ve Beykoz'un kaderi çok benzer bir istikamette ilerlemekteydi. Türkiye, AK Parti hükümetleriyle yakaladığı istikrarla ekonomik ilerleyişini durmaksızın sürdürürken Beykoz da 2009 ve 2014 yerel seçimlerinde peş peşe iki defa belediye başkanlığına seçilen Yücel Çelikbilek dönemlerinde birbirinden önemli hizmetlerle buluşturulmuştu.

Bir yandan uluslararası arenada kirli oyunlarla uğraşmaya devam eden Türkiye; 15 Temmuz darbe girişimiyle karşılaşacak, devlet ve milletin darbeci güçlere karşı dimdik duruşuyla bu kalkışmayı önleyecekti. Darbe girişiminin en kanlı yaşandığı yerlerden biri de Beykoz'du. 15 Temmuz gecesi Beykoz'un birçok farklı noktasında darbecilere karşı koyarak birçok vatandaşını şehit veren ve gazileri bulunan Beykozlular, bu kanlı gecede Beykoz Belediye Başkanı Yücel Çelikbilek'in darbeciler karşısında kararlı duruşunu yıllarca unutmayacaklardı. Çelikbilek, darbe girişiminin henüz başlangıcında vatandaşları darbecilere karşı organize edecek ve Beykozlulara mücadele azmi ve güven telkin edecekti.



30 Mart 2019 yerel seçimlerinde belediye başkanlığını Murat Aydın'a teslim eden Çelikkale, amansız bir hastalığa yakalanmıştı ve bu hastalıkla mücadele ediyordu. Buna rağmen geri çekilmemiş, adeta bir kanaat önderi gibi Beykozluların arasında yaşamaya devam etmiş, kendisini Beykoz Vakfında ziyarete gelenlere daima zaman ayırmayı ise bir sorumluluk bilmişti. Başkanımıza Allah'tan rahmet diliyoruz, mekânı cennet olsun. Biliyoruz ki "çalışmasının karşılığı da yakında kendisine gösterilecektir." (Necm, 40). Genelde memleket, özelde ise Beykoz için gecesini gündüzüne katarak çalıştığına bizzat Beykoz halkı şahittir.



*Kars, Çocukluk,
Hatıralar...*



Başkanım: “Çocukluk, insanın cennetidir” sözünü bilirsiniz. Siz böyle bir cenneti yaşadınız mı?

Öncelikle, böyle bir fırsatı bizlere verdiğiniz için teşekkür ediyorum. İnsanın hayatını gözden geçirip anlatması, geçmişle yüzleşip hesaplaşması herkese nasip olmaz. Bizlere böyle bir imkân sunduğu için Rabbimize ne kadar hamd etsek azdır.

Geçmişte yaşadığımız dönemleri günümüzle mukayese ettiğimizde aralarında çok ciddi farklar olduğunu görürüz. Köy hayatından şehir hayatına geçen birinin artısıyla eksisiyle farklılık hissetmemesi mümkün değil. Tüketilen gıdalar, insanların oturup kalkması, kültürler ve daha pek çok şey

farklıdır. Tüm bu farklılıklar elbette bir zenginliktir. Köy ve şehir hayatı arasında çok ciddi farklar var, bu farklılıkları hiç hissetmedim demek, hayatı hiç yaşamadım demektir. Eğer hayatı yaşıyorsanız; okul, mahalle sohbetlerindeki bilgi aktarımları sizleri mutlaka farklılaştırır, sizlere artı değerler kazandırır. Şehirdeki tecrübelerinizi gittiğiniz yerlerde anlattığınızda insanlar sizin farklılaştığınızı, kendinizi geliştirdiğinizi, birtakım bilgiler edindiğinizi fark ederler. Sizin “Ben şunları biliyorum” demenize gerek kalmaz. Zaten siz sohbet edince farklılaştığınız anlaşılır. Şehirde yaşayanlar, bilgiyi köyde yaşayanlara göre daha hızlı elde etmektedir. Bu, köylülerin eksikliğinden değil, şehirdeki insanların birtakım imkânlara sahip olmasından kaynaklanıyor. Hem kişisel gayret hem ortamdan alınan bilgiler, bireyin kişisel gelişiminin hızlanmasını sağlıyor.





Çocukken hem köyü hem de şehri tanımak bir avantaj bence. Şehirli köyü bilmiyor, köylü şehri bilmiyor. Siz bu durumun faydalarını görmüşsünüzdür.

Tabii tabii, zaten bu tecrübe edilmeden bilinemez. O yıllarda şehirli birinin köyü merak edip araştırma ihtimali yok denecek kadar azdı, köylünün bilgi edinmesi zaten güçtür. Bu yüzden hem şehri hem köyü genellikle köyden şehre gelen insanlar bilirdi. Zaten bu tür şeylerin araştırılarak değil yaşayarak öğrenileceği düşüncesindeyim. 1960'ta Türkiye'de ihtilal olmuştu. Bu nedenle köye gönderilmiştim. İşin o boyutuna girmek doğru olur mu bilmiyorum, siyasi meseleler var çünkü. İsterseniz anlatayım.

Ashında iyi olur Başkanım, o dönemi sizden de dinlemek isteriz.

Babam o günkü siyasi ortamın zorlukları nedeniyle bizi memlekete göndermişti. Babamın mensubu olduğu düşünce akımıyla 60 sonrası hâkim düşünce arasında çok fark vardı. İnsanları düşüncelerinden dolayı hapse atmak rutin hale gelmişti. Babam, o zamanlar bu durumdan biraz

çekinmişti. Ben küçüktüm, etrafımızda babamın yokluğunda anneme ve bana sahip çıkacak bir erkek yoktu. Babam bir yere giderse yahut düşüncelerinden dolayı hapse atılırsa biz ortada sahipsiz kalacaktık. Bu yüzden bizi memlekete gönderme ihtiyacı hissetmişti. Kalkıp memlekete gittik. Gittik ama köyde koca koca adamlar gazete okuyamıyorlar. Beşinci sınıf talebesi olarak köyde gazete okuyabilen bir ben varım. O zamanki köy şartlarının ne kadar yetersiz olduğunu da görebiliriz buradan. Köylüler uçaktan atılan gazeteleri toplayıp bizim evin önüne gelirlerdi. Ben duvarın üzerine oturup gazete okurdum, köylüler aşağıya dizilip dinlerlerdi. Ortalama dört-beş, bazen altı saat gazete okurdum. Köylülerden doğru dürüst gazete okuyabilen yok, benim bir saatte okuduğumu onlar heceleyerek dört saatte okuyacaklar ya da hiç okuyamayacaklar. Uçaktan atılanlardan farklı gazeteleri seçip bana getirirler, “Sen oku millet dinlesin, yoksa gazete yüzünden kavga etmeye başlarlar,” derlerdi. O kadar insan karşıma dizilip saatlerce benden gazete dinlerlerdi. Normalde on dakika sesiz oturmazlardı. Çocuk aklımla o zamanlar idrak edemesem de bu son derece can sıkıcı bir durumdu, çünkü Anadolu insanının çoğu bu durumda, azıcık bilgi için birilerine bağımlı. Orada, benim yerimde kötü niyetli biri olsa belki okuduklarını farklılaştırarak anlatabilir, halkı yanlış bilgilendirip yanlış yönlendirebilirdi. Rabbimize çok şükür bugün durum bu şekilde değil. En azından halkımız gazete okuyabilecek seviyede.





27 Mayıs 1960 Darbesi

1950'li yılların sonunda İsmet İnönü'nün yurt gezilerinde asker tarafından sempatiyle karşılanması, askerle birlik olup hükümeti devireceği düşüncesi Demokrat Parti'yi endişelendirmiştir. O yıllarda darbeyi planlayan askerlerin orduda kritik noktalara atanmasıyla darbenin seyri belirmeye başlamıştır. Gerilim arttıkça erken seçim daha çok gündeme gelmiş ama bu gergin ortamda yapılacak seçimin kanlı biteceğinden çekinilmiştir. Kurulan tahkikat komisyonuna çok geniş yetkiler verilmiş ve komisyonun verdiği kararların sorgulanması ve itiraz edilmesinin önüne geçilmiştir. Tüm bunlar Cumhuriyet Halk Partisinin adeta idam kararıdır. Polisin öğrencilere ateş açtığı ve ardından takviye için gelen askerlere öğrencilerin “Türk ordusu çok yaşa” sloganından sonra askerle öğrenciler birbirine sarılmış, “ordu ile beraberiz” şeklinde sloganlar atılmıştır. Askerin namlusu, öğrencilerden iktidara çevrilmiştir. İsmet İnönü'nün “Şartlar tamam olduğunda milletler için ihtilal meşru bir haktır.

Bu yolda devam ederseniz sizi ben de kurtaramam,” sözü akıllara geliyor, iş kontrolden çıkıyor ve hükümet kurulamıyor. Prof. Dr. Ali Fuat Başgil’in hükümetin istifa edip ortak bir millî birlik hükümeti kurulma önerisine Celal Bayar uymamış, sertliği ve baskıyı arttırmıştır. Demokrasinin kurallarına göre bir çözüm geliştirmek yerine, 27 Mayıs 1960 tarihinde ordu yönetime el koymuştur. 27 Mayıs sonrası yedi profesörden oluşan bir anayasa komisyonu kurulmuştur. Emekli Orgeneral Cemal Gürsel’in başına getirildiği ve 37 subaydan oluşan Milli Birlik Komitesi kurulmuş ve yönetimi üstlenmiştir. Demokrat Parti kadroları tutuklanmış, Yassıada’ya götürülmüş ve yargılanmıştır. 1961 anayasası oluşturulmuştur. Türk Silahlı Kuvvetleri, üniversiteler ve yargıda çok köklü değişiklikler yapılmış, birçok kişi görevinden alınmıştır. Yargılama sonrası Celal Bayar, Adnan Menderes, Fatin Rüştü Zorlu ve Hasan Polatkan’ın idamına karar verilmiştir. Bayar altmış beş yaşından büyük olduğu için cezası müebbet hapse çevrilmiş, diğer üç isim ise idam edilmiştir. ”



Bir anlamda daha on yaşında orta yaş ve yaşlılar topluluğuna seslenmiş oluyorsunuz. Bu, özgüveninizi artırmıştır.

Bu çok hoş bir tecrübeydi. O günkü Türkiye'nin siyasi ahvali hakkında bilgi edinme imkânına sahiptim. Benden yaşça büyük insanların oturup beni saatlerce pür dikkat dinlemeleri elbette kendime olan güvenimi arttırıyordu. O kadar insan benim ağızmdan çıkacak sözleri bekliyorlardı ve çocuk yaşında çok işe yaradığımı hissediyordum. Normalde o insanlar bir çocuğu on dakika dinlemezler, "sen ne bileceksin, sus bakayım" derler ama gazete olunca iş değişiyor. Bu sanırım hitabetimin gelişmesine de katkı sağladı, daha o yaşlarda küçük bir topluluk karşısına çıkabiliyordum.

Peki Başkanım, okuduklarınızı o yaşta kavrayabiliyor muydunuz?

Kavrayamıyordum desem yalan olur. Neticede olaylar belli. Bir ihtilal olmuş ve bu ihtilalden dolayı ailemizi toplayıp memlekete geri dönmek zorunda kalmışız. Belki yerimizde yurdumuzda kalsak vaziyeti idrak edemeyebilirdim ama düzenimizi bütünüyle değiştirdiğinden insan çocuk da olsa “Neler oluyor” diye sorguluyor. Hatta gazeteleri köylüler için değil daha çok kendi merakım için okuyordum. On yaşındaki bir çocuk normalde niçin böyle şeyleri takip edip dursun. Ben orada gazeteleri okuduktan sonra eve getirir, evde bir daha okurdum. Dinleyenlerden daha fazla bilgilenirdim, bazen evdekilere de okurdum. O zamanlar devlet meselelerinden dolayı kederliydik. Ortam çok gergindi, insanlar tedirgindi ve her şey muallaktaydı. Durum ne zaman düzelecek, yoksa düzelmeyecek mi, ben yeniden şehre dönebilecek miyim, aileme zarar gelecek mi? Daha birçok soru vardı aklımda ve bunlar bir çocuğun olması gereken sorunlarından çok daha fazlaydı ve ağır bir yükü. Bizim kuşak, yaşından büyük sorunlarla uğraştı hep.



Hangi gazetelere ulaşabiliyordunuz?

Çocukluk dönemimde köydeki insanlara okuduğum gazeteler o şartlar altında köylülerin ellerine geçen gazetelerdi, isimlerini çok iyi hatırlamıyorum. Genel olarak mütedeyyin kesimin öyle çok gazetesi olduğunu söyleyemeyiz. Hatırladıklarım; Bugün, Sabah, Vakit, Yeni İstiklal. Mehmet Şevket Eyyi'nin çıkardığı Yeni İstiklal, İslamcılık tandanslı bir gazeteydi. Necip Fazıl'ın Büyük Doğu'su vardı. İstanbul'a gelince daha fazla gazete-ye ulaşabildim. Sadece mütedeyyin kesimin değil diğer kesimin de dergi ve gazetelerini okurdum. İnsanın sadece mensup olduğu düşünceyi değil, her düşünceyi tanıyıp bilmesi gerekiyor. Bu şekilde savunduğumuz ve inandığımız değerleri daha iyi bilir, daha bilinçli olur ve gelecek nesillere daha iyi aktarabiliriz. Gazete ve dergi okumak bugünkü düşünce zeminimi oluşturdu.

O yıllarda Necip Fazıl ile yakınlık kurdunuz mu, konferanslarına gittiniz mi?

Çok yakın olduğumu söyleyemem ama takip ederdik. Tabiri caizse o bizim için bir ışıktı. Lise döneminde kendisinin farkına vardım.

“Çocukluk insanın cennetidir” demiştiniz ya Başkanım, o dönemde Adnan Menderes'in başına gelenler size bir anlamda kendi vatanınızda cehennemi yaşatmış oluyor.

O zamanki çocukların yaşadığını cennet olarak adlandırmak mümkün değil elbette. Orada bir kırılma vardı, yarın ne olacağımızı bilemememizin karamsarlığı vardı. “Acaba yarınımız ne olacak, yoksa daha kötü şeyler mi gelecek başımıza.” Bunlar o zamanlarda yaşadığımız başlıca üzüntü ve kederlerimizdi. O zaman da çocuklar istediği gibi sokağa çıkıp oynayamıyordu. Düzenli bir hayatınız varken onu bırakıp elemli, üzüntülü, sıkıntılı ve yarınımızın ne olacağını bilemeyeceğimiz bir köy hayatına dönmüştük. Kars'a geri döndüğümde çok iyi bir yaşantımızın olduğunu söyleyemem. Gazete okumalarından sonra radyo dinliyorduk, iyi haberler duyduğumuzda geleceğe dair bir umut doğuyordu.

Siyasetle çok erken yaşlarda tanışmışsınız.

Evet o günlerde öyleydi. Birtakım sorunlarla erken yüzleşmiştik, ülkenin durumu hakkında endişemiz çoktu ve bu ortamda büyümenin neticesi olarak ileriki yıllarda da hepimiz ülke için bir şeyler yapma ihtiyacı hissediyorduk. 70'li, 80'li yıllarda gençlik çatışmalarının ayyuka çıkmasının temel sebebi belki budur. Herkes ülkeyi kurtarmak istiyor ve ülke için tek doğrunun kendi doğrusu olduğunu düşünüyordu. Kutuplaşma çok fazlaydı. Rabbimize hamdolsun bugün durum daha iyi. İnsanlar birbirlerinin düşüncelerine daha saygılı, daha hoşgörülü.



27 Mayıs darbesi... O yıllarda yaşadığınız zorluklar sizi ürkütmemiş.

O yıllarda ürküp tedirginlik yaşamamak mümkün değil, çünkü pek hoş olmayan, güvensiz bir ortam hâkimdi. Bu yaşadıklarım geri çekilmeme neden olmadı, aksine mücadele gücümü artırdı. Belki de olaya tersten yaklaşıp o günleri yaşamayı bu denli siyasetin içinde olur muydum şeklinde düşünmek gerekiyor.

Bilirsiniz, İbn-i Haldun “Coğrafya kaderdir,” der, Kars’ta doğdunuz, beş yaşına dek orada yaşadınız. Kars farklı etnik kökenli insanların huzurlu, birlikte yaşadığı bir yer. “Öteki”yle birlikte yaşamayı daha çocukluk yıllarınızda öğrenmiş olmalısınız. Hatırlayabildiğiniz kadarıyla o yılları anlatabilir misiniz?

Coğrafya birçok şeyin nedenidir. Bahsettiğiniz farklı etnik kökenden insanlar birbiriyle çok uyumlu ve iç içe yaşıyordu. Bugün farklı etnik kökenden insanlar arasında zaman zaman çatışmalar yaşandığını duyuyoruz. O günlerde çok az olmakla birlikte bu ayrışıklığı göremezdiniz, barışık bir ortam vardı. O zamanlarda aramıza nifak tohumları ekmek isteyenlerin sayısı günümüzdeki kadar çok değildi. İnsanlar birbirlerinin mezhebiyle, kökeniyle uğraşmıyordu. Hepimiz Karşlıydık, hepimiz komşuyduk, hepimiz Allah’ın yarattığı kullardık.

O günlerde devlet Doğu’da ve Güneydoğu’da ülke bütünlüğü için çok farklı bir gayret içindeydi. O günkü ortamda ülkenin bütünlüğüyle ilgili te-



reddütler ve bunun aleyhine çalışan insanlar vardı. Devlet, bunun olmaması için çeşitli politikalar geliştirip o bölgelerde uyguluyordu, bölge insanları arasında husumet ve kırınglık olmaması için çalışıyordu. Buna karşın bazı insanlar art niyetli davranışlar sergiliyor, kötü planlar kuruyordu ama o günlerde insanların çoğu ayrılıkçı düşüncelere sahip değildi. Gençler arasında sevgi ve kardeşlik vardı. Erkekler askerden ülke bütünlüğünü benimsemiş, vatan sevgisiyle yoğrulmuş bir şekilde dönüyorlardı. Bu çok güzeldi; toplumda birlik ve beraberlik sağlıyordu. Askeriye halkın eğitilmesi için bir okul vazifesi görüyordu. Askerden gelenler en fazla ilkokulu bitirmesine rağmen enteresan bir şekilde çok kültürlü olmasalar da belli bir seviyeye geliyorlardı. Askerde o gün verilen bilgiler, ülkedeki birliğin ve beraberliğin oluşmasında çok etkiliydi. O günün ilkokul mezunu bugünün lise hatta biraz daha ileriye götürürsek yüksekokul mezunu gibiydi diyebiliriz. O günkü rütbeli askerler vatan sevgisini, muhabbeti, arkadaşlığı bir görev edasıyla çok güzel aktarırlardı. Bir çavuş hatta onbaşı bile belli bir statüye sahipti. Galiba halkta az da olsa bilgi sahibi olan insanlara karşı yaklaşım daha farklıydı. O adamın bir saygınlığı, değeri olurdu.



Bilgiye verilen değer ve bilginin konumu da çok değişmiş oluyor bu durumda. Bugün internet çağında her şeye ulaşılabilir, bilginin önemi kalmadı. O zamanlar kitaba hatta gazeteye bile ulaşmak zordu. Demek ki bilgi o zamanlarda çok kıymetliymiş.

Bilgiye ulaşmak zordu, bu yüzden bilen biri konuşurken daha dikkatli dinleniyordu, bilgili adama ulaşmak da zordu, o insanlara değer atfediliyordu. Evet, internet bilgisine ulaşmak kolay ama o bilgilerin ne kadar sağlıklı olduğu tartışılır. Günümüzde sahih bilgiye ulaşmak daha zor bence.

Farklı etnik kökene sahip insanlar arasında akrabalık ilişkileri kuruluyor muydu, kız alıp vermeler oluyor muydu, ayrımcılık var mıydı?

Akrabalıklar kuruluyordu, ortak çatı İslam'dı, ayrımcılık yoktu. İnsanlar birbirlerine kız alıp verirken etnik unsurları önemsemiyorlardı. İnsanlar birbirinin samimiyetine, niyetine, muhabbetine, karakterine önem veriyordu. Herkes gönül rahatlığıyla birbirinden kız alıp verirdi. Kimse kimsenin diline, rengine bakmazdı, insanlığına bakardı. O anlamda ayrımcılık yoktu. Ayrımcılık sadece, insanların topluma uyumlu olup olmadığı ve iyi biri olup olmadığı üzerinden yapılıyordu. Etnik unsura dayanan bir ayrımcılık yoktu.

Şii-Sünni gerilimi yaşanır mıydı?

Şii-Sünni gerilimi hiç yaşanmıyordu. İnsanlar birbirine saygılıydı. Neyin kavgasını yapacaklardı ki? İki taraf arasında bir kavga olsa büyükler araya girer, orta yolu bulurdu.



O yıllardan bugüne gelindiğinde durum nedir?

Tabii bunları dinleyince yadırgamak doğal. İnsanlar komşularıyla bir müddet sonra hasım oldular, bu olacak iş değil. Devlet verdiği eğitimle bu konuyu tam özümsetemedi herhalde. Yoksa birbirine hem maddi hem manevi ihtiyaç duyan, her gün birbirini selamlayan insanlar neden düşman olsunlar ki, ortada paylaşamadıkları hiçbir şey yok. Zaten bizim kodlarımızda bu tür ayrımcılığa yer de yok, yüzyıllarca birçok farklı dinden, ırktan insanlar bir arada barış içinde yaşamış. Yani geçmişte olup da şimdi olmayan nedir? Bunlar gerçekten bizim insanımızdan kaynaklanan sorunlar olamaz. Bunlar içimize dışarıdan sokulmuş nifaklar. Çok şükür azaldı, Allah'ın izniyle tamamen bitecek.



Bilinçsizlik var sanırım.

Tabii, devlet yetkililerinin aklına getiremediği şeyler yavaş yavaş toplumda ayrımcılık oluşturdu. Birtakım uygulamalar bazı vatandaşlarımıza farklı muamele yapıldığını, olumsuz yönde ayrımcılığa maruz kaldıklarını düşündürdü. Bir ülkenin en büyük amacı, varlığını ve birliğini korumaktır. O zaman yeni yeni ortaya çıkan illegal örgütler, terör, devleti yönetenlerde ciddi bir tereddüt oluşturdu. Bazen sert bazen ayrılıkçı amaçlar güdenlerin işlerine gelecek uygulamalar yapıldı. Burada şunu unutmamalıyız, birincisi: devletimiz böyle bir şeyle sınanmaya hazır değildi, ikincisi: Türkiye gibi birçok farklı etnik gruptan oluşan bir ülkenin böyle bölücü faaliyetler karşısında birliğini koruma konusunda çok ciddi endişelere kapılması gayet normaldi.



Başkanım Peygamber Efendimize peygamberlik gelmeden önceki en belirgin özelliği emin olmasıydı. Emanete ihanet etmemek Peygamber (a.s.) sünneti, bu da sizin şiarlarınızdan olmalı...

O günlerde herkesin bu noktada birbirine itimat edip güven duyduğunu rahatlıkla söyleyebilirim.

İnsanlar toplumsal hayatta birbirine güveniyordu ve istedikleri ân emanet paralarını geri alabileceklerini biliyorlardı. Ortada bambaşka bir güven ilişkisi vardı. Günümüzde bu tür işlere müdahale eden kurumlar çoğaldı. İnsanlar küçük yaşlarda bankayla ilişki kurmaya başladı. Bunlar bazı imkânlar da sağladı. Bu durumda komşuya para emanet etme gereksinimi ortadan kalktı. Bunlar insanların birbirine güvensizliğinden değil de artık birbirini yormamak için değişmeye başladı. Devlet de bu konuda birçok girişimde bulundu; bankacılık sistemi değişti. Mahallede bir emanetçiye ihtiyaç kalmadı yani. Bir de köydeki insanlar birbirlerini iki günde tanıdılar, komşuluk ilişkisi iki üç kuşak öncesine dayanıyor. Komşunuzun evi belki yüz yıl önce yapılmış ve o bölgede dedeleriniz zamanında başlayan bir komşuluk ilişkisi var. Dedenizin babanızın tanıyıp güvendiği bir kişiye siz de daha rahat güveniyorsunuz. Günümüzde insanlar çok sık ev değiştiriyor. Kimin ne olduğunu bilmek imkânsız ama dokusu bozulmayan köylerde hala bahsettiğim güven ilişkisi mevcut.



*Ve İstanbul'a Göç,
Beykozlu Yıllar*



Aileniz neden Beykoz'a yerleşmeyi seçmiş?

Babam Beykoz'a ilk gelenlerden. O zamanlar faaliyette olan cam fabrikasında çalışmaya başlamış. Daha sonra Kars'tan İstanbul'a gelenlere babam Beykoz'da kalıp çalışmalarını tavsiye etmiş, onlara cam fabrikasında iş ayarlamış. Ardından bazıları Sümer Bank Deri Kundura Fabrikasında çalışmışlar. Beykoz'da çalışanlar, memlekete yaptıkları ziyaretlerinden dönerken çalışmak isteyenleri buraya getirmişler. Zaten gurbetten gelenler diğerlerinin de kendi bölgelerinde iş tutmalarını isterler çünkü kendi yaşadıkları yabancılık, yalnızlık gibi duyguların yaşanmasını istemezler. Kendi memleketindeki insanları çevresinde görmek buradaki insana da güven veriyor. Kars'tan gelenler de bu şekilde Beykoz'a yerleşmişler. Yani bizimkisi bir bakıma zorunlu tercih. Büyük ihtimalle babam burada fabrikaların yoğun olduğunu duydu, Beykoz'da daha kolay iş bulacağını düşündüğü için de buraya yerleşti.



Köyden size gelen olur muydu?

Elbette, memleketteki insanlar şehre geldiklerinde bize uğramadan gitmezlerdi. Mutlaka köye gittiklerinde, köydekiler bizi onlara sorarlardı. Babam konumu itibariyle çalıştığı müesseseseye çok adam yerleştirdi. Acemilik ve sıkıntı çekmemek için İstanbul'a gelip de babamın evine uğramayan

yoktu. Biz onları burada ağırlamazsak, biz yarın tekrar memlekete gittiğimizde o köyde, o komşularla görüşemezdik, onların evlerine gidemezdik. O zamanlarda bankalar yaygın değildi ve çok da bilinmiyordu. Köylüler paralarını bankaya yatırır gibi getirip anama verirlerdi. Anam paraları büyük bir titizlikle saklardı. Bu, müthiş bir emanetçilikti; bu, o günkü komşuların birbirine olan güven duygusunu gösterir.

50'li yılların Türkiye'si göçle yüzleşti. Bu sorunu şahsen yaşamış biri olarak gerek kişisel pencerenizden gerekse içinde yaşadığınız toplum açısından değerlendirebilir misiniz?

Beykoz, dört fabrikası olan bir ilçeydi. Özellikle deri-kundura ve cam fabrikası çok etkindi. İlk başlarda fabrikalar köyden gelenlere kalacak yer veriyordu. Daha sonrasında bu devam ettirilemedi. Bu durum bazı şeyleri zorlaştırdı. Gecekondulaşma başladı. Gecekondulaşma elbette makul bir şey değil ama neticede insanların burada çalışıp kalabilmelerini mümkün kılıyordu. Gecekondulaşma bir mecburiyetten doğdu. İnsanlar daha düzgün evler yapmaya çalışsa da çarpık kentleşmeyi arttırmaktan başka bir işe yaramıyordu bu çaba. Bu evler sayesinde insanlar bu bölgede yaşama imkânına sahip olmuşlardı. Devlet o günlerde geleceği düşünerek imar faaliyetlerini yürütseydi Beykoz bu gün çok daha düzenli bir semt olacaktı. Vatandaş kendi imkânlarıyla güzel şeyler yapmaya çalıştı. İnsanlar konforun değil, barınma ihtiyacını karşılamının peşindeydi. Gecekondu, yatırım düşüncesiyle yapılmadı. Beykoz'da da farklı kültürden insanlar yaşıyor. Bu kültürlerden bazıları unutuluyor bazıları günlük yaşamda kendine daha çok yer buluyor. Bazı kültürler birbiriyle kaynaşarak yepyeni bir yaşam tarzı oluşturuyor. Bir ilçede farklı farklı kültürlerin sürdürülmesi çok büyük bir zenginliktir.

Çok mezhepli küçük bir köyden kozmopolit bir şehre geliyorsunuz, yabancılık çekmemişsinizdir, hatta bunun avantajlarını yaşamış olmalısınız.

Oldukça farklı kökenden komşularımız vardı, memleketteyken onlarla sık sık görüşürdük, dolayısıyla hiçbir zaman kendimizden olmayana karşı bir ta-

vır içinde olmadım. İstanbul bizim memleketten daha farklı insanlarla dolu, bu yüzden İstanbul'a yeni gelmiş biri nasıl konuşacağını, nasıl davranacağını bilemeyebilir. Ya da insanlarla anlaşmazlıklara düşebilir. Ben memleketteki insan profilinden haberdar olduğum için bu konuda zorluk yaşamadım. Benim gibi olmayan insanlara karşı farklı bir tavır içinde olmadım. Köydeki yaşamımın buna katkısı olduğunu düşünüyorum. Başkanlığımda herkese eşit yaklaşmaya özen gösterdim. Herkese eşit mesafede olmamız lazımdı.



Beykoz'a göçen insanlar dejenere olup büyük şehrin karmaşasından olumsuz etkilendiler mi, kendi kültürlerinden koptular mı?

Halkın köydeki alışkanlıkları ve yaşama biçimleri onların büyük şehirde yanlıştan kaçınma ve değerlerine sahip çıkmalarını sağladı. İnsanlar gün sonunda bir araya geldiklerinde kültürlerini birbirlerine aktarırlardı. Köydeki ortak kültür buradaki insanların birbirine sahip çıkmalarını, barış içinde oturmalarını ve birlik içinde olmalarını sağladı. Yaşlıların anlattığı hikâyeleri dinleyerek büyüdü çocuklar. Kültür aktarımı ve ortak değerlere sahip olmak bu noktada önemli.

T.S. Eliot, kültür ile dinin birbirinden ayıramayacağını söylüyor. Beykoz'un dini geleneğini koruması kültürüyle de alakalı ve bu hâlâ devam ediyor gibi görünüyor. O yönüyle de Beykoz İstanbul'un diğer birçok ilçesinden ayrılıyor gibi. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

İlçeleri rekabetçi bir anlayışla değerlendirmemekle birlikte, evet bir fark olduğunu düşünüyorum. Beykoz'un kültürünü taşıması ve sürdürmesi, kendi kültürünü iliklerine dek sindirmesi, kültürünü sadece kendi insanına değil diğer bölgelerden gelmiş insanlara da anlatmayı bir görev bilmesi bir birlik, bütünlük duygusu yarattı. Aynı din mensuplarının ortak yönleri olduğu muhakkak. Zaten İslam hayatımızı belli bir düzene sokar. Davranışlarımızda, eylemlerimizde dinimizin gereğini yerine getirdiğimizde aslında ortaya bir kültür çıkmış oluyor. Dini duyarlılığı zayıflayan insanların daha önce edindiği dini alışkanlıklarını devam ettirdiği, bazılarını hiçbir şekilde değiştiremediğini görürüz. Dini gereklilikten dolayı yeni birçok davranışın ortaya çıktığını da görebiliriz. Tüm bunlar kültürün oluşumunda etkilidir. Bu bakımdan dini ve kültürü ayrı ayrı ele almak pek sağlıklı olmaz.



Çocukluk yıllarınızda liderlik vasfına sahip olduğunuzu söyleyebilir misiniz? Mahalle arkadaşlarınız arasında sürükleyici bir karakteriniz var mıydı? Sınıf başkanlığı yaptınız mı mesela?

13-14 yaşındayken resmi daireye bir yazı mı yazılacak, ben yazar, takibini de yapardım. Okuma yazmayı diğerlerinden daha iyi bilirdim. Biz bölgemizde karakola pek ihtiyaç duymazdık. Kendi işimizi kendimiz çözerdik. Sıkıntılı durumlar için belli insanlar hakem olarak belirlenmişti. Seçilen bu insanlar olayı tarafsız bir şekilde değerlendirip bir karara varırlardı. Varılan kararı kabul etmeyen, mahallede çok fazla oturamazdı; çünkü o hakem kendi çıkarları doğrultusunda değil, doğru kararı verirdi. Uzun zaman boyunca karakola kimse gitmedi, sorunları kendi içimizde hallediyorduk. İtiraz eden çıkmazdı. Hakemler, güven duyulan ve Allah'tan korkan insanlardı. Hakemler kesinlikle taraflı karar vermezlerdi. Hatta civar köyler buna şaşırırlardı. Kendi içimizde belli başlı kurallarmız vardı ve kimse bu kurallara aykırı hareket etmezdi. En azından bunun için çaba gösterirlerdi. Bu şekilde hem köydeki düzen sağlanır hem de insanlar adaletten mahrum kalmazlardı. Benim mahallede, evde, işte kendimi öne atan bir yapım yoktu ama bana bir görev verildiğinde onu en iyi şekilde yapmaya çalışırdım. Küçük yaşlardan itibaren köydeki ve çevremdeki işlerle ilgilendiğimden olsa gerek sorumluluklarımı bilirdim. İş özenle ve iyi bir şekilde yapınca insanlar da bize güven duydular. Allah kimseyi altından kalkamayacağı bir işin altına sokmasın.

Bu hakemlik fikri kimden çıkmıştı Başkanım?

Bu da bizim kendi içimizden çıktı diyelim. (*Gülerek söylüyor bunu, fikrin kendine ait olduğunu anlıyoruz.*) Eğer bir bölgede sözüne itibar edilen, tam anlamıyla güvenilen biri varsa ve o bölgenin insanları iyi niyetliyse zaten sorun çıkmaz; çıksa bile güvenilen, yaşça tecrübeli kişilerin de araya girmesiyle sorunlar çözülür. Günümüzde sorunların artmasının temel nedeni, insanların birbirine yabancılik hissetmesi olabilir. Tanımadığınız biri size iyi niyetle bile yaklaşırsa "Acaba altında ne var," diye düşünürsünüz, bir sorun anında tereddüt hissetmeniz doğal.



Bu anlamda küçük bir yerel yönetim kurmuşsunuz, diyebiliriz.

Evet. Bu denilebilir ama tabi ki o bölge devletin güvenlik kuvvetleri tarafından denetim içindeydi, sanki devlet bizi boş vermiş de biz de kendi sorunlarımızı kendimiz     mek zorunda kalmış gibi anlaşılmasın. Biz meselelerimizi kendi içimizde fazla b  y  tm  yorduk ve karakola gitmeye pek ihtiyaç duymuyorduk. Zaten mahkemeye gitsek de kendi içimizde verilen karara yakın bir karar çıkacak, bunu biliyorduk.

Okulda bu anlamda nasıldınız?

Ben okulda başarılı bir talebeydim. Derslerde sıkıntı     mezdim. Yaramaz değildim. Annem ve babam beni kavgacı değil uysal bir   ocuk olarak yeti  tirmi  lerdi. Mahallede ve okulda kavga etmemizi engellediler.



*Başkanım siyasetin bir kavga tarafı da var, değil mi?
Bu anlamda zorlandınız mı?*

Siyasette ben sağ kökenliydim. Sol kökenlilere karşı bir düşmanlığım yoktu ama yine de karşılıklı bir mücadele vardı. Onlardan çok zarar da gördüm. Hayatıma kast edilmesine varacak kadar birkaç kez ciddi saldırılara uğradım. Bunların detaylarına girip konuyu farklı boyuta taşımak istemiyorum. Allah'a şükürler ediyorum ki hiç kimseye karşı silah kullanmadım. Aslında siyaset kavga değil, ortayı bulma, uzlaşma sanatıdır. Ama maalesef benim gençlik yıllarımda toplum, sorunlarını çözerken ilk etapta kavgaya başvuruyordu. Ben her zaman için sakinliğimi korumaya çalışıp akliselim davranmaya gayret ettim. Barış yanlısı olup barışçıl bir siyaset anlayışı güttüm.

“1789'da Fransa'daki ana mecliste toplumun farklı kesimlerinden üyeler mevcuttu. Sağ-sol kavramı ilk olarak bu mecliste benzer ideolojiye sahip vekillerin oturma şeklinde ortaya çıktı. Kralın yerinde kalmasını savunanlar sağ, cumhuriyeti savunanlar sol tarafta oturuyorlardı. 19. yüzyılda birçok siyasetçi ve düşünür eserlerini bu ayrım üzerine inşa etmiştir. Türkiye'de sağ-sol ideolojik ayrımı 20. yüzyılın ortalarında yaygınlaştı. Türkiye'de tek parti yönetimi sona erdikten sonra sağ-sol gruplarının sınırları belirginleşip ayrışmalar ve çatışmalar boy göstermeye başlamıştır. 1960'lı yıllarda ayyuka çıkan sağ-sol çatışmaları 70'li yıllarda çok can aldı, 80 darbesiyle sonuçlandı. Bu çatışmalar ve darbe sonrası askeri yönetimde binlerce sivil hayatını kaybetmiştir.”

Sağ-sol çatışmasının etkilerini kendiniz ve ülkemiz üzerinden değerlendirir misiniz?

Ben okul dönemimde kitap okumayı çok severdim, çok kitap alır ve çevremdeki insanlara da okumaları için verirdim. Bu merhaleden geçen gençler genellikle kötü işlere bulaşmamış, illegal örgütlere dâhil olmamıştır. Çevremdeki insanları kitap okumaları için motive etmekle yetinmiyor, onlara istedikleri kitapları sağlıyordum. Babamdan kalma bir kitap okuma alışkanlığına sahiptim. Babam roman ve tarih kitapları okumayı çok severdi, bunları hem kendi okur hem bize okuturdu. Tarihi kitapları okumaya babamın sayesinde başladım. Benim dışladığım kitap yoktu. Ama belli değerlerim var, bunlara ters olan ve inançlarıma zarar verecek kitaplara pek itibar etmezdim. Ekonomik, sosyal ya da siyasal hiçbir alandaki kitaba önyargım yoktu. Sol kesimle kavga edildiği sıralarda solcular benim peşime de düştüler, en iyi ihtimalle beni dövmeyi planlıyorlardı. Vapurun alt katına inmiştim, oraya geldiler, beni biraz tartakladılar. Onlardan birilerini tanıyan arkadaşım vardı. O, “Ben gidip onlarla konuşacağım” dedi, ben “Bu konuşmadan bir şey çıkmaz,” dedim ama o yine de gitti. Elimde solcuların dergisi vardı, para verip almıştım. Arkadaş dedi ki, “Bakın Yücel sizin bildiğiniz gibi değil, bakın şu dergiler onun.” Onlar da dedi ki “Bu arkadaşın bunları okuması bir şey ifade etmez, bu bizim için daha tehlikelidir, bize asıl zarar bundan gelir. Bu okur bize ne yapacağını daha iyi bilir ama okumazsa o bizim için tek tip zarar vericidir.” Genel olarak o dönemde gençler birbirine karşı daha sertti. Çizgiler çok keskindi. İnsanlar karşı tarafın ne düşündüğünü, sadece onların hamlelerini kestirebilmek için merak ediyordu. Yani onların düşünce yapısını anlama gayreti içerisinde değillerdi. Gençler daha kavgacıydı, siz ne kadar sakın olursanız ne kadar başkalarına karışmasanız da bir şekilde birileri gelip sizi bulabiliyordu. Kavgadan kaçmak neredeyse imkânsızdı. Ben kavgadan kaçmazdım, sadece insanlara zarar vermekten kaçınıyordum. Sonuçta onlar bizim insanlarımızdı, hepsi pırıl pırıldı. Maalesef o yıllarda insanları birbirine kırdırdılar. Sağ-sol çatışmaları gençlerin organize olmalarını, plan yapma becerilerini, karar verme ve o kararın yerine getirilmesi için gerekeni yapma gibi özelliklerini geliştirmiş olabilir, belki liderlik becerisi de kazandırmış olabilir; ama birçok yetenekli gencimizi o çatışmalarda kaybettik. Dediğiniz anlamda bir yarar sağlamışsa da zararı kesinlikle çok daha fazladır.

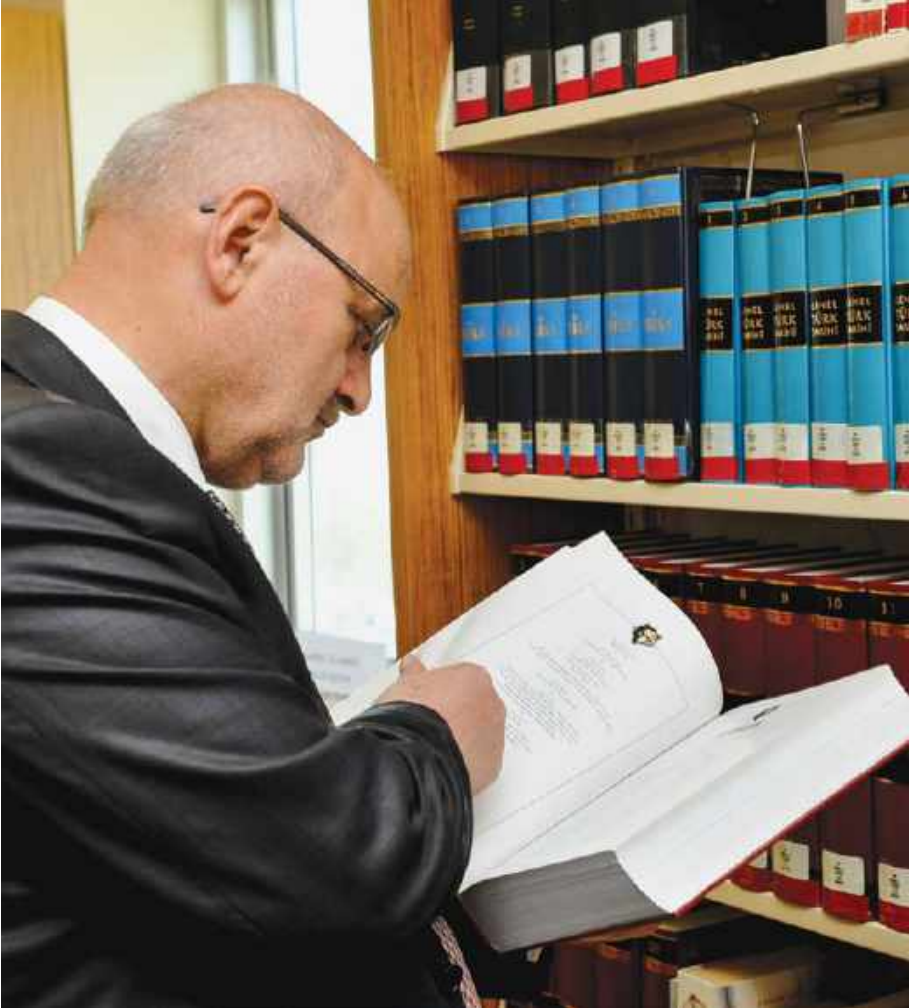


*Fikir
Dünyasının
İnşası*



Başkanım evinizde babanızın kitaplığı da vardır öyleyse?

Evet vardı. Kitaplı bir evde büyüdüm. Sonradan da okuma alışkanlığım devam etti. Kütüphanemdeki 3000'e yakın kitabı bir vakfa, 1500 – 2000'e yakın kitabımı ise Beykoz Vakfı Kütüphanesine bağışladım. Şu an yeni bir kütüphane kurmaya çalışıyorum. Bırakılan miras kitap olsun. Kitap okumak iyidir. Küçüklüğümde kitap okumaya âşık olmuşum. Bu yaşıma kadar devam ettirdim ve Allah'ın izniyle de devam ettireceğim. Çevremdeki insanlara, kütüphanelere, STK'lara kitap bağışlayarak başka insanların okumalarına da katkıda bulunmaya çalışacağım.





Necmettin Erbakan

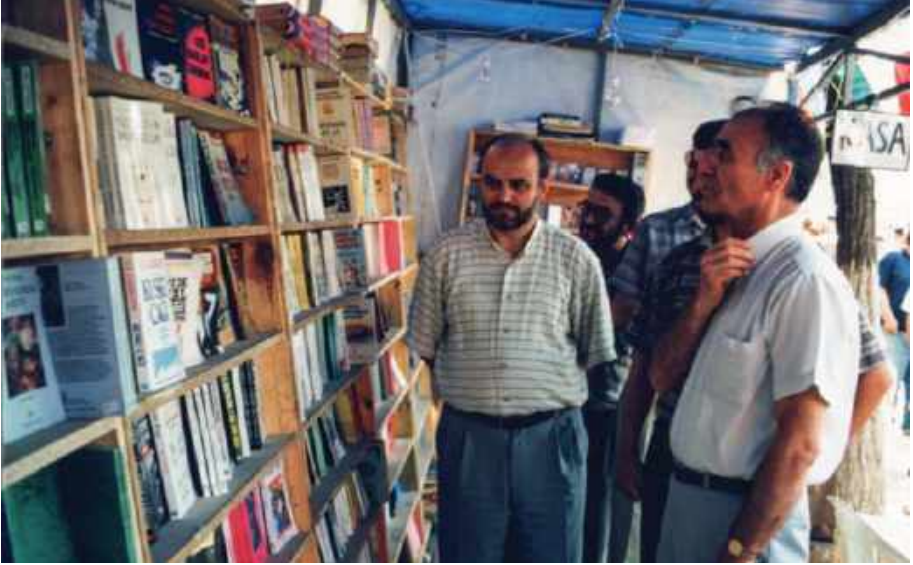
29 Ekim 1926'da Sinop'ta doğdu. İlkokulu ve İstanbul Erkek Lisesi'ni birincilikle bitirdi. Ardından İstanbul Teknik Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümüne girdi. Yeterlilik tezindeki başarısından dolayı üniversite tarafından 1951'de Almanya'ya gönderildi. Aachen Teknik Üniversitesi'nde çalıştığı 1.5 yıl süre içerisinde, bir tanesi doktora olmak üzere toplamda üç tez hazırladı. «Dizel motorlarda püskürtülen yakıtın nasıl tutuştuğunu» matematiksel olarak izah eden bu tez, büyük yankı uyandırdı. O tarihte Almanya'nın en büyük motor fabrikası olan Deutz'a davet edildi. 1953 yılında İstanbul'a döndü ve 27 yaşında Türkiye'nin en genç doçenti oldu. Necmettin Erbakan, 1956 yılında Gümüş Motor A.Ş.'yi kurdu ve Türkiye'de otomobil yapılmalı fikrini ortaya attı. Eskişehir Demiryolları CER atölyesinde "Devrim Otomobil"ın yapımında görev aldı. Erbakan, 1965 yılında profesör, Şubat 1966'da Odalar Birliği Sanayi Dairesi Başkanı, Genel Sekreter, Mayıs 1968'de Odalar Birliği İdare Heyeti Üyesi, Mayıs 1969'da Odalar Birliği Başkanı oldu.

1967 yılında evlenen Erbakan, sanayiye gerekli ilginin gösterilmediğini düşünerek siyasete atıldı ve 1969'da Konya'dan bağımsız milletvekili seçilerek Meclis'e girdi. Erbakan, 1970'te Milli Nizam Partisi'ni kurdu. 1971'de parti kapatıldı. 1972'de kurulan Milli Selamet Partisi, 51 parlamenterle Meclis'e girdi ve dört yıl boyunca hükümete ortak oldu. 12 Eylül İhtilali'nin getirdiği yasaklarla 1987 yılına kadar politikadan uzak kalan Erbakan, yasak kalkınca 1987'de Refah Partisi'nin Genel Başkanlığına seçildi. 1995 seçimlerinde Refah Partisi %21.7'lik oyla birinci geldi ve Erbakan Türkiye'nin Başbakanı oldu. 1998'de Refah Partisi'nin kapanmasıyla 5 yıl siyasi yasaklı hale gelen Erbakan, 2003'te Saadet Partisi'ne Genel Başkan seçilmiştir. Erbakan, 2004'te Saadet Partisi Genel Başkanlığından ve parti üyeliğinden ayrıldı. Kalp yetmezliği nedeniyle 27 Şubat 2011'de yaşamını yitirdi.



Çeşitli kurumlarda başkanlık ve diğer taraftan belediye başkanlığı yaptınız, teşkilatlanma ve dava bilinci sizde ciddi anlamda hangi yıllarda oluşmaya başladı?

Lisede bu işlerle ciddi olarak ilgilenmeye başlamıştık. Sıkıntılı ideolojik yapılanmalara dâhil olmadan, inancım eksenindeki düşünceler etrafında, kendimize ve inancımıza ciddi zararlar vermeden o günden bugünlere geldik.



Lise yıllarınızda gençlerin ahvali nasıldı?

Farklı kesimden birkaç öğretmenimiz vardı, bize kitaplar verirlerdi. Bir hocamız “Beykozlu bir genç eli cebinde gezmez” derdi. Biz hocamızı uzak-tan gördüğümüzde elimizi cebimizden çıkarıp ceketimizi iliklerdik. Maçlar-da uygunsuz kelimeler kullanmazdık, arkamızda hocamız vardı.

O yıllarda Necmettin Erbakan Hoca gündemde yoktu sanırım.

Hayır yoktu. 1967’de Konya’dan bağımsız milletvekili olduktan sonra ta-nınmaya başladı.



Kitap okumaya ilk başladığınız dönemde hangi yazarlar sizi etkiledi?

Necip Fazıl'ın yanında, diğer sağ düşünceye mensup yazarlar. Benim ilk aldığım kitap Kur'an-ı Kerim'dir. İkindisiyse Mehmet Akif'in Safahat'ıdır. O yıllarda yaşça bizden büyüklerin hazırladığı kitap okuma listeleri ortaya çıkmıştı. Akif'ten başlayıp Sezai Karakoç'a, Kadir Mısırlıoğlu'na kadar gelen bir yazar listesi.

Cemil Meriç'i sevdiğinizi biliyoruz. Sizin üzerinizde nasıl bir tesiri oldu?

Bir müddet okudum, bana birçok konuda yol göstermiştir. Cemil Meriç bu toplumun bir m nevveridir. Ondan çok şey öğrendim.

O dönemlerde Seyyid Kutub'un idam edilmesi gibi üzücü olaylar yaşanmış. Seyyid Kutub'a, Hasan el-Benna ve Mısırlı diğer yazarlara ulaştığınızdır.

Seyyid Kutub'a Allah rahmet eylesin. Seyyid Kutub ve diğerleri Mısır'da Müslümanlar için öncü bir güç olarak belirmişlerdi. O dönemde bunlar kolay değildi; bu düşüncelerin Türkiye'de de yayılacağından çekinen bir iktidar vardı. Bu yüzden Mısır'dakine benzer bir şekilde Türkiye'de de Müslümanlara baskı yapıyordu. O eserlerin neredeyse hepsi evimize girdi. Elbette düşünsel altyapımın oluşması için sadece yerli yazarlardan değil Seyyid Kutub, Muhammed Kutub, Hasan el-Benna gibi dünyadaki diğer yazarlardan da beslendim. Özellikle Hasan el-Benna hacim olarak küçük ama çok etkili kitaplar yazıyordu. Seyyid Kutub'un "Yoldaki İşaretler"den başlayıp darağacına gittiği süreç içinde yazdıkları çok önemli ve etkiliydi.



Allah için yaşanmadığında ölümün de pek bir şey ifade etmediğini, bir değeri olmadığını herkese heyecanla anlatan insanlardı bu yazarlar. Eğer önümüzde Seyyid Kutub, Muhammed Kutub, Hasan el-Benna gibi rehberler varsa ölüm heyecan duyulan bir eylem oluyordu. O günkü nesil üzerinde ölüm korkulacak bir şey olmaktan çıkmıştı. Bu yazarlar yüreğimize şehadet sevgisini yerleştirmişlerdi. Gelecek nesillere şehadet sevgisini yerleştirebilirsek insanlarımız korkmadan hesapsız kitapsız çalışıp dünyayı yeniden dizayn edecektir.

Şeb-i Arus duygusunu yaşadığınız anlamına geliyor bu.

Biraz öyle. Canımızı verdiğimiz bu yolda dış güçler hedefine ulaşamadılar çok şükür. 12 Eylül bu milletin insan kaynağına zarar verdi. Bu, ülkemiz için büyük kayıp demektir. Bugünkü rahathığımızın arkasında zor günlerin hakkı vardır, büyük kayıplar ve zorlukların hakkı.

Kitaplı bir dünyada yetişmişsiniz; gazetecilik geçmişiniz de var, yazma denemeleriniz oldu mu, yazar olmayı düşünmediniz mi?

Yazma denemelerim oldu, bunu devam ettirseydim yazardım Allah'ın izniyle. Paşabahçe SSK Hastanesinde çalışırken "Hamle" gazetesini çıkarıyordum. Hastanede başhekimden izin alarak her pazartesi çıkarıyordum bu gazeteyi. Başhekim solcuydu, çıkardığım gazeteyi ona götürür, izin alır, sonra gazeteyi matbaaya gönderirdik. Gazetede yazılar ve fotoğraflar hakkında hiç sıkıntı yaşamadım. Başhekimimiz demokrat yapıydı. "Hamle" gazetesini çıkarmamdan memnuniyet duyuyordu. Zaman zaman aramızda siyasi uyuşmazlıklar olurdu ama bir gün bile bana ters davranmamıştı. Hatta bunu kendisine de söylemişim ve bana şu şekilde yanıt vermişti: "Böyle bir eleman ister sağcı olsun ister solcu olsun saygıyı hak ediyordur. Böyleyken ben sana inancından dolayı nasıl ters davranabilirim ki." Yaptığım işten memnundurdum, hiç tembellik etmezdim. Muhasebe işlerine ve ambara bakıyordum. Üniversiteyi yeni bitirmiştım, yirmili yaşlarımda başındaydım.

“Hamle” ismi nasıl aklınıza geldi?

Bu isim, bizim arkadaşlarla üniversitede ortak çıkardığımız bir gazeteye aitti. Semih adında entelektüel bir arkadaşımız vardı, o önermişti bu ismi.

Hayatınız Beykoz'da geçmiş, çocukluğunuzun bir kısmı da Beykoz'da geçti. O yıllarda Beykoz'un eksiklerini görüp de başkanlığınızda düzelttiğiniz oldu mu? Çamurda oynayan bir çocuğun top sahası arzusu, park isteği, yüzme havuzu olabilir bu.

Tabii böyle şeyler oldu. Ama her şeyi biz düşündük ve yaptık demek doğru olmaz. Ama birçok konuda proje geliştirmiştik. Gençlik yıllarımda Türkiye'de olduğu gibi Beykoz'da da çok sorun vardı, o yaşlarda birçok şeyi fark ediyorduk ama başkan olunca ilk başta o yokluğunu hissettiklerimizi değil, halkımızın öncelikli ihtiyaçlarını giderme amacıyla çalıştık.



Gençlik yıllarınızdan bizimle paylaşmak istediğiniz özel bir siyasi hatıranız var mı?

Evet, Soğuksu Mahallesinde muhtarlık seçimleri vardı, ben mahallem-den aday çıkar mıştıım. Aday arkadaşım için bir seçim bildirgesi hazırlamış-tım, arkadaşıma “Bu bildirgeleri gidip herkese dağıtacaksın,” demiştim. Bu-günkü bildirgelerden fazlası vardır, eksiği yoktur. Bu seçim bildirgesi diğer arkadaşlara da örnek olmuştu. O günlerde aynı zamanda cami dernek baş-kanıydım. O zamanlarda ajans yoktu. Biz tıpkı bir ajans gibi çalışmıştık. Bu konuda Beykoz’da bir ilk olmuştuk.

Bu seçim yürütme kampanyasında örnek aldığınız birileri var mıydı yoksa kampanyayı siz mi tasarladınız?

Muhtarlık seçiminde yaptıklarımız, insanlara bire bir gitmek bizim ken-di icadımızdır. Aynı zamanda bu çok güzel hissettiriyordu bana. Henüz 18 yaşındayken Soğuksu Camii dernek başkanıydım ve 12 Eylül ihtilalinde derneğimiz kapatılana kadar bu görevi devam ettirdim.

Bu görevleri yaparken sizin çok genç olduğunuzu söyle-yen, itirazlarda bulunan olmadı mı?

Hayır, o zamanlarda okuma yazma bilen sayısı azdı. Biz caminin her türlü ihtiya ını görürdük, hizmet ederdik, o yüzden bir itiraz çıkmazdı. Ak-sine bundan memnun olurlardı. İşleri sorunsuz y r t rd k.

Bu görevi onlar mı size teklif etti?

Evet, mahallemizin büyükleri teklif etti, çünkü hayırlı bir iş yapıyorduk. Aynı zamanda ben bu tür şeyler yapmayı seviyordum. Ama kendimi  ne atıp dikkat çekmeye çalıştığım olmadı. İyi hizmet etmenin yanında büyük-lerime karşı herhangi bir yanlışım, terbiyesizliğim veya kırııcı bir davranış-ım olmadığı için benden yana herhangi bir şikâyet yoktu, her iki taraf da memnundu. İşten ka mazdım, başladığım işi sonuna kadar y r t rd m.

İşin sorunsuz bir şekilde halledildiğini görenler, şu iş de yapılacak, bu işi de yapiver derlerdi ve böylelikle genç yaşta işleri yürüten, gerektiğinde karar alan biri olmuştum.

“Şüphe ilmin kapısını aralar” şeklinde bir yaklaşım var. Çocukluk yıllarınızdan bu güne hiç şüpheye kapıldınız mı, kapıldıysanız neler yaptınız?

Beni herhangi bir şüpheye sokacak topluluğa girmedim, konuşmalara katılmadım. Kendi düşüncemdeki insanlarla yakınlık kuruyordum. Ailemin bana gösterdiği sıcaklık ve samimiyet de bunu destekledi. Bu konuda büyüklerimden Allah razı olsun. Büyüklerimin duaları, dedemin bizi sabah namazlarına kaldırması ve dini terbiye düşünce altyapımın sağlam olmasını sağladı, yolumdan sapmamı engelledi. Karşı düşüncedeki insanlar bizi yolumuzdan saptırmaya, beynimizi yıkamaya çalışıyorlardı. Bizi şüpheye düşürme niyetiyle türlü sorular yöneltiyorlardı ama ben genellikle onların o tarz sorularını onlar sormadan bilir ve kendi içimde cevaplardım. Dediğim gibi hem karşı cenahın düşüncesini biliyordum hem de düşünce zeminim çok sağladı, bu yüzden Allah’a şükür şüpheye kapılmadım.



Ne zaman evlendiniz?

1975 yılında evlendim. İlk çocuğumu bir yıl sonra kucağıma aldım. Dokuz çocuğum var. Yedisi erkek, ikisi kız. Çocuklarım bana çalışma azmi verdi. 1975'te yedek subay olarak kısa dönem askerlik yaptım. on üç torunum var. İlk torunum bu yıl üniversite sınavına girecek.

“Çocuklarınızdan razı mısınız?” şeklinde tuhaf ve birden-bire bir soru yöneltmiş olayım size.

Şu ana kadar hiçbir evladımdan tek bir şikâyet gelmedi. Dualarım hep onlarla. Temiz bir geleneğimiz var. Çocuklarım büyük bir ailede yetişti. Dokuz çocuğu yetiştirmek öyle sanılanın aksine çok zor da olmadı.

Demokrat Parti tecrübesinden sonra bir Adalet Partisi dönemi var. Demirel yıllarını yaşadınız. Sizin için o yıllarda Demirel ne demektir?

Demirel 60 Darbesinden sonra sağ kesimin umut bağladığı bir liderdi. Ama Demirel'in bizim çevremizde pek etkisi olduğunu söyleyemeyiz. Yaptıklarıyla tarihe mâl olmuş bir şahsiyettir.

Ülkemizde öğrenci hareketlerinin ciddi anlamda başladığı yıllar. 68 Kuşağı diye bir oluşum var meselâ. Siyasi anlamda mütedeyyin kesim ne durumdaydı o günlerde?

Büyüklerimiz bize terörden uzak durmamızı öğütlerlerdi. Gençlik heyecanımız bizleri farklı işler yapmaya iterdi. Karşı tarafa cevap vermek gereksinimini hissederdik ama aklımıza hemen şu gelirdi: “Geçmişte de bu tür olaylar yaşandı ve bu yüzden gençler çok hırpalandı. Bu bir oyun olabilir.” Mütedeyyin kesimle ilgili bir tereddüt vardı; bu kesimin ketum olduklarını, problem çıkartabileceklerini, şimdi uslu durduklarına aldanmamak gerektiğini, mütedeyyin gençliğin bu sessizlik sonrası çok farklı yerlerde boy gös-

tereceklerini söylüyorlardı. Sistemin içerisinde bazen oyunlar olur, bu oyunlarla sistem ileride kendisine karşı çıkacak muhtemel ekipleri farklı farklı oyunlar ve konularla bir noktada tutmak için gayret sarf eder, fark etmezseniz bir gün bir yerde avlanırsınız, sıkıntılı dönemlere girersiniz, gençliğinizin dağıldığını görürsünüz. Vaziyete tam anlamıyla hâkim olana kadar bu tarz olayların dışında kalınmalı. Geçmişte mütedeyyin öğrenci topluluklarına çok ciddi tuzaklar kuruldu. Bu tuzaklar atlatıldı, biz akıllanıp toparlanana kadar bazı olaylar bizim kesim üzerine atılmak istendi. Kendinizi anlatıp “Biz bu değiliz,” diyene kadar devletin farklı kesimleriyle karşı karşıya gelinmişti bile. Bunlar yaşandı ve bunların tekrar etmemesi için büyüklerimiz bizlere bu tür olaylardan uzak durmamızı tavsiye ederdi. Elimizdeki imkânlarla ancak bu kadar insan bir araya gelebildik, şimdi bunları bir dağıtırsak tekrardan bir araya toplanmamız çok zordu. Onun için bu dönemde ketum olduk desek yalan olmaz. Mütedeyyinlerin bir araya gelmeleri diğer gruplara göre daha zor oluyordu, bu yüzden bu tür tuzaklara karşı daha dikkatli olunmalıydı. Bizim kesimimiz bu tuzakları atlattı ve başarılı da oldu. İnsanları bir araya getirmek kolay değildi.





Yani içinde emperyalizme karşı bir tepki var ama bunu doğru bir şekilde yönetmeye çalıştınız.

Öyle yapmak lazımdı. Bir şeyleri elde etmek çok zordu. Ele geçen imkân ve fırsatları değerlendirmemiz gerekiyordu, bu yüzden dikkatli ve hassas olmalıydık.

1970’lerde sağ siyastle ilgili düşünceleriniz nelerdir?

O gün için özellikle sağ kesimin siyasetinin insanı bütünüyle tatmin ettiğini söylemek mümkün değil. Tabi ki o zaman sağ kesimin entelektüel insanı Necmettin Erbakan’dı. Bizim camiamıza yeni bir akılla yön veren ve Türkiye’ye yeni bir siyasi anlayış kazandıran kişi de Necmettin Erbakan’dı. Türk gençlerinin siyasi bilinç kazanmasında Necmettin Erbakan’ın çok büyük etkisi vardır. Üniversite gençliği onunla yeni bir umut, yeni bir ışık bulmuştu. Ben o yıllarda İstanbul İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde üniversite okuyordum. 1968’de

başlamıştım. Üniversitedeki arkadaşlarımız o dönemlerde yeni yeni alanlarda söz sahibi olmaya başlamışlardı: işte bu nefes almalar, üniversitelerde yapılan çalışmalar sağ kesimin Türkiye’de iktidara gelmesinin zeminini hazırladı. Türkiye’de sağ kesim siyasi olarak güçlenmeye başladı. Kaba güçten ziyade fikri anlamda düşünen iktidara dönüşüyorduk. O zamanlarda güce dayanan iktidarlar da vardı; bazı gruplar üniversitelere gidip hâkim olmak, kendi sözünü oraya yerleştirmek, bunun kavgasını yapmak gibi bir tarz benimsiyordu. Erbakan Hoca’nın ve Millî Türk Talebe Birliğinin tarzı asla kaba güce dayanmıyordu ve hiçbir şekilde kaba gücü tasvip etmiyorlardı, çünkü bunun başka bir güç tarafından her zaman değiştirilmesi söz konusudur. Fikrimizi yerleştirmeye çalışıyor, gençleri aydınlatan konferanslar düzenliyor, fikirle ayakta kalmaya çalışıyorduk.

“12 Mart Muhtırası: 12 Mart 1971 tarihinde Türk Silahlı Kuvvetleri Genelkurmay Başkanı Memduh Tağmaç, Kara Kuvvetleri komutanı Faruk Gürler, Deniz Kuvvetleri komutanı Celal Eyiceoğlu ve Hava Kuvvetleri komutanı Muhsin Batur’un imzasıyla Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay’a bir muhtıra verilip hükûmet istifaya zorlanmıştır. Teknokrat hükümeti isteyen ordu, Nihat Erim’e partiler üstü reform hükümeti kurdurdu. 1961 anayasası fazla özgürlükçü bulundu ve kısıtlamalar getirildi. 14 Ekim 1973 genel seçimlerinde 185 milletvekiliyle CHP iktidarlığında Bülent Ecevit başbakan olmuştur.

”

Yani bir siyasi parti gibi değil de düşünsel bir akım gibi...

Düşüncelerimizi hayata geçirebilmek için siyasi partiye ihtiyaç vardı. Necmettin Erbakan'ın siyaseti, düşünce ve eylemi i içedir. Bizim gençlik  rg tlerimizde hiçbir zaman sadece partcilik yapılmamıştır; parti benimsenmiştir, sevilmiştir, partinin arkasında durulmuştur ama kimse partizan olmamıştır. Bu da bizim bağımsız olduğumuzu gösterir. Fikirselsel bağımsızlığımızı yansıtıyordu bu bizim. Birilerine bağlılığımız vardı tabi ki ama onların ağzından çıkacak her lafı emir olarak kabul etmiyorduk. Onların fikrî zenginliklerinden faydalanıyorduk ama o bizim kendi benliğimiz, kendi düşüncelerimizi terk ettiğimiz, bizim adımıza başkalarının düşündüğü anlamına gelmez. Bu bakımdan bizim partiyle ve gençlikle olan ilişkilerimiz çok  zg nd . Başka grupların fikirselsel özgürlük konusunda birtakım sıkıntıları vardı. Allah'a şükür bizim bu tür sıkıntılarımız, yanlışlıklarımız olmadı.

Başkanım o tarhilerde gençlik hareketleriyle ilişkiniz var mıydı?

1967'de bir gençlik hareketi olan Millî Türk Talebe Birliğine  ye olmuştum. Amacımız inançlı, milleti ve vatanını seven bir nesil olmaktı.



Milli Türk Talebe Birliği sizin döneminizde çok etkiliymiş.

Eee tabi çok köklü bir teşkilattır. Kökleri 1950'lere dayanan, o zamandan günümüze gelen bir camiadır. Dolayısıyla bizim de onlara bağlılığımız, sadakatimiz, güvenimiz tamdı. Milli Türk Talebe Birliği, düşünsel olarak gençleri beslemeyi ve bilinçlendirmeyi amaç edinmiştir. Sadece günlük siyaset için gerekli pratik bilgileri değil, gençlere analitik düşünmeyi de öğretti.

Cumhuriyet Halk Partisiyle yapılan koalisyona nasıl bakmıştınız, o dönem nasıl geçti?

Bizim gençliğimizde Cumhuriyet Halk Partisiyle koalisyon fikrine kimse sıcak bakmazdı. Ancak Necmettin Erbakan Hoca'nın bu işe niyet etmesi bizim hükümete girmemiz için lazımdı. Çünkü bizim en büyük sıkıntımız Demokrat Parti'den sonra uzun müddet meclis dışında kalmamızdır. Bu meclis dışında kalmak Türkiye siyasetinde etkimizi zayıflatmıştır. Eğer



iktidardaysanız mecliste güçlüsünüz demektir, güçlüyseniz millet için daha fazla alanda çalışmalar yapabilirsiniz, ülke çıkarlarını arttırmak için daha çok imkâna sahipsiniz demektir. İktidarda olabilmek için böyle bir koalisyona ihtiyaç duyuldu. Bu çok önemliydi. Teşkilatımız bunun için ikna edilmeliydi ve edildi de. “Milli Selamet Partisi, Cumhuriyet Halk Partisinin arkasına geçti,” şeklinde manipölasyonlar yapıldı. Tıpkı şimdi Barış Pınarı Harekâtında olanlar gibi. Cumhuriyet Halk Partisiyle koalisyon yapan parti, verdiği



sözlerin arkasında durmayacak algısı vardı. Bizim niyetimiz uzun müddet zorluklar içinde sürdürülen Kıbrıs meselesini halkımızın lehine bitirebilmektir, Türkiye’nin menfaatleri doğrultusunda değiştirebilmektir. Kıbrıs meselesini, Türkiye’nin aleyhinde kullanabilmek için uluslararası arenada ciddi bir çaba vardı. Bu çabayı sonlandırmamız gerekiyordu. Eğer biz bu konuda başarısız olsaydık, bizim gelişmemizin önünde büyük bir engele dönüşecek ve Kıbrıs’ı kurtaramayacaktık. Bu ülkenin menfaatleri neyi gerektiriyorsa onu yapacağız. İşte bu sıkıntıları bile bile Kıbrıs sorununun çözülmesinde Necmettin Erbakan’ın aklı, cesareti, yüreği ve onun siyasete getirdiği yeni anlayışlar vardır. Necmettin Erbakan Hoca, her adımının arkasında dimdik durarak Türkiye’nin ciddi bir sıkıntıdan kurtulmasında büyük rol oynamıştır. Yani az bir milletvekiliyle de olsa sağ kesim iktidarda olmayı hatırlamış oldu. Milli Görüşçüler daha sonra başka başka başarılar elde etti. Bugünkü başarılarımızı o gün Necmettin Erbakan Hoca’nın aldığı ve büyük bir inançla uyguladığı kararlara borçluyuz. Allah’a hamdolsun hem Milli Görüş hem Milli Selamet Partisi kadrolarının attığı adımlarla muvaffak olduk ve onların bu çabaları uzun müddet Türkiye’nin önünü açtı.



70’li yıllarda sizin teşkilatlarda siyasi bir göreviniz var mıydı?

O zamanlar öğrenciydim. Öğrenci çalışmalarına katılıyordum. Doğrudan doğruya teşkilatlara girip orada hizmet yapmayı düşünmemiştim. Ama o yıllarda yönümü belirlemiş, inandığım değerler uğruna mücadele ediyordum. Resmi olarak teşkilatın içinde değildim ama teşkilata doğrudan yararı dokunan çalışmaların içindeydim.

Yani o yıllarda olayları yaşayıp tecrübe ettikçe bir yerlerde görev almanın gerekliliğini anlıyorsunuz. Yukarıda dediğim gibi zaten teşkilatın bir parçası gibi çalışıyorduk. Bizim faaliyetlerimiz sık sık teşkilatla kesişiyordu.

İstanbul İktisadi ve Ticari İlimler Akademisine girdiğimize göre lisede sayısal alana yakın bir öğrenci olmalısınız. Çok kitap okumanıza ve siyasi bir bilinçe rağmen sosyal bilimlere değil de bu bölüme yönelmenizın sebebi neydi?

Bir abimiz liseye gideceğim zamanda beni ticaret lisesine yönlendirmişti. O yıllarda ekonomik olarak durumumuz çok iyi olmadığı için okuduğumuz bölümden mezun olduğumuzda para kazanmamız gerekiyordu. Bu doğrultuda ticaret lisesi tavsiye edildi ve ben de Kadıköy Ticaret Lisesine gitmiştim. Bu kararımda ailem de etkiliydi. Bir ân önce mezun olup aileme katkıda bulunma arzusu içindeydim. Eğer Sosyal Bilimler Lisesinden mezun olur olmaz mesleğimi icra edebilecek olsaydım oraya da gidebilirdim. Zaten derslerde zorluk çekmiyordum. Eğer ekonomimiz daha düzgün olsaydı ve amacım bir ân önce para kazanmaya başlamak olmasaydı sosyal bilimlere de yönelebilirdim.





*“Liyakata
Değer
Verdik”*



Ekonomi eğitimi almanız, belediye başkanlığında bütçeyi nasıl kullanacağınız noktasında kolaylık sağlamış olmalı. Borçlanmayı sevmediğinizi düşünüyorum.

Elbette sağladı fakat bunu tümüyle ekonomi okumama da bağlayamayız. Hesabı kitabı bilmeden evi bile yönetemezsiniz. Ben borç konusunda ayrıca hassasım. Kendi özel yaşantımda da borçlanmayı hiç sevmem. “Borç yiğidin kamçısıdır” şeklinde bir atasözümüz var ama borç çok makbul bir şey değildir. Bu konuda mütevazı olmaya gerek yok, görevde bulunduğum yıllarda hamdolsun borca boğulmuş değil, kasası dolu bir belediyeyi öne çıkardık. Elimize para geçtiğinde har vurup harman savurmadık, geleceğimizi düşünüp dikkatli ve mantıklı harcamalar yaptık. Beykoz’da ciddi adımlar attık; tapu konusunu gündeme aldım, bölgenin insanlarına hiçbir belediyede olmadığı kadar mülkiyet edindirdim. Belediyenin geleceğini düşünüp maliye bakanlığıyla birlikte birtakım projeler yürüttük. Bunlar hem halkımızı hem bizi çok mutlu etti. Bunun yanı sıra borçlu değil, kasasında para olan ilk belediyeyiz. Savurganlığı asla benimsemedim. Kasamızda bir trilyona yakın para bıraktık. Bir trilyonu da vatandaşın cebinde bıraktım. Bu bölge halkını çok rahatlattı, memnun etti. Bundan sonra diğer arkadaşlarımız bizim belirlediğimiz prensiplere uygun hareket ederlerse Beykoz kendi ayakları üzerinde durur. Planları bitirebilirlerse kazanım daha büyük olur. Beykoz halkı daha kısa vadede kalkınır.



Kendinizi hangi ekonomik anlayışa yakın buluyorsunuz? Sosyal, liberal vs.

Tam olarak şu politikayı uyguladım diyemem. Hangisi işimizi çözmeye daha uygunsa onu uyguladık. Tasarruflu olmaya özen gösterdik ve bunu yaparken gerekli harcamaları yapmaktan kaçınmadık. Belediyeyi kalkındıracak projeler yürüttük. Çok şükür alnımızın akıyla bugünlere eriştik.

İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mahalli İdareler Enstitüsünde yüksek lisans yapmışsınız...

Yaptık ama oradan da belgeyi alamadım. (Gülerek söylüyor bunları.) 1994-1999 yılları arasında yaptım. O kadar işin arasında ne gerek var diyenler olabilir ama bence çok önemli. Uygulamalarınız ne kadar doğru olursa, o alanda aldığımız eğitim, yaptığımız işlerde kendinizden daha emin olmanızı sağlar. Projelerin daha sağlıklı yürütülmesini sağlar. Eğitim her ne olursa olsun iyidir. Yaptığımız işi tabi ki önemsiyoruz. Çünkü bu iş sadece kendimize ait değil. Kendi işimde başarısız olursam sadece ailem ve en fazla yakın çevrem zarar görür ama milletin işini yürütürken bir hata yapsaydım herkes zarar görürdü. Hatasız kul olmaz tabi ama bu lafın arkasına da sığınılmaz. Hataları en aza indirmek için ne gerekiyorsa onu yapmaya çalıştık.

Partimiz, Refah Partisi mahalli idareler enstitüsü kurdu. Böylece bölgemizdeki idareci adaylarının hepsini bu enstitüye yolladık, imtihana soktuk ve sonra aday yaptık. Aday adaylarını bu şekilde eğiterek onların görevlerini daha iyi yapmalarını sağladık. İdarecilerimiz görevlerine iyi bir şekilde hazırlanmış oldular. Biz yönetime geldiğimizde mecliste hata yapmadık, çünkü hepsini biliyorduk; toplantının nasıl yapılacağı, planlar nedir, nasıl olur... Diğer partililerin bilmediği birçok şeyi biz biliyorduk. Hatta diğer partililere de anlattık. Çünkü biz hazırlıklı gelmiştik.

Necmettin Erbakan Hoca’nın zaman zaman siyasetten çekildiğini görüyoruz, bu zamanlarda neler hissettiniz?

Necmettin Erbakan Hoca bizim hayatımızın bir parçasıydı. Biz Necmettin Erbakan Hoca’sız bir siyaset düşünemezdik. Umutsuzluk falan olmazdı ama biz Necmettin Erbakan’ı düşünerek hareket ettik. Onun fikirlerini benimseyip uyguladık, o sınırlar içinde hareket ettik, Necmettin Erbakan gittiğinde onun yaptığı her şey bir anda yok olmayacaktı tabi ama sonuç olarak liderimiz gidiyor. Bunun bir kader olduğunu ne kadar kabul etsek de üzüldük tabi. Üzülmemek elde değildi ama karamsarlık olmuyordu. Müslüman, karamsar olamaz. Necmettin Erbakan’ın siyasetten çekilmesi keyfi değildi. Bizi üzen şey onun siyasetten çekilmesi değil, buna sebep olan nedenlerdir. Yoksa liderler değişir, kimse bu fani dünyada baki değil. Biz mücadeleye ettiğimiz davadan emin olduğumuz için her durumda mücadelemizi sürdüreceğiz. Necmettin Erbakan Hocamızın siyasetten çekilme nedenleri bizi zaman zaman üzse de bir noktada kamçılardı; daha çok çalışmamızı, davamız için daha çok mücadele etmemizi sağladı.



“12 Eylül 1980’de Türk Silahlı Kuvvetleri’nin Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren’in başkanlığında ordu üçüncü kez yönetime müdahale etti ve Süleyman Demirel’in başbakan olduğu hükümet görevden alındı. 1983’e kadar zamanın kuvvet komutanlarından oluşan Milli Güvenlik Konseyi, Türkiye’nin iç ve dış siyasetini belirlemiştir. Türkiye Büyük Millet Meclisi lağvedilip anayasa uygulamadan kaldırılmıştır. Bu süreçte siyasi partiler kapatılıp parti liderleri gözaltına alındı ve yargılandı. 14 bin kişi yurttaşlıktan çıkarıldı, 230 bin kişi yargılandı, 517 kişiye idam cezası verildi, 171 kişinin işkenceden öldüğü kanıtlandı, 937 film sakıncalı olduğu gerekçesiyle yasaklandı, 30 bin kişi işten atıldı. Gazeteler 300 gün yayın yapamadı.”

12 Eylül’e giden yoldaki olayların kısa bir muhasebesini yapar mısınız? Siyasi Liderler ve birçok insanın da cezavlerine girdiği konusunu özellikle değerlendirirseniz... Bir de Metin Yüksel’in şehadeti var 1978’de.

Her an hepimiz içeriye girebilirdik. Türkiye’nin şartları öyleydi ve girmemişsek bu yukarıda bahsettiğim şekilde büyüklerimin tavsiyelerine uyarak bazı şeylerden uzak durmamızdandır. Sol kesimin oyununa kapılmadım, olayın dışında kaldık. Hayatıma bu hoş olmayan şeylerle başlamadığım için çok şanslıydım. Belki içeri girsem ölmezdim ama –çok ölen de oldu gerçi- hayatımın en güzel yılları harap olacaktı. Allah korudu. Metin Yüksel rahmetliye gelince; Metin Yüksel’in kaderinde o yazılıymış. Hiç öldürmeyecek insanlar Metin Yüksel’i şehit etmişlerdi. Çok üzücüydü. Ülkenin karmaşık atmosferi her olayı mümkün kılıyor. Müslümanlar olayların içine girmeseler de kaza kurşununa gelebiliyorlardı, o yıllarda büyük bir kaos vardı.

*Geçmişin
Muhasebesi
(70'lerden Bugüne)*



Arkadaşlardan öğrendiğime göre buluşmalarınızı namaz vakitlerine göre ayarlıyormuşsunuz. Bu durum bana Ahmet Haşim'in "Müslüman Saati" yazısını hatırlattı.

Evet öyle. Namaz vakitleri benim olmazsa olmaz vakitlerimdir; çocukluk yaşlarımdan beri namaz hayatımın merkezindedir. Allah mahcup etmesin, inşallah utandırmasın hiçbirimizi, özellikle namaz vakitlerinde fire verdirmesin.

Başkanım daha çok toplumsal dönüşümle ilgili bazı sorular sormak istiyorum.

Buyrun, bildiğimiz varsa cevap veriz. [Mütevazı bir şekilde gülümsüyor.]





“ Kıbrıs Harekâtı öncesinde haşhaş ekimi Türkiye’de serbest bırakıldığı için Amerika Birleşik Devletleri Türkiye’ye ambargo uygulama kararı aldı. Avrupa devletlerinin karşı çıktığı Kıbrıs Harekâtını gerçekleştiren Türkiye Cumhuriyeti ekonomik bunalıma girdi ve ekmek, yağ, şeker, petrol gibi temel ihtiyaçlar karaborsacıların eline düşmüştü. Bu yüzden neredeyse her ürün için uzun kuyruklar oluşmuştu. ”

1970'ler Türkiye'nin zor yılları. Bu yılları biraz daha konuşmak istiyorum. Ülke; ihracat yapamıyor, elde döviz olmadığı için en zaruri ihtiyaçları bile karşılayamıyor. Sanırım sizin gibi 1970'leri yaşayanların unutamadıkları şey, kuyruklardır. Tüp-gaz kuyrukları, yağ kuyrukları.

O günlerde dünyanın ekonomik şartları sadece ülkemizi değil, diğer devletleri de çok ciddi sıkıntılara sokmuştur. Ama Türkiye bu sıkıntıları diğer devletlerden çok daha fazla yaşadı. Özellikle koalisyon hükümetleri birbiriyle geçinemediler. Partiler arasındaki anlaşmazlıklar ve fikri uyuşmazlıklar uygulamaları aksattı. Uygulama aksayınca ister istemez sıkıntılar aldı başını gitti. Zaman zaman koalisyon yapan hükümetlerden bazıları biraz daha anlayışlı olmaya çalışsa da bu yeterli olmadı ve ister istemez Türkiye'de koalisyonlar lehte olmayan bir durum oluşturdu.

Bu ekonomiyi de mi etkiledi?

Tabii. İnsanların farklı farklı düşüncelerinin olması çok normal. Yalnız söz konusu ülkenin menfaatiyse bazı şeyler göz ardı edilmeli. Ülkenin çıkarı ve bütünlüğü herkesin düşüncesinden ve çıkarından önce gelir. Türkiye o tarihlerde bugün olduğu gibi sınır ötesi askeri operasyon yönetiyordu. (Kıbrıs olayı) Zorluklar yaşadık, o atmosferde bunlar normal. Bugün de zorluklar yaşıyoruz ama şimdi muktedit bir yönetim var, o zamanlarda da vardı ama biraz daha iç muhalefetin başını alıp gittiği, idarenin zor olduğu bir dönemdi. Bugün yine sıkıntılar yaşıyoruz ama idare daha iyi. Şu an mükemmel bir şekilde her türlü alet ülkemizde gelişti. 20 sene öncesine göre şu ân ülkeye daha fazla sahip çıkan bir anlayış var. Bu yönetim, önceki yönetimlere göre daha güçlü.

1970'li yıllarda kuyruklar varmış, sizin hayatınızda böyle kötü bir deneyim oldu mu?

O yıllarda yaşayıp da bunu deneyimlememiş kimse yoktur. Hepimizin hayatında vardır bu. Tüp kuyruğundan tutun gazete kuyruğuna kadar.



Hangi siyasal gelişmelerden sonra kuyruklar bitti?

1983'te Turgut Özal'ın iktidara gelmesiyle gelişme başladı ama sürdürülebilir olmadı. 1991'den sonra tekrar koalisyonlar dönemi ve sıkıntılar 2002'de Ak Parti iktidarına kadar sürdü.

*Son seçimlerde ittifaklar yapıldı. Şu ân bir koalisyon-
dan söz edebilir miyiz?*

Koalisyon, seçimler neticesinde ortaya çıkan bir yönetim şekli. İttifaklar öyle değil, baştan milletin önüne birlikte çıkıyorsunuz. O şekilde oy istiyorsunuz. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi koalisyonları ortadan kaldırdı.

Dayanışma mı demeliyiz?

Tabii öyle denilebilir. Bu bir taktiktir. Cumhur ittifakına katılan partilerin mesuliyet üstlenmeleri önemli. Onları tebrik etmek lazım. Onlara gıptayla bakmak lazım. Diğer muhalefet partilerinin düşündükleri gibi düşünmediler. Ufak hesaplar içinde olmadılar. Bir tarafta AK Parti ve Milliyetçi Hareket Partisi, diğer tarafta muhalefetteki diğer partiler. Bugün Türkiye’de cumhur ittifakı ve millet ittifakı oluştu. 17 yılda ortaya konanları diğerleri geçecek gibi değiller, bunu değiştiremediler, AK Parti’ye alternatif bir muhalefet geliştiremediler. Keşke geliştirselerdi. Bu, AK Parti’yi daha bir güçlendirirdi. AK Parti’nin önünün her türlü açık olduğunu görüyoruz. Biz hiçbir zaman insanların başarısız olmasını, geri kalmasını arzulamayız. Herkesin başarılı olması ve güzel kazanımlar ortaya koymasını isteriz. Bu ülkede bu millet boş konuşan hiç kimseye oy vermek zorunda değil, bu ülkenin de boş konuşanlara ihtiyacı yok. İnşallah 2023’te de AK Parti yönetimde olur. Yapılan faaliyetler, çalışmalar kesintiye uğramadan, artarak devam eder.



AK Parti'ye bir dava olarak mı bakıyorsunuz.?

Evet tabi. Ak Parti milletin isteğiyle bir dava olarak kuruldu ve bu şekilde millete hizmet etmeye devam ediyor.

Başkanım, muhalefetin nitelikli olması iktidar partisine, hükümete katkı sağlar diyorsunuz anladığım kadarıyla. Yani nitelikli bir muhalefet hükümeti de ilerletir anlamında, diğeri takoz görevi görüyor.

Öyledir. Şu anda benim gördüğüm şu; AK Parti'nin yerini dolduracak daha vasıflı ve gayretli bir parti yok. Heyecan dolu bir yönetim tarzını sağlayacak bir grup daha oluşmadı. Dolayısıyla AK Partililer olarak -ki ben de AK Partiliyim- daha çok çalışmamız lazım diye düşünüyorum. Bu ülkenin bir dakikasını, bir kuruşunu boşa harcayacak lüksümüz yok. Bu ülkenin bekası için olmazsa olmaz olan AK Parti'dir. Bu şekilde düşünen vatandaşlar ve yöneticilerin 2002'de olduğu gibi tekrar yüreklerini, gönüllerini birleştirmeleri, beraber olmaları, heyecan duymaları, bu günden 2023'e kadarki süreyi boş geçirmemeleri ve çok daha fazla çalışmaları gerekiyor. Kriz anlarını hiçbir şirket, aile, devlet vs. sevmez ama ortada kriz varsa onu yönetmek zorundasınız. Eğer kriz iyi yönetilirse her şey bittiğinde kârlı çıkarsınız. Bugün çok şükür krizleri atlatabilme gücüne sahip bir parti



tarafından yönetiliyoruz. Ayrıca krizleri başarılı bir şekilde yönetemezsek, günün verdiği heyecana kendimizi kaptırırsak, tıpkı geçmişte olduğu gibi çatışmalar yaşar, uzun kuyruklara gireriz ve daha fenası çocuklarımıza huzurdan yoksun bir ülke bırakırız.



Tekrar geçmişe dönmek istiyorum Başkanım; 1970'li yılların başından itibaren, dünyayı saran gençlik akımları etkisini göstermiş ve tüm dünya sanatsal olarak yaratıcı bir dönem geçirmiş. Beykoz'da durum neydi? 'Özgürlüğün de fazlası insana zarar verir,' diyebilir miyiz?

Mutlaka Beykoz'da da vardı, doğrudur. Özgürlüğün aşırıya gittiği yerde özgürlükten bahsetmek zorlaşıyor. Bazı kimseler tarafından iyiye kullanılmadığı durumlarla karşılaşmak yüksek ihtimal. Özgürlük herkesin her istediğini yapması değildir, bu olsa olsa anarşidir. Beykoz'u o dönem ülkenin içinde bulunduğu sıkıntılardan ayrı tutmak mümkün değil ama Beykoz İstanbul ilçeleri içerisinde dingin olanlardan biri. Bu dönemleri bazı mahalleler biraz yumuşak bazıları da biraz sert geçirdi. Beykoz'un diğer ilçelere oranla daha ılımlı, daha olumlu olduğunu söyleyebiliriz.

Başkanlık yaptığımız sürece Beykoz'da suç oranının düşük olduğunu görüyoruz.

Tabii ki bunda belli bir etkimiz var ama Beykoz'da diğer ilçelere göre suç oranı biraz daha düşüktür. Huzur ortamının sağlanmasında bizim siyasi idareciliğimiz de etkili olmuştur. İnsanları tanımamızın, onlarla oturup kalkmamızın, sohbetlerimizin, toplantılarımızın, belediye halk toplantılarının önemi küçümsenemez. Sosyal yardımların suç oranlarını azalttığını söyleyebiliriz. Ama tabii ki Beykoz halkının birbirini sevmesi ve birbirine yaklaşımı göz ardı edilemez. İyi kumaşa sahiptir Beykoz, böyle bir ortamda bize de insanlar arasındaki muhabbeti, kardeşliği, sevgiye pekiştirmek kaldı.



*Özgürlük denildiğinde ne anlamalıyız? Özgürlük meselesi-
ni biraz daha açalım isterim.*

Özgürlük, anarşi ve terörizm değildir. Özgürlük, insan haklarının meşru çerçeve içerisinde herhangi bir baskıya maruz kalmadan kullanılmasıdır. Bu meşru çerçeveyi aşırıya kaçarak ihlal edenler çıkabilir. Özgürlük adı altında yapılan taşkınlıkların bir anda dünyanın havasını değiştirdiği dönemler olmuştur. Özgür ortam ve özgürlük kavramı insanların hayrına kullanılabilirken bunlar bir anda insanların hayatını zorlaştıran unsurlara da dönüşebilir. Verilmiş haklar kullanılırken kötü niyetli davranılırsa ve özgürlük adı altında taşkınlıklar yapılırsa ülke huzurunun ve refahının azaldığını hatta yok olduğunu görebiliriz. Bunlar zamanla geriye çekilebiliyor, zamanla bazı kazanımlar ve lehte gelişimler oluşturabiliyor. Bu dengeyi sağlayabilmek için aklı başında kurum ve kuruluşların özgürlüğün çerçevesini sağlıklı bir biçimde belirlemesine ihtiyaç var. Eğer bu yapı kurulmazsa elde edilen güzelliklerin kısa bir müddet sonra, içerdeki insanlar tarafından bozulup tahrip edildiğini görürüz.



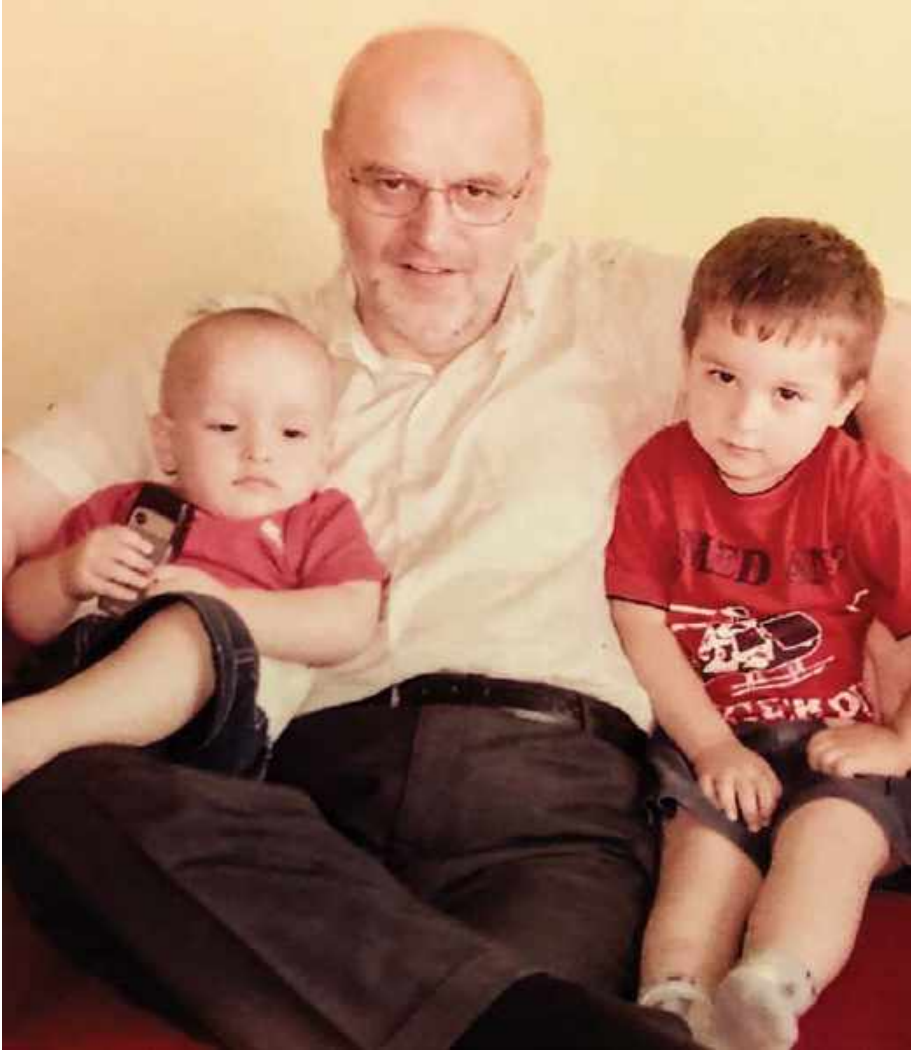
Televizyonun Türkiye’de yayına başladığı yıl, 1969. Ancak yaygınlaşması 1970’lerde oldu. 1970’lerin başından sonuna, çatılar ‘çatalı’ televizyon antenleriyle kaplandı. Başlangıçta, televizyonu olmayan aileler televizyonu olanların evine misafirliğe giderlerdi, konuşan daha çok televizyondur. Türkiye’de televizyon sohbetin sonu oldu. Bugün de internet var. Teknolojinin insan ilişkileri üzerindeki tahribatı hakkında neler düşünüyorsunuz?

Televizyonun yaygınlaşmasından sonra komşuluk ilişkisi eskisiyle taban tabana zıt hale geldi. Misafir kabulleri bile artık değişti. Bunun yanında aile fertleri de bir arada oturamaz hale geldi. Farklı kanallar nedeniyle her odaya neredeyse bir televizyon konuldu. 70’li yıllar yine iyiydi, tek kanal vardı.

Televizyon insanları başta ahlak olmak üzere, kültürel açıdan çok etkiledi. Biz televizyonu olan ailelerden biriydik. Evimize televizyon izlemek için çok fazla misafir gelirdi. Şartlarımız mahalledeki diğer insanlara göre biraz daha iyiydi, dolayısıyla misafir ağırlayan bir aileydik. Misafir ağırlamak hoşumuza gidiyordu. Çocukluğumuzda böyle gördük, bu kültürle yetiştik. Ama kısa bir süre sonra herkes televizyon almaya başladı. Her ne kadar insanlar televizyon için birbirine gitse de komşuluk ilişkileri gelişiyor, bağlar kopmuyordu, reklam arasında veya önemsiz sahnelerde muhabbet ediliyordu. Herkes evine televizyon alınca insanlar evlerine kapandı. İşten eve gelen kişi, misafirliğe gitmek yerine televizyonun karşısına geçiyordu. Doğal olarak komşuluk ilişkileri azaldı. Yani televizyonun insanların birbiriyle ilişkisini ilk başta pekiştirdiğini, sonra irtibatını azalttığını söyleyebiliriz. Tabi tablonun genel şekli böyle, televizyona rağmen sayısı az da olsa komşuluk ilişkisini devam ettirenler hatta arttıranlar da vardır. İnternet mevzuu bambaşka ve daha karmaşık. İnternet insanları dış dünyadan soyutluyor, insanlar sosyal medyada hiç olmadıkları kişiliklere bürünebiliyor, büyük bir aldatmaca var ortada. Televizyon hiçbir zaman internet kadar bağlayıcı olmamış ve insanın her anına hükmetmemiştir. Oyunlar ve sosyal medya insanın her dakikasını kontrol ediyor. Artık insanlar birbiriyle telefondan bildirim gelene kadar konuşuyor. İnternet insanın ahlakını da televizyondan daha olumsuz etkiledi.

Torunlarınızın teknoloji ile ilişkisi nasıl?

Küçük çocuklar genel olarak teknolojiye çok meraklı, doğal olarak torunların da internetle ilgili ama şu ana kadar torunlarını internette çok fazla vakit geçirmedi. Bu bizim ailenin yapısıyla ilgili. Çocukların başlarında anaları, babaları, amcaları var. Onlar olayın vahametinin farkındalar. İnternetin Türkiye'deki bütün aileler için sıkıntılı yanları olduğunu söyleyebiliriz. Bundan kaçınılamayacağına göre inşallah devletimiz bunlara dikkat ederek internetin daha sağlıklı kullanımı için çalışmalar yürütür.





*Belediyecilikte
İlk Dönem*



1975'te evleniyorsunuz. Eşinizle tanışmanız nasıl oldu?

Eşimle birkaç defa ailelerin nezaretinde görüştükten sonra bu izdivacı yapabileceğimize karar verdik. Annem, babam, teyzem ve eniştemle kız istemeye kayınpederimizin evine gittik. Eniştem “Allah’ın emriyle kızınızı istiyoruz,” diye söze girdi. Kayınpederim de “Kızımıza soralım, ona göre cevabımızı verelim,” dedi. Eşimden de olumlu cevap gelince kızı verdiler. Kayınpederim Mehmet Zahit Kotku Hoca Efendi’ye intisaphıydı. Hoca Efendi’ye bu konuyu danışmak istedi. Bir cumartesi akşam namazında İskender Paşa Camii’ne gittik. Namazdan sonra kayınpederim Hoca Efendi’ye durumu anlattı. Hoca Efendi, “Karşısınız, Hasan Harakani’yi bilir misiniz?” diye sordu. Biz de bildiğimizi söyleyip onunla ilgili bildiklerimizi anlatınca gözlerime bakıp Allah hayırlı etsin diye dua etti. Ben de kalkıp elini öptüm ve bu şekilde eşimle sözlenmiş olduk.

Son yıllarda gençler birbirini tanıyıp evleniyor ama çabuk boşanıyorlar, bir süre görüşüp birbirlerini daha yakından tanıdıkları halde evlilikler kısa sürüyor. Sizin neslinizin evlilikleri büyükler öncülüğünde olmuş ve bu evlilikler daha uzun sürmüş, boşanma olayları çok az yaşanmış; yani “Allah bir yastıkta kocatsın” sözü karşılık bulmuş. Bu konu üzerinde düşünmüşsünüzdür, siz de evlat sahibisiniz. Hakikatten aile kurma konusunda bir sıkıntı var gibi o günlerden bugünlere. Burada sizce sıkıntı nedir, neden çabuk boşanmalar oluyor?

Bu konuda en doğru sözü uzmanlar söyleyebilir. Kendi açımdan baktığımda böyle şeyleri çok hoş görmüyorum ama evlilik öncesi gençlerin tanışıp konuşmasının iyi tarafları da var. Kız-erkek arkadaşlıkları biraz sıkıntılı. İnsanlar çok görüşünce birbirlerini tanıma şansını bulamazlar, çünkü herkes elinden geldiğince temkinli davranır, gerçek yüzünü saklar, ortada bir durum olmadıkça kimse kendini ifşa etmez. Bu yüzden çok görüşüp konuşunca daha iyi tanıyamıyor insanlar birbirlerini. Eskiden aileler, evlatlarına kimin uygun olup olmadığını çok iyi biliyorlarmış. Evlatlarını yetiştirirken tüm huylarını, özelliklerini ve kişiliğini bildikleri için çocuklarının kimin-

le evlendiğinde mutlu olacağını, yapılan evliliğin başarılı olup olmayacağını daha iyi biliyorlar. Hem kız hem erkek iki taraf da ailelerine güvenip kalpleri rahat olsa çok daha başarılı evliliklerin olacağını düşünüyorum. Günümüzde birçok şey değişmiş durumda; çocuklar kadar ailelerimiz de değişti. Görücü usulü evlilikler artık neredeyse yok. Okullardaki düşünme tarzı ve davranış kalıpları gençleri tek bir yöne kanalizetmeye başladı. Bizim toplumumuza uymayan tarzda evlilikler yapılmaya başlanınca bu evlilikler yavaş yavaş su koyuvermeye başladı. Gençler tabii ki birbirleriyle görüşüp konuşacaklar ama her şey tadında güzeldir. Gençler birbiriyle olan muhabbetini gençliğin verdiği havailik ve heyecanın etkisiyle bazen abartabiliyorlar. Bazı gençlerin evlenmediğine ve bundan memnuniyetle bahsettiğine şahit oluyoruz. Evlilik, nasip kısmet işi tabii, herkes aynı yaşta evlenecek diye bir kural yok ama evlenmemek övünülerek anlatılıyorsa burada bir sorun var demektir. Bugün Batı toplumları, evlenmeyi ve çocuk yapmayı teşvik edici kanunlar çıkarıp çeşitli uygulamalarda bulunuyorlar. Çünkü toplumlarının yapısı bozuldu ve toplumları yaşlandı, kendilerine sahip çıkacak genç bulmakta zorlanıyorlar.



Acaba biraz da evliliğin mantığı mı değişti, eskiden evlilik sonuna kadar gider düşüncesi hâkimken şimdilerde boşanma daha makul bir hale geldi. Toplum ve aile yapısı değişti ama bu bizim için pek iyi olmadı.



İnsanların birbirine olan tahammülü gün geçtikçe azalıyor. Öte yandan insanların birbirine bağlılıkları da günden güne azalıyor. Erkek, kadına gereken ilgiyi ve alakayı göstermiyor, kadın kocasını umursamıyor ve bir müddet sonra sen şunu yaptığın için ben de bunu yapıyorum, bana karışamazsın gibi söylemler ortaya çıkmaya başlıyor. Oysaki kadın kocasına, erkek karısına istediği ve istemediği davranışları belirtir ve birbirinden anlayış ve hassasiyet bekler. Her ilişkinin temeli anlayış ve sevgidir. Karşılıklı anlayış olmayınca bir şeyler eksik kalıyor. Özellikle evlilik karşılıklı fedakârlıklarla ilerler. Bakıyorsunuz eşler günümüzde birbiri için hiçbir sıkıntıya katlanmıyor. Kadın en küçük bir sıkıntıda babasının evine gidiyor, erkek en küçük sıkıntıda günlerce eve uğramıyor. E bu durumda ne olur, tabii ki sorunlar çığ gibi büyür ve en ufak bir sorun aşılamaz bir engel olarak karşımıza çıkar. Eski den eşler arasında bir sıkıntı olduğunda büyükler ortayı bulur, eğer arada çok zor ve kötü bir durum yoksa eşler arasındaki kırınglık ve soğukluğun giderilmesinde yardımcı olurlardı. Bugün baktığımızda, eşler arasında bir sıkıntı olduğunda ana babalar araya giriyor, olay büyüyor, sen haksızsın, hayır ben haklıyım derken bakıyorsunuz olaylar çığırından çıkmış. Aslında eşlerin birbirine nasıl davranması gerektiği kutsal kitabımız Kuran'da belirtilmiş, hadislerle dile getirilmiştir. Kur'an'a ve sünnete uygun yaşasak hiçbir sıkıntı çıkmayacak. Hele ki son zamanlarda eşler arasında artan şiddet haberleri çok canımı sıkıyor. Evliliğin mantığı değişmedi, neden değişsin. Peygamber Efendimiz "Erkeğin en hayırlısı kadına Allah'ın emaneti olarak bakandır," diyor. Kadınlar erkeğe Allah'ın emanetidir. Günümüzde kadın da erkek de evliliğin gereklerini yerine getirmede zorluk çekiyor. Kadın erkeğe maddi kaynak, erkekse kadına sadece bir obje gözüyle bakar-

sa bu evlilikte çiftler ne zorluklara katlanır ne de birbirine sabır gösterir. Güzellik zamanla sıradanlaşır, maddi kaynak azalabilir. Eşler birbirinde maddiyattan çok maneviyat ararsa işte o zaman çok daha sağlıklı evlilikler yapabilirler. Gün geçtikçe insanlar birbirine daha maddi odaklı yaklaşıyor ve bu durum sadece evlilikleri değil hayatımızın her alanını etkiliyor. Hatasız insan yok, peygamberler dahi hayatlarının belli dönemlerinde bazı yanlışlıklar, hatalar yapmışlardır. Bu yüzden her ne olursa olsun insanlar birbirlerine toleranslı yaklaşmalı, şefkati elden bırakmamalılar. Biz maalesef hatasız kul yoktur, sözünü çok farklı yorumlamayı tercih ediyoruz. Bakıyorsunuz adam hatasız kul yoktur, diyerek yapmadığını bırakmıyor ve karşısındaki insanların mükemmel olmasını bekliyor. En küçük bir sıkıntıda ortalığı birbirine katıyor. Evliliğin mantığı değil insanlar değişti. İnsanların olumsuz ve sağlıklı tutumları evlilikleri de sağlıklı bir kuruma dönüştürdü. Tabi bir de çiftlerin evine ve çocuklarına fazla zaman ayırmaması, çocukların kendi başına büyümesi ve ailesinden alması gereken terbiyeden yoksun kalması gibi durumlar var. Günümüzde kadın da erkek de çok yoğun çalışıyor, çocuk bakıcıların elinde ya da kreşlerde büyüyor. Dünyanın en iyi bakıcısı, kreşi de olsa kimse ana babanın yerini tutamaz. Çocuklar gereken ilgi ve alakadan yoksun büyüdüklerinde ister istemez toplum yapısına uygun bireyler olamıyorlar; insanları ve durumları çok sağlıklı ve maddi boyutlarla değerlendiriyorlar. Tüm bunlar tabi ki evliliklerin ömrünü kısaltıyor, ilişkilerin sağlığını olumsuz yönde etkiliyor.



“ Mehmet Zahit Kotku

1897 yılında Bursa’da doğar. Üç yaşında annesini kaybeden Kotku, Oruç Bey İbtidâîsi’nde eğitim hayatına başlar. Maksem’deki idâdîye devam eder. Sonra Bursa Sanat Mektebi’ne girer. Bu esnada Birinci Cihan Harbi dolayısıyla 18 yaşında askere alınır. Ordunun Suriye’den çekilmesinden sonra İstanbul’a döner. İstanbul’da bulunduğu esnada çeşitli dinî toplantılara, derslere, camilerdeki vaazlara katılır. Bayezit, Fatih ve Ayasofya Camii ve medreselerinde derslere devam eder, bu esnada hafızlığını tamamlar. Hocasının yönlendirmesiyle muhtelif kasaba ve köylerde dinî hizmette bulunur. Tekkelerin kapatılmasından sonra Bursa’ya döner ve burada evlenir. 1929’da vefat eden babasının yerine Bursa ovasındaki İzvat Köyü’nde 15-16 sene kadar imamlık ettikten sonra Üftade Camii-i Şerîfi’nin imam-hatipliğine tayin edilir ve baba evine yerleşir. Burada 1945-46’dan 1952’ye kadar görev yapar. 1952’de Gümüşhaneli Dergâhı postnişini ve eski tekke arkadaşı Kazanlı Abdülaziz Bekkine’nin vefatı üzerine, İstanbul’a gelir ve Fatih’te Ümmügülsüm Mescidi’nde görev yapar. Mehmed Zâhid Efendi 1958 tarihinde Fatih İskenderpaşa Camii Şerifi’ne nakloldu ve vefatına kadar (1980) da bu vazifede kaldı. İskenderpaşa Camii’nin onun hayatında müstesna bir yeri vardır. İskenderpaşa Camii denildiğinde akla Mehmed Zâhid Efendi gelir.

”

Mehmet Zahit Kotku Efendi'yle Necmettin Erbakan Hoca'nın yakınlıkları var.

Evet. Onların dostluğu çok eskilere dayanıyor. Necmettin Erbakan Hoca, tabir yerindeyse Mehmet Zahit Kotku Hoca Efendi'nin talebesidir. Mehmet Zahit Kotku Hoca Efendi'nin her sözü Necmettin Erbakan için çok önemlidir. Necmettin Erbakan, Mehmet Zahit Kotku Hoca Efendi'den feyz alarak önemli hizmetlerde bulunmuştur. Erbakan Hoca siyasetten önce Gümüş Motor Fabrikasının kurulmasında Mehmet Zahit Kotku Hoca'nın büyük destek ve teşvikini görmüştür. Erbakan Hoca'nın Konya'dan bağımsız milletvekili olması ve siyasete devam etmesinde Hocaefendi'nin katkısı ve desteği olmuştur.



Esat Coşan Hoca'yı muhtemelen tanıyorsunuz.

Mehmet Zahit Kotku'dan sonra cemaatin başına damadı rahmetli Esat Coşan Hoca geçti. Kendisiyle tanışıklığımız vardı. Sohbetlerinde bulunduk. Bilhassa pazar günleri ikindi namazından sonra yaptığı hadis derslerinden çok faydalandık. Hocaefendi 28 Şubat sürecinde yapılan baskılardan dolayı Avusturalya'ya hicret etmek zorunda kaldı. Kendisiyle en son 1998'de Umre ziyaretinde görüşmüştük. Hocamızı maalesef 2001'de şaibeli bir trafik kazasında kaybettik.

70’li yıllarda Necmettin Erbakan Hoca’ya genelde Türkiye’nin, özelde ise Beykozluların bakışı nasıldı?

Beykoz halkı Necmettin Erbakan Hoca’ya çok muhabbet duyardı, onu çok severlerdi. Onu dinlemek, onun sözlerini duymak hoştu. Çünkü Necmettin Erbakan Hoca, halkın iyiliğini isteyen biriydi, bunu halk hissediyor ve çok iyi biliyordu. Evet, Beykoz’da Hoca’ya güzel, müspet bir bakış vardı; ama Türkiye’nin her yerinde olduğu gibi belli kırgınlıklar da vardı. Bunlar normaldi tabii. Daha ziyade her tarafta Necmettin Erbakan Hoca’nın düşüncelerine karşı ileri boyutta sevgi vardı. Bazen Necmettin Erbakan Hoca’ya duyulan sevgiyi kıskananlar da oluyordu. Yalnızca bu ülkenin kalkınması, gelişmesi için değil yeryüzündeki bütün Müslümanlar için uğraşıyordu. Bütün hayatını bu yolda harcadı. Allah kendilerine bu yolda muamele etsin inşallah.

Erbakan Hoca’nın hareketinin büyüyerek bugünlere geleceğini tahmin edebiliyor muydunuz?

Necmettin Erbakan Hoca bize “Müslüman hiçbir zaman yeise kapılmamalı, ümitvar olmalıdır,” derdi. Onun bu sözü bizim her zaman rehberimiz olmuştur. Seçimden sonra ne kadar sınırlı oy alsak da asla ümitsiz



olmazdık. Necmettin Erbakan Hoca'nın bize telkini şuydu: "Bizim görevimiz çalışmaktır. Biz her zaman çok çalışacağız ve Allah bize bu güzel ülkeyi idare etmeyi nasip edecektir." Bizi hep çalışmaya teşvik ederdi. Bu, Hoca'nın imanî boyutuydu. Yani bu kadar olumsuz siyasi şartlara rağmen hiçbir zaman ümidini kaybetmedi. Hep güçlü durdu. Bize "Allah'ın yardımıyla Milli Görüşü hâkim kılacağız" derdi. Hoca'nın sözlerini davranışlarıyla desteklemesi ve bu ikisi arasında çelişki olmaması bizim davaya inancımızı artırır ve bizi daha çok çalışmaya teşvik ederdi. Sonuçta, Necmettin Erbakan Hoca'nın azmini, kararlılığını tüm Türkiye ve dünya görmüş oldu. Özellikle karşı düşüncedekilerin çoğu, Hoca'nın bu derece başarılı olacağını tahmin etmiyorlardı. Allah bizi muzaffer kıldı. Çok şükür biz de Allah'ın yardımıyla elimizden gelen en iyi hizmeti vatanımıza sunmaya çalıştık.

1979'da vahim bir olay, Afganistan'ın işgali var. Türkiye'de yankı bulduğunu biliyorum. Mütedeyyin kesimin tepkisi ne oldu, sizde nasıl bir duygu oluşturdu, bu konuda hem devlet nezdinde hem bireysel olarak neler yapıldı?

O konuda mütedeyyin kesim üzerlerine düşeni yapmıştır. Dünyanın her tarafından Müslümanlar imkânları ölçüsünde Afganistan mücadelesine maddi ve manevi destek vermeye çalıştılar ve bu konuda ellerinden geleni yaptılar. Afganistan'ın işgalini Müslümanlar dünyada duyurmaya çalışmışlardır ve oradaki Müslüman kardeşlerimize yardımlar göndermişlerdir. O zamanlarda Müslüman ülkeler bugünkü gibi yoğun bir işgal altında değildi. Rusya'nınsa dağılmakta olduğunu hissetmeye başlamıştık. Türkiye'den ve dünyanın her yerinden gençler ve yaşlılar Afganistan'a destek için gitmişti. Çok şehit verilmiştir, gazilerimiz var, Allah hepsinden razı olsun. Demek ki, Müslümanlar hangi tarihte olursa olsun şehadete koşabiliyor.

Bu tarz duyarlılıklarımız azaldı ya da olaylara karşı tepki şeklimiz mi değişti?

Hepten yok oldu demek mümkün değil. Tabi ki Müslümanlara yönelik yapılanlar her dönemde değişiklik arz ediyor. Her gün başka başka planlar

yapıyorlar bu coğrafya için, operasyonların farklı alanlarda olması bizim milletimizi ister istemez farklı düşüncelere sevk ediyor. Birtakım stratejiler belirlemek gerekiyor. Öyle çok yakın değilsin ki adamın gırtlığını sıkasın, dolayısıyla yeni stratejiler ortaya koymak gerekiyor. Şu an bugünkü ortamda Amerika'ya ve Suriye'ye karşı gösterilen, Irak'taki olaylara karşı gösterilen tepkiler ve yürütülen faaliyetler kesinlikle küçümsenemez.

1979'da dünyada şok etkisi yaratan bir başka gelişme oluyor: İran İslam Devrimi. O günleri değerlendirebilir misiniz?

O farklı bir şeydi. O günkü Amerika Birleşik Devletleri'nin Müslümanların üzerinde yeni bir oyun tezgâhlaması diye düşüneneğim ama o günlerde Müslümanların gayretini de görmezden gelmemek lazım. İran'daki cemaatin farklı bir boyut kazanarak adından söz ettirmek istemesi ve Allah'ın da yardımıyla muvaffak olmalarıdır. Bu devrimi beğenen de vardır beğenmeyen de. Devrimin zamanlamasına doğru diyen de vardır, yanlış diyen de. Ama şunu unutmamalıyız; her olay kendi zamanının şartlarına göre değerlendirilmelidir. Şimdi biz bu günden bakarak İran İslam Devrimi'ni eleştirirsek yanlış sonuçlara varırız.



O zamanlarda İran İslam Devrimi'ne müteedeyyin kesimin bakışı neydi, kendini kaptıranlar olmuş muydu?

Kendini kaptıranlar, aşırıya kaçanlar her zaman olur. İran İslam Devrimi'nde de olmuştu. Bir heyecan olarak ortaya çıktığı için bu mümkün tabi. Biraz daha makul adımlar atılsaydı çok daha iyi sonuçlar alınabilirdi. İnsanlar kendilerini o günün ve devrimin heyecanına kaptırdılar. Her ne olursa olsun heyecanınız veya duygularınız aklınızın önüne geçerse orada alınan kararların ve atılan adımların yanlış olması kuvvetle muhtemel. Arkadaşlar iyi niyetliydi ama o heyecanla yapılan yanlışlıklar bir anda telafi edilemedi. Soğukkanlı ve aklıselim davranamadılar. Süreç çok daha iyi yönetilebilirdi.



Osmanlı'nın son yıllarından günümüze değin siyasi cinayetler işleniyor. Gençler birbirini öldürmüş, gazeteci-yazar ve siyasetçiler suikasta uğramış. Geçmişten bugüne değişen bir şey yok gibi. Bu ülkede ne zaman akan kan durur?

Türkiye konum itibarıyla zor bir ülke. Bu ülkenin toprakları ve insanları üzerinde çok fazla düşmanın gözü var. Stratejik olarak çok önemli bir coğrafyadayız. Bunu göz ardı edemeyiz. Sorunları bir günde bitiremezsiniz.

Ama şu son günlerde sıkıntılar var. Sıkıntıların çeşidi de arttı. Artık çok dar alanlarda kavga etmiyoruz, mücadele alanımız çok genişledi; Amerika, Afrika, Avrupa, Orta Doğu gibi çok geniş bir alanda mücadele ediyoruz. Allah'a hamdolsun bu ülkeyi yönetenlerin gayret ve emekleri, iyi niyetleriyle bugüne kadar geldik. Bundan sonra da aynı inanç ve özveriyle devam edersek ülkenin geleceğiyle ilgili söz söyleme hakkına daha çok sahip olabiliriz.

Başkanım bu durum, bizim devlet olarak daha çok büyü-yüp güçlendiğimizi göstermez mi?

Tabii, bu anlama gelir. Özellikle bizim gibi çok önemli stratejik konuma sahip ülkelerin gelişmesi diğer devletleri rahatsız eder, çünkü Türkiye güçlenirse diğer devletler istedikleri gibi hareket edemeyecekler. Türkiye'nin güçlenmesi onların işine gelmez, bu yüzden Türkiye'yi zayıflatmak için ellerinden geleni yapıyorlar. Onlar da şunu çok iyi biliyorlar; eğer Türkiye güçlenirse önce kendi bölgesinde, ardından dünyada yapılan haksızlıkları göz ardı etmez. İmkânları doğrultusunda adaleti sağlar, eee bu da ilk önce onların çıkarını etkiler, oyunlarını bozar. Zaten biri küçülecek ki biri büyüsün, biri etkili olacak ki diğeri etkisini yitirsin. Güçlenirsek bu topraklarda etkimiz artacak, dolayısıyla onların etkisi azalacak. Şu anda Türkiye'nin etkisi arttı ama dış güçler şu anda Türkiye'yi böyle görmek istemiyorlar. Her ne olursa olsun, diğerleri ne derse desin, biz şu anda ülkeyi büyütmek ve güçlendirmek için çok büyük gayret içindeyiz. Ülkeyi silahlandırma noktasında hiç umulmadık bir çalışma, gayret ve üretkenliğin içindeyiz. Bunu çok da seslendirerek yapmanın bir anlamı yok ama bizim ve arkadaşlarımızın gayreti, Allah'ın izniyle daha da iyi olacağımıza inanıyorum. Biz işimize devam edeceğiz. Türkiye her anlamda çok ciddi emareler gösteriyor. Tabii ülkenin içindeki birtakım insanlar bunları küçümsüyor ama hiç öyle küçümsenebilecek gibi değil. Dışarıdakiler, Türkiye'nin bu kazanımlarını fark edip ona göre tedbir almak isterlerken bizim kendi insanlarımız bu işin farkında değiller. Diyecek bir şey yok, biz yolumuza devam edeceğiz. İnşallah çok kısa zamanda Türkiye bu kazanımlarıyla dostlarını sevindiren, düşmanını üzen bir dönemi yakalayacak.

1980 darbesi günlerini, kişisel tarihinizden yola çıkarak anlatabilir misiniz? Darbeyi duyduğunuzda neler hissettiniz. Halk başıboşluktan bıkmış mıydı, 80 darbesini desteklemiş miydi?

1980 darbesi herkesi tedirgin etmişti. Gerçi darbe öncesinde insanların canlarına kast eden türlü faaliyetler oluyordu. Millet bu durumdan çok rahatsızdı. Yalnız durumun nasıl bu raddeye geldiğini bildiğimiz için daha dikkatli ve hassas olmamız gerekiyordu. Sonuç itibarıyla darbeyi halk çok olumlu karşılamadı ama net bir tavır da koyamadı. Çünkü iç savaş çıkma ihtimali vardı. O günlerde bir iç savaş çıksaydı durdurulamazdı. Ülke daha büyük bir kaosa sürüklenebilirdi. Hamdolsun halkımız Türkiye'nin gidişatına bakarak kimsenin ummadığı bir biçimde yeni bir iktidarı meydana getirmişti: AK Parti. Türkiye'nin büyümesini istemeyenler 15 Temmuz gibi bir darbe girişiminde bulundular. FETÖ bu darbe girişimini halkın bertaraf edeceğine ihtimal vermedi. Vatandaşın sağduyu göstermesine ne kadar şükretsek azdır. Dehşet bir olaydı, tabiri caizse direktan döndük. Bugünlere gelmek nasip oldu. 15 Temmuz, Türkiye için bir milattır; her anlamda kötülüğün durması, iyiliğe giden yolun açılması ve gençlerin kendi geleceklerine sahip çıkması anlamında. Darbe girişimi başarılı olsaydı, bugün Türkiye'yi çok başka bir biçimde görebilirdik. Allah korusun dış güçler, iç işlerimize müdahale edebilirdi. Şu an savaş ve kaos ortamıyla karşı karşıya olabiliydik, Allah'a hamdolsun ki zor günleri atlattık, inşallah bundan sonraki gidişatımız hayırlı olacaktır.

Sizden 15 Temmuz gecesini de dinlemek isteriz

15 Temmuz Cuma akşamı İlçe Danışma Meclis toplantımız vardı. Toplantı 6'da başlayıp 7.30 civarında bitti. Akşam saat 7-7.30 gibi Necmettin Erbakan Kültür Merkezi'nden çıkıp hem namaz kılmak hem de bazı imzalar atmak için belediyeye geçtim. Saat 8 gibi, "köprüde hareketlilik var, birtakım sıkıntılar oluyor" şeklinde haberler gelmeye başladı. Koruma polisim Necdet, "Başkanım sizi çıkartmamız lazım, birtakım sıkıntılar oluyor, köprüde asker bir şeyler yapıyor," dedi, ben kabul etmedim. Hemen ilçe binasına geçtik. İlçede olayın ne olduğunu anlamaya çalıştık. İl Başkanlığıyla irtibat kurulmaya çalışıldı ama kimseye ulaşamıyorduk. İl Başkanından be-



lediye araçlarının belli yerleri kapatması gerektiği talimatı geldi. Bu sırada ilçenin önü kalabalıklaşmaya başlamıştı. İlçe Başkanı mesajlarla halkı ilçe binasının önüne davet etti ve dört beş dakika içinde ilçe binasının önü çok kalabalık oldu; yaklaşık beş bin kişi vardı.

Başta Kavak'taki olmak üzere belediye araçlarının diğer askeri noktalara çekilmesi talimatını verdim. Bunu İstanbul'da ilk uygulayan ilçe Beykoz'du. Bu konuda diğer ilçe başkanlarını telefonda mesaj atarak haberdar ettim. Selim Bey öyle talimat vermişti çünkü. Beykoz'a ulaşip diğerlerine ulaşamadığı için ben ilçe başkanlığı whatsapp gruplarına yazarak "Bulduğunuz ilçelerdeki askeri birliklerin önünü belediye araçlarıyla kapatın," dedim. İlden de hâlâ bir talimat gelmediği için ilçenin önünde saat 10.30'a kadar bekledik. Köprüye inen bir grup vatandaşın askerler tarafından püskürtüldüğü haberi geldi. Bizim eski meclis üyemiz Ferruh Bey arayıp "Bizi burada öldürüyorlar," dedi hararetli bir şekilde. İşte o zaman inisiyatif aldım ve İl Başkanından talimat gelmeden halka bir konuşma yaptım. Tayyip Bey henüz konuşma yapmamıştı. İl Başkanından "Köprülere gidin," şeklinde bir talimat gelmemiş, sadece "İl ve ilçe binalarının önünde toplanın," diye bir talimat gelmişti.

Ben "Bu böyle olamayacak, biz köprüye yürüyoruz," dedim ve teşkilatı köprüye yürüttüm. O esnada bireysel olarak köprüye gidenler vardı ama teşkilatın bilinçli bir şekilde emirle köprüye yürümesi 22.30 gibi benim konuşmamla oldu. Birtakım insanları ilçe binasını korusun diye orada



bıraktım. Köprüye gitmemiz ve askerlerin bertaraf edilmesi çok kısa bir zamanda gerçekleşti. Binlerce insan köprüye doğru akın etmişti. Oradaki insanlarla birlikte köprüden havaalanına doğru yürüyüş yaptık. Uçaklar geçti, ses bombası atıldı. Köprüde ciddi manada sıkıntılar yaşandı. Bayağı badireli bir süreçti. Sağlık sorunlarıma rağmen o gece sabaha kadar ayakta idim. Darbenin başarısız olduğu belli olduktan sonra dinlenmek için eve geçtim.

Büyüklerimiz 80 darbesine kadar gerçekleşen yoğun suikastların darbeye birlikte birden kesildiğini ve birden huzur ortamının geldiğini söylüyorlar. Bunu yaşadınız mı?

Bazı gruplar, karşı düşüncedeki grupları düşman gibi görüyor, onları yakaladıkları yerde dövüyor, bazen de öldürüyordu. Ülke içindeki şiddet günden güne artıyor ve kontrol edilemiyordu. Her gün birçok kişi öldürülürken darbeye birlikte bu ölümler durdu. Doğal olarak nefes aldık. Ama baskı da vardı.

Darbelerle birlikte Süleyman Demirel, Bülent Ecevit, Necmettin Erbakan ve Alparslan Türkeş tutuklanmış. Bunları yaşayan biri olarak siyasetten ürkmediniz mi? Siyasette cesaret ve kararlılıkla devam etmişsiniz, hele çocukluk yıllarınızda Adnan Menderes'in idamını gören biri olarak cesaretiniz kırılmadı mı?

Bu tür vakalar herkesi etkiler ama netice itibarı ile gençtik ve ideallerimiz vardı, o ortamda ülkeyi bırakıp kaçacak halimiz yoktu. Mücadeleye devam ettik, edeceğiz, etmeliyiz. Bir kere vatandaş olmanın sorumlulukları var. Her ne yaşarsak yaşayalım ülkemiz için mücadeleyi asla bırakmamalıyız. Elbette ülkemizde bu tür olayların olmamasını dilerdik. Hep olumlu bir şekilde bu ülkeyi yönetelim, bu ülkenin gelişimini sağlayalım diye düşünüyoruz. Ama olmuyor işte, çünkü bu ülke sıradan bir ülke değil. Bu topraklar sıradan topraklar değil. Bu yüzden bu ve benzeri şekilde çeşitli sıkıntılarımız olabilir. Ama olmaması için de mücadele edeceğiz tabi ki. Ülkede sıkıntılı bir durum olduğunda “neden oldu” diyerek kendimizi bırakacak halimiz yok.



Liderlere işkence yapıldığı söyleniyor.

İşkence sadece fiziki olarak yapılan bir eylem değil. Onlara psikolojik baskı yapmış olabilirler. Onun dışında işkence yapmaktan çekinirler, çünkü bu insanlar her ne kadar tutuklu olsalar da haklarını arayabilecek güçte ve belli bir kitle tarafından sevilip desteklenen kişiler. İşkence yapılırsa ortaya çıkardı bence. Ülkeleri için yıllarca emek veren insanların böyle bir muameleye muhatap olmaları bile onları kalben kırar ve üzer. Pek tabii bizi de üzer. Bir yan bakiş bile çok üzer.

Danışma Meclisi tarafından hazırlanan anayasa, 1982 yılında yapılan ve aleyhte konuşmanın ve propaganda yapmanın yasak olduğu “güdümlü” referandumda, yüzde 92’lik “evet” oyu ile kabul edilmiş. Gerçekten bunlar yaşandı mı bu ülkede? Siz bu anayasaya nasıl bakıyordunuz, şu an nasıl bakıyorsunuz?

Anayasa hakkında konuşabilmek için belli bir anayasa bilgisine sahip olmak lazım. Ben o kadar bilgili değilim ama anayasanın oylanması sırasında halkın baskıya maruz kaldığını biliyoruz. Eğer vatandaş çıkıp istediği gibi



oy verseydi o zaman farklı yorumlar yapılabilirdi. Farz edelim ki anayasa reddedildi, bu defa halka çeşitli zulümler yapılabilirdi. Bu muhtemeldi, halk reddettiği takdirde o günlerde yaşadığı acının ve zulmün kat kat artacağı şeklinde söylentiler yayılmıştı. Halkta büyük bir korku ve tereddüt vardı, milletimiz büyük bir ikilem içindeydi. Halk, doğal olarak istediği gibi oy vermekten çekindi, aksi durumun muhtemel sonuçlarını göze alamadı. Vatandaş artık kabul edelim de kurtulalım, şu günleri atlatalım, sonrasında başımızın çaresine bakar, elimiz güçlenince yapılan yanlışlıkları düzeltebiliriz, ama şimdi reddedersek bunu yapacak gücü bulmamıza imkân vermezler, şeklinde düşünerek hareket etti. Öte taraftan reddedilse belki anayasa vatandaşa hiç sorulmadan kabul edilecekti, oylama yapanın amacı anayasaya meşruiyet kazandırmaktı. Ama zaten güç onlardaydı, meşruiyete çok da ihtiyaç duymuyorlardı, sadece işleri kılıfına uyduruyorlardı. Anayasa halk tarafından kabul edilmeseydi belki tepeden inme bir şekilde daha ağır maddelerden oluşturulmuş bir başka anayasa uygulanacaktı ve içerisinde daha sıkıntılı maddeler olacaktı. Vatandaşın uğraşmaya takati kalmamıştı. Kabul edip kurtuldular.

1980 sonrası Beykoz'da siyaset nasıl gelişti?

1980'den sonra Beykoz'da seçimleri kazanan ilk parti Anavatan Partisiydi. Daha sonra medyanın da desteğiyle sol bir parti olan SHP geldi. Ardından Refah Partisi (Yücel Çelikbilek) kazandı. Daha sonra yine sol bir parti DSP geldi. 2004'ten itibaren de 4 dönemdir Ak Parti yönetiyor. İstanbul'da çok güçlü büyükşehir belediye başkan adayları olmasına rağmen, seçimi Nurettin Sözen kazandı. Medya gücünü çok iyi kullandılar ve bunun yanında Anavatan Partisinin hatası da vardı. Turgut Bey'in yaptığı bazı yanlışlıklar halkı rahatsız etti. Anavatan Partisi kendine çok güveniyordu ve bu fazla güven halk nezdinde itibarlarının kaybolmasına neden oldu. Güçlüyüm artık, duygusu onları bir nebze şımartmıştı, uygulamalarda da bazı sıkıntılar ve adaletsizlik oldu. Bir sonraki seçimde İSKİ'de çok ciddi bir yolsuzluk skandalıyla Cumhuriyet Halk Partisi itibarını kaybetti ve halk Refah Partisine oy verdi. O zaman Refah Partisinin Büyükşehir Belediye Başkan adayı şimdiki Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'dı. Recep Tayyip Erdoğan'ın karşısında o günlerde çok ciddi adaylar vardı. Beş aday birbirine çok yakın oy aldı ve Erdoğan seçimi kıl payı kazandı. Bu seçim, belki Türkiye'nin en heyecanlı, en çekişmeli seçimiydi. Milli Görüş ilk defa bir

yerel seçimde İstanbullular tarafından kucaklandı. Tayyip Bey'in yapmış olduğu bir konuşmasından dolayı hakkında dava açıldı. Bu olayların sonucunda Tayyip Bey, Belediye Başkanlığından ayrılmak zorunda kalmıştı. Bu durum bizi çok üzmüş ve hırslandırmıştı. Tayyip Bey'in İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığının bu yolla elinden alınması bizleri çok rahatsız etmişti. Daha çok çalışarak Tayyip Bey'i hapisten çıkarmak ve seçimin rövanşını almak istiyorduk. Tayyip Bey'in yerine Ali Müfit Gürtuna geçti, ardından İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığına tekrar aday oldu ve seçildi. Büyük bir kararlılık ve azimle Tayyip Bey'i biz içeriden çıkarmak için çalıştık ve vekaleten Tayyip Bey'in yerine gelen Ali Müfit Gürtuna'yı asil olarak seçtirerek bir nevi Tayyip Bey'in intikamını almış olduk. Bu bizim için yeni bir başlangıçtı, Tayyip Bey içeride bile olsa onun gösterdiği arkadaş seçtirdik.

Turgut Özal özelleştirmeler yaptığı ve liberal ekonomiden yana olduğu için çok eleştirildi. Beykoz'da da birçok fabrika kapatıldı. Siz ne düşünüyorsunuz bu hususta?

Beykoz, devlet fabrikalarının yoğun olduğu bir bölgeydi. O günkü şartlarda Türkiye'nin her tarafında özelleştirmeler yapılıyordu ve bu bütün dünyada öne çıkan bir olguydu. Sadece Türkiye'de değil, dünyanın her yanında bu böyleydi. Sosyalist blok o zamanlarda yavaş yavaş çökmeye başlamış ve kendisini özelleştirmek için çabalıyordu. Özelleştirmeler o zamanlarda dünyada revaçtaydı. Bunu sadece Türkiye'nin bir uygulaması olarak görmek yanlış. Bu uygulamaları sadece Türkiye yaptı, Özal bu konuda başarılı veya başarısız oldu demek doğru değil. O zamanki ortamda özelleştirmeler ciddi anlamda gerekliydi çünkü devlet yorulmuştu. Yani özelleştirmelerden önce fabrikalarda uygulanan sistem eskimeye başlamıştı. Kendisini yenilemesi icap ediyordu. Bu da ekonomide yeniliğe gitmekten geçiyordu. Böylelikle devlet fabrikaları vatandaşlara satılarak özelleştirildi ve ekonominin biraz daha canlandırılacağı düşünüldü. Turgut Özal, o değişimi iyi gördü ve bugün bu noktaya kadar geldik. Sonuç olarak çok kötü değil ama bazı özelleştirmelerde, dünyanın her yerinde olduğu gibi işin içerisine bazı yolsuzluklar girmeye başladı. Memurlar, devletin mallarını satarken kendi mallarına gösterdikleri özeni gösteremediler ve dolayısıyla o günden bugünlere biraz daha yakından bakarsak özelleştirmelerin sonunda devletin elindeki fabrika ve gayrimenkullerin bir miktar kayba uğradığını görürüz. Özelleştirmeler daha

fazla işe yarayabilirdi ama bunu yaparken çok dikkat etmek gerekiyordu. Mallar değerinden pahalı satılmaya niyetlenildi ancak alıcı bulunamadı. Vatandaş devlet mallarını daha ucuza almak istedi. Devletin fabrikalarına talip olanlar, “Bu kadar para vereceksem gider kendim sıfırdan fabrika kurarım” dedi. Devlet, işleri yürütebilmek için fiyatları düşürmek, hatta çok daha düşürmek zorunda kaldı. O sıkıntıları yaşadık maalesef, daha sonra sıkıntılar düzelmeye başladı ama ilk başlarda insanlar “devlet malıdır bu, çok pahalıya satmaya gerek yok,” şeklinde düşündü. Özelleştirmelerden hemen sonra daha önce devlet tarafından üretilen ürünler pahalandı. Özelleştirmelere geçilirken yatırımcılar devletin fabrikalarına fazla para vermek istemediler, teklifler bir türlü devletin istediği, yani fabrikaların eder fiyatını bulmuyordu. Devlet elindeki malların gelecekte kendisini zarara sokacağını düşündüğü için bunları ucuza da olsa vererek büyük zarardan kurtulmak istedi. Devlet şu anda belli alanlarda nefes alıyor. Malları satarak yüklerinden kurtulmaya başladı. Ekonomik sistem değişiyordu, bunun gereği yerine getirildi. Bundan memnun olanlar da var, olmayanlar da. Devlet istihdam yaratmak için yeni fabrikalar kurarsa daha çok zarar edecekti. Bu yüzden sanayiden elini ayağını çekti. Bu durum da vatandaşı istihdam konusunda ister istemez rahatsız etti. Özel sektör devletin alanını doldurmak için güzel adımlar atsa da yeterli değildi, tabi ki her şey dört dörtlük olmadı. Ama düne göre daha iyiydi.



Siyaset yasağına rağmen 1983 sonrasında kendi partilerini kuran liderlerin perde arkasından partilerini yönetmeye devam etmesi siyaset yasağının toplumda tartışıldığı bir zemin oluşturmuş. Bu tuhaf tabloyu ortadan kaldırmak ise halkın iradesi ile olmuş. 6 Eylül 1987 günü yapılan referandumdan “evet” sonucu çıkmış ve siyasi yasaklar kaldırılmış. Necmettin Erbakan Hoca bu aradaki 4 yıllık boşlukta partiyle nasıl bir ilişki içerisindeydi?

Eski liderler, tabiri caizse karizmatik liderlerdir. Bunlar partilerini kolay kolay yaban ellere bırakmazlar. Parti üzerinde hâkimiyet kuran isimlerdir. Ne Necmettin Erbakan Hoca ne Süleyman Demirel ne diğerleri dönem içinde liderlik vasıflarını kaybettiler. Hepsi partilerinin üzerindeki hâkimiyetlerini ve güçlerini devam ettirdiler. Referandumdan sonra anayasa değişince herkes partisinin başına geçti. Ve ondan sonra siyaset yapmaya açıktan devam ettiler.



Necmettin Erbakan Hoca; Turgut Özal, Bülent Ecevit ve Süleyman Demirel hakkında ne düşünüyordunuz?

Hepsini rahmetle anıyoruz. Necmettin Erbakan Hoca, olduğu gibi görünen ve görüldüğü gibi olan bir insandı. Necmettin Erbakan Hoca, onların kişiliklerine karşı hiç kötü söylemlerde bulunmazdı. Onlara karşı fikrî ve siyasi mücadelesini yapardı ve bunları vatandaşlara anlatırdı. Kişisel değerlendirmelere hiç girmezdi. Kimsenin arkasından konuşmazdı zaten. Yapıcı biriydi, kendi davasını saygı ve edep çerçevesi içinde savunuyordu. Zaten Müslüman'a yakışan da budur.

Süleyman Demirel uzun yıllar başbakanlık yaparak ülkeye kalıcı hizmetler bırakmıştır. Kendini barajlar kralı olarak tanıtır. Ancak 28 Şubat döneminde aldığı tavırla muhafazakâr kesimin gönlünde burukluk bıraktı. Bülent Ecevit de başbakan olarak ülkemize hizmet etmiş değerli bir devlet adamıdır. Erbakan Hoca'yla 1974'de yapılan Kıbrıs Barış Harekati'yla Türk tarihinde değerli yerini almıştır. O da rahmetli Demirel gibi 28 Şubat sürecinde bilhassa Merve Kavakçı kardeşimize karşı davranışıyla gönüllerde burukluk bıraktı. Rahmetli Özal, 80 sonrası tek başına iktidara gelerek Türkiye'nin önünde çığır açtı. Ülkenin kalkınmasında ciddi çalışmaları oldu. Darbe döneminin getirdiği yasakların, özellikle 141-142-163. maddelerin kaldırılması özgürlükler açısından çok önemliydi.

Tayyip Bey'le ne zaman tanıştınız, tarih aklınızda mı?

Tayyip Bey'le tanışmamız 1985'e kadar gider. Ben Refah Partisi Fatih İlçe Teşkilatında İlçe Başkan Yardımcısı olarak görev yapıyordum. Tayyip Bey İl Başkanımızdı. O zaman Fatih'teki il binamız İlçe Başkanlığımızla altlı üstlüydü. 1989'da yerel seçimler için adaylar belirlenirken Beykoz Belediye Başkanı adayını belirlemeye çalışıyorlar. İsim konusunda sıkıntı yaşanıyor. İl yönetiminde bir arkadaşımız benim Beykozlu olduğumu söyleyince Tayyip Bey beni çağırdı, seni Beykoz'a belediye başkan adayı yapıyoruz, dedi. Benim Beykoz siyasetindeki maceram böyle başladı.

1985 yılında Refah Partisinde görev aldıktan sonra Recep Tayyip Erdoğan il başkanı, ben de ilçe başkanı olarak çalıştık. Tanışıklığımız ve birlikteliğimiz o tarihlerde başlayıp bu günlere kadar geldi. Sanat ve kültür alanında bir yerlere gelen isimleri zikretmeye çalışsak muhakkak ki unuttuğumuz isimler olur, bu yüzden haksızlık yapmayalım. İsimlerini zikretmediğimiz kişiler kırılır, bu yüzden bu soru böyle kalsın.

Kendinize rol-model aldığınız bir şahsiyet var mıydı ya da bilinç kazanmanızda kimler etkili oldu, üzerinizde kimlerin hakkı var?

Peygamberimiz hepimizin lideri. Erbakan Hoca, Necip Fazıl Kısakürek ve Mehmet Akif Ersoy gibi yazar ve şairlerimiz bizi bugünlere hazırlayanlar arasındadır. Bizim onlara büyük bir vefa borcumuz var. Bu isimlerden vefat edenler varsa Allah rahmet eylesin, yaşayanlara da hayırlı ömürler nasip etsin. Bugün onları hâlâ saygı ve şükranla anıyoruz. Onlar yeni nesle önderlik edeceklerdir. Bugün bizler, onların bize yaptıkları gibi kendimizden sonraki gençleri motive edip onlara önder olmalıyız. Olabildiysek ne mutlu bize.

Size göre Milli Görüş nedir? Bir mefkûre midir, bir yaşam tarzı mıdır, Milli Görüş'ü nasıl tanımlarsınız?

Milli görüş bir mefkûredir. Tabi her mefkûrenin içinde bir yaşam tarzı vardır. Onları birbirinden ayırmaya kalkarsanız yavan kalır. Milli Görüşün bir mefkûresi olmasaydı Milli Görüş kendisini bu yıllara taşıyamaz, uzun yıllar var olamazdı. Artık bu mefkûreler kendi içinde bir yaşam tarzı doğurdu, bizler de kendimize bundan bir yaşam tarzı çıkardık. Bugüne kadar canlı olarak gelebilmesinin de sebebi insanda karşılık bulup yaşamasıdır. Aynı zamanda Milli Görüş'ün kendisini canlı tutarak bugüne kadar gelmesinde inanç sağlamlığı vardır.

Teknolojinin baş döndürücü şekilde geliştiğine şahit oldunuz. 20 Temmuz 1969'da Amerikalı astronot Neil Armstrong, Ay'a ayak bastı. Dünya bu vakıayı nasıl karşıladı? Amerika'ya karşı korkuyla karışık bir hayranlık mı oluştu yoksa?

Eee tabii, bunlar insanoğlunun çalıştığı takdirde ilmin nerelere kadar gelebileceğini gösterir. Biz o zamanlarda gençlik olarak bu konuların dışındaydık ama anlatılanlar, bizim inancımızda da kabul edilemeyecek şeyler değildi. Bunlar bize çok yabancı gelmiyordu yani. Ecdadımız da astronomiyle ilgilenmiştir. Dünyadaki bu tür gelişmeler bizi çok şaşırtmıyordu.



Sizin gençliğiniz SSCB ve ABD şeklinde çift kutuplu bir dünyada geçti. Nasıl bir psikoloji vardı ülkemizde? Birini ötekine karşı koz olarak mı kullanıyorduk? Belki de Amerika günümüzde olduğu gibi bu denli başıboş davranamıyordu. Yanılıyor muyum?

Neticede yaşayarak bir şeyi görmek ve o konuda kimi kanaatlere varmak çok daha sağlıklı. Tabii yaşadık o dönemi. İki kabadayının dünyaya hükmetmesini hiç kimse isteyerek kabul etmez. Onun için bütün dünyada farklı farklı bloklar oluştu. Dağınıklıklar toparlanmaya başladı. Bu iki ülkenin adaletli olmadığını ve güçlerini barış yolunda birleştirmediklerini, zulme yöneldiklerini tüm dünya gördü. Birinci ve İkinci Dünya Savaşı gibi bir savaş çıkmadı ama insanlar hâlâ ölüyor. Irak'ta binlerce kişi öldü. Suriye savaşında insanlar hâlâ ölüyor. Emperyalist güçler, dünyanın her yanında insanların, özellikle Müslümanların öz kaynaklarını ellerinden almak için dünyayı yaşanmaz hale getirdiler. Vicdana ve insanlığa sığmayacak şeyler yapıldı. Eğer her şey adaletli bir şekilde paylaşılsa bu kadar insana, bu kadar nimet rahatlıkla yeter. Ama insanın hasedi ve kıskıncılığı, kendinden başkasını var olarak kabul etmeyişi dünyadaki bu sıkıntıların sebebi-

dir. Özellikle sanayi ham maddesi ve petrol bütün dünyanın hem varlığının hem yokluğunun sebebi. Petrolle var oluyorlar ve bu yüzden hiç çekimeden yok edip yok oluyorlar. Dünya çok garip bir yapıda: 200 civarında ülke var ama 3-4 ülke dünyada söz sahibi, dünya beşten büyüktür. Tabii 200 civarındaki ülkenin barış içinde yaşaması kolay değil ama bu devletlerin kalkınması, bir araya gelmesi iyi bir lider çıkmasıyla olacaktır. Bunun Müslüman bir ülke tarafından gerçekleştirilmesi daha muhtemel, çünkü bu ülkelerin çoğu Müslüman ama sözleri geçmiyor. İşte onu bir noktaya getirmek lazım. Bunun olması lazım.



İslam birliği ne kadar mümkün, başarabilecek miyiz?

Başarılır ama İslam ülkelerini yöneten adamlarla değil. Bugün Müslüman ülkelerinde zihniyet ve fikir bozukluğu var. Birbirlerini çekememezlik var. Tahammülsüzlük var. Bu anlayış yüzünden ellerinde bulunan doğal kaynakları doğru kullanamıyorlar. Bu kadar dünya nimetine rağmen başarılı olamaması ve dünyaya söz geçirememesi onların ahmaklığı, tembelliği birbirleriyle uğraşmalarından ve yetersizliklerinden kaynaklanıyor. Şimdi onların kendini yeterli hale getirebilmeleri için onları tek tek dövecek halimiz yok (gülümüyor), yok da görünüyor ki bunları birinin dövmesi lazım, bu şekilde akılları başlarına gelir. Müslüman'a bir tokat dahi atılması bizi son derece üzer

ama Arap Baharı bir tokat niteliğinde olmasına rağmen hâlâ bir akıllanma ve kendine geliş olamadı. Daha zamanı var demek ki. Osmanlı'dan sonra çok şey değişti, İslam âleminin durumu feci bir halde. Herhalde iş yine Türklere düşüyor. Rabbimiz eğer bize böyle birleştirici bir görev vermişse inşallah hayata geçireceğiz. Rabbim bunun gücünü, gayretini, azmini de bize verir. Rabbimiz “çalışın ben çalışana veririm” diyor, bu anlamda ülkemiz ve ümmet için çok çalışmalıyız, adaletli ve liyakatli olmalıyız, işimizi düzgün yapmalıyız, yalan söylememeliyiz, insanları aldatmamalıyız. İnşallah çok çalışacağız, başka hesaplar yapmadan, birlik olmanın, güçlü olmanın yollarını arayacağız. Ve Allah'ın izniyle bugün Orta Doğu'da yapılanlara son verip Müslümanların yaralarını saracağız. Bunu zamanı geldiğinde başarabileceğimize tüm kalbimle inanıyorum. Tüm gayretimiz, duamız, azmimiz bu yönde olmalı. Allah hepimize hem bu dünyada hem öte dünyada iyilikler, güzellikler ve bereketler versin. Bizi iki cihanda da mahcup olanlara dâhil etmesin.

Refah Partisi kurulduğunda güçlü bir teşkilatlanma var mıydı?

Refah Partisi kurulduğunda Milli Selamet Partisinin kadroları vardı. Onlar partiyi kurmak için tabiri caizse emir bekliyorlardı; emir derken partinin büyükleri ne derse o doğrultuda adım atacaklardı. Türkiye'de siyasete en hazır parti o günlerde kapatılmış bir parti olmasına rağmen Milli Selamet Partisiydi. Ve bu duruma hayret ediyorlardı. Necmettin Erbakan Hoca “bu partiyi kapatsanız yarın biz başkasını kurarız, tekrar kapatsanız tekrar kurarız,” diyordu, öyle de olmuştu. Milli Görüş'ün devam eden çizgisinde, kapatılan partilerin hemen sonrasında etkin bir parti faaliyetine geçmiştir. Yani kapatılması zayıflaması anlamına gelmiyor. Tabi ki sıkıntılar çıkıyordu ama diğer partilerle mukayese edildiğinde biz onların çok önünde siyasete başlıyorduk ve başlıyoruz. Onların imkânları olabilir ama biz onların her zaman çok önündeyiz, çünkü bizim siyaset yapma amacımız farklı, biz inanç itibarıyla yapıyoruz ve öyle kolay kolay pes edecek değiliz. Dava bilinciyle hareket ettik her zaman. Partideki dava arkadaşlarımızın çabalarını da göz ardı etmeyelim. Birlik içinde partiye yararlı olmak için inançla ve azimle çalışan bir ekibimiz vardı. Milli Nizam'dan köklenen bugünlere kadar geldi.

Git gide dava bilincimizi kaybediyor muyuz, böyle bir durum mu var, sizin gençlik dönemlerinize nazaran bugün o bilinç azaldı mı sizce?

Bugünü kastediyorsanız çok farklı şeyler devreye giriyor. Yorgunluklar oluyor, dünyanın her tarafında bizim inancımızı hırpalamak isteyenler çıkıyor, dünya bir tarafa biz bir tarafayız. Son günlerdeki Suriye olaylarını görüyorsunuz. Allah'ın izniyle onların dediği hiçbir şey olmayacak ve biz yolumuza devam edeceğiz. Yeni nesilden beklentilerimiz var. Bu dava bilinci, devleti yönetiyor. Yol yürünürken her seferinde yolu açanlar olacaktır. Allah'ın izniyle asla ümidimizi kaybetmeyeceğiz, her zaman ümitvar olacağız. Kişiler geçer, dava kalır.





80'lerde Doğu'da PKK silahlı eylemlere başlıyor. Bu işin bu durumlara geleceği düşünülmüş müydü? Bu sorun neden çözülüyor? Dış mihrakların eli olduğundan mı çözüm gerçekleşmiyor? Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Devletimiz 30 yılı aşkın süredir bu sorunu çözmek için uğraşıyor. Komşu devletlerle birlikte işbirliği içerisinde bu sorunu çözmek için gayret sarf ediliyor. Bu sorun çözülüyor, bitmiyor. Bu bitse Türkiye Cumhuriyeti çok farklı boyutlara gelecek, yani dışarıya karşı daha güçlü olacak. Şu anda elimizdeki imkânları bu problemi bertaraf etmek için harcıyoruz, bu sorun için çok ciddi kaynak harcanıyor. Irak'la, İran'la, Suriye'yle ve terörü gizli-den destekleyen Avrupa ve Amerika'yla kavgalıyız. Bu sorunu çözebilmek için ülkemiz çok ciddi gayret sarf ediyor. Dolayısıyla bu hemen halledilebilecek bir mesele değil. Türkiye Cumhuriyeti bütün imkânlarını bu konuya seferber ederek hem kendi ülkesindeki hem de ülke dışındaki ülkelerin sıkıntılarını bertaraf etmeye çalışıyor. İnşallah devletimiz bu sorunu en kısa sürede çözer de daha fazla Türk evladını kaybetmeyiz; insan kaynağımızı ve maddi gücümüzü insanlık için önemli işlerde kullanırız.

1960'lı yıllarda Kürt sorunu var mıydı, Kürt sorunu birdenbire mi patladı?

Dış güçlerin Türkiye'yi bölmek, parçalamak, Türkiye'nin büyümesini engellemek için ortaya attıkları bir sorundur. Kürt vatandaşlarımızla çok iyi geçinirdik, hiçbir sıkıntımız yoktu, ancak öyle bir noktaya getirdiler ki olayları, bu ülkenin insanlarını Doğulu, Batılı, Güneyli, Kuzeyli diye ayırmak için dış güçler emek sarf etti. Çocuklarımızı parçaladılar. Hiç böyle şeyler yoktu, bizim ülkemizde bu ayrımcılık mevzubahis değildi. Zaten inanış itibarı ile de ayrımcılık bizim yapımıza aykırı. Köleliğin olduğu dönemde bizim topraklarımıza gelenler Müslümanların siyahi insanlara karşı olumlu davranışını görünce çok şaşırılmışlardır. Biz yaratılanı severiz, yaratandan ötürü. Bizim için renk, ırk, etnik köken hiç önemli değildir. Bu tür şeyler ayıramaz bizi. Bunun en büyük kanıtı tarihimizde yüzyıllarca farklı din ve ırktan insanlarla barış içinde, onların kimliklerini yok etmeye çalışmadan yaşamamızdır. Biz öyle dün kurulmuş bir devlet değiliz. Çok büyük bir yönetim ve devlet geleceğimiz var. Bu tür şeyleri söyleyenlerin ve uygulayanların tek derdi ülkeyi zayıflatmak. Nitekim bizim aramızda sen Kürt'sün, sen Laz'sın, sen şusun, sen busun şeklinde söylemler olmamıştır. Bu sorun öyle bir anda oluşmadı ama alt yapısı iyi tasarlanmış bir hile olarak hızlı bir şekilde gerçekleştirildi.



Ayrımcılığı gruplaşma anlamında söylüyorsunuz galiba?

Evet, Türklere ayrıcalık tanındığını, kendi ifadeleriyle Kürt dedikleri etnik gruba devletin kötü davrandığını iddia ettiler. Ama bunlar yalandı, aynı zamanda devletimize haksızlıktı çünkü Türkiye Cumhuriyeti tüm vatandaşlarına aynı yasaları uygular, hiçbir konuda hiçbir kimseye farklı davranmaz. Askere alırken, hizmet verirken, cezalandırırken, eğitim kurumlarına alırken hiçbir şekilde ayrımcılık yapmaz devletimiz. Maalesef bazı vatandaşlarımız devletimizi haksız bir şekilde itham etmeye başladılar. Böylece milletimiz arasında farklılık olduğunu söylediler ama yoktu. Hiçbir ayrıcalık yoktu. Devlet herkese bütün kuralları eşit bir şekilde uygulamıştır. Bunlar böyle yaparak vatandaşlarımız arasında bir ayrımcılık olduğu fikrini yaymaya çalıştılar, fakat sonrasında anlaşıldı ki böyle bir şey yok. Dış güçlerin milletimizi bölmek için uydurdukları bir şeydi bu. Bugün bunlar artık bitmeye başladı ama bunların bıraktığı tortular var, bu tortular ister istemez kirlenme meydana getirdi, çamur at izi kalsın misali. İnaniyorum ki yavaş yavaş insanlarımız bu yanlışlıkları anlayacak ve sorun kısa bir süre sonra bitecektir.

Başkanım bizi bir arada tutan İslam var, bu birliği mi bozmaya çalışıyorlar, çünkü Türkler ve Kürtler ırk ayrımı olmadan Müslüman'ım diyerek çok rahatlıkla bir arada yaşıyorlardı ve hâlâ yaşıyorlar.

Ülkede kendilerine başka bir isim vererek konuşanların dinle ilgili pek dertleri yok. Dinle ilgili derdi olanlar belki çok azdır. Dinle ilgili problemleri ülkemize dışarıdan sokuyorlar. Onlar Türkiye'de birlik ve beraberliğin İslam tarafından sağlandığını biliyorlar. İslam'ı bu ülkede zayıflatırsak, bölücü bir sistem gibi algılatırsak, İslam ortadan kalkarsa ülkeyi parçalayıp ortadan kaldırmak çok daha kolay olur şeklinde düşünüyorlar. İslam bu milletin tutkalıdır, yapıştırıcı gücüdür. Onu ayakta tutan güçtür. Türkiye'yi zayıflatmak İslam'ın parçalanmasından geçiyor. Bu yüzden sürekli İslam hakkında farklı şeyler söyleyerek İslam ülkelerinin geri kalmışlığının, bölünmesinin bir sebebi olarak veya eğer bir ayrımcılık varsa bunun sebebi olarak İslam'ı göstermeye gayret ediyorlar. Biz de elimizden geldiği kadar güçlü bir şekilde onlara karşı duracağız. İslam hiçbir zaman bu ülkenin

bölünme sebebi olmamıştır. Çünkü İslam'da bölücülük yoktur. Asılsız sözleri bertaraf etmeliyiz. Yüzyıllardır milletleri bu topraklara yapıştıran, bu topraklarda onları var eden İslam'dır. Birinci Dünya Savaşı'nda Arapların Osmanlı'dan uzaklaşıp Arap milliyetçiliği yapmaları İslam'dan uzaklaşmalarıyla ilgili. Yetersiz olan İslam değil, insanlardır. Şu günlerde durumları da çok iyi değil Arapların, malumunuz savaş Arap dünyasını son derece yıpratmıştır. Çok para Arap dünyasını şımarttı. Paranın Allah'ın bir lütfu olduğunu, bize imtihan olarak verildiğini Arap dünyası unuttu. Dolayısıyla tüm nimetlerin değerini bilmeden hareket ederek kendilerini zayıflatıyorlar. Onların ellerindeki imkânlar, biraz akıllı olan –ki bunların akıllı da var– başka samimi Müslümanların elinde olsa İslam ülkelerini zirveye taşır, süper güç yapar. İslam dünyası Amerika'dan, Japonya'dan kat kat güçlü olur. Ama Araplar bunu beceremiyorlar, sadece dünyevi hesaplar içerisinde. Allah akıl fikir versin diyelim, bu ellerindeki imkânlar çok kısa sürede gider. Bu kendilerine de zulüm. Baksanıza Batılı ülkeler gelip petrol için Arap dünyasını işgal ediyorlar.



Bugünle kıyaslanacak olursa 80'li yıllarda halkın ekonomik durumu nasıldı?

80'li yıllara göre bugünkü ekonomik durumumuz fevkalade iyi. Zaten bu böyle ki Batılı ülkeler bize karşı saldırgan bir tutum içerisinde. Biz ilişkilerimizi doğru bir şekilde, emperyalist bir kılıfa bürünmeden kurduğumuz için bizden rahatsız oluyorlar. Çünkü tarihte ilk kez “Dünya beşten büyüktür,” diyerek onların rahatını bozan birisi çıktı. Onlar Recep Tayyip Erdoğan’ı “biz ne güzel bir düzen kurmuştuk, rahattık, kaçın kaçtan büyük olduğunu söyleyen biri çıktı şimdi, nerden çıktı,” şeklinde değerlendiriyorlar. Artık onların çoğunluğunun aldığı haksız kararları benimsemek gerektiğini Tayyip Bey dünyanın her yerinde söylüyor. Onların da bundan dolayı huzurları kaçıyor. Hiç kimse onların aldığı kararı kolay kolay eleştiremez. Bu biraz da ekonomik durumumuzun iyi olmasıyla, kendimize güvenmemizle ve kişiliğimizi ortaya koymamızla ilgili. Bu onların rahatını huzurunu kaçırıyor. Recep Tayyip Erdoğan diğer ülkelerin kulaklarına kar suyu kaçırarak, diğer fakir ülkelerin de haklarının olduğunu söyleyerek dünya ülkelerine yön vermeye başladı. Onlar bu ve bu tarz durumlardan çok rahatsızlar. Beş ülke, dünyanın geri kalan ülkelerinin hakları üzerine oturacak, kimse çıt çıkarmayacak, olmaz böyle.



80'li yılların sonlarında İstanbul'un gündemden düşmeyen ulaşım, su, hava kirliliği ve çöp sorunu varmış. Bugünle kıyaslayacak olursak Beykoz'da durum neydi?

O günler için kötü demek az kalır. Kötünün ötesinde çok kötü bir durum vardı. Biz, Büyükşehir Belediyesi yönetimini bırakalı üç beş ay oldudan o sorunların benzerleri konuşlmaya başlandı. Büyükşehirde, büyük sorunlar oluşunca doğal olarak ilçelerde de sorunlar ortaya çıkıyor. Bu sorunlar daha da artacak, bizi daha kötü günler bekliyor. Tabi bunları yaşayıp göreceğiz. Biz şimdi bunları konuşunca, onlar, "Siz muhalefette olduğunuz için sabahtan akşama kadar oturup belediyelerin kötülüğü için dua ediyorsunuz" şeklinde düşünebilirler. İnanın ki bir gün bile kötü dua etmek aklımıza gelmiyor. Çünkü kötülük bizim idealimiz değil, biz iyilik ve güzellikle yoğrulmuşuz. Bir gün bile bu belediye kötü işler yapsın, şeklinde dua etmeyiz biz. Tam tersine duamız hep iyi yapmaları yönünde, çünkü iyi işler yaparlarsa bu iyi işlerden bizler de faydalanacağız, kötü işler yapılırsa aynı şekilde zarar göreceğiz. Niye kendime beddua edeyim ama onlar zannediyor ki Adalet ve Kalkınma Partisi hep Cumhuriyet Halk Partisinin kötü duruma düşmesi için dua ediyor. Hiç aklımıza bile gelmiyor. Biz çalışırız, halkımızın beğenisini kazanırız. Bu şekilde yönetime gelmek isteriz, amacımız hep böyle olmuştur. O kötü olsun, biz yönetime gelelim düşüncesi olmaz, bunu ne Allah ister ne kul ister.

Hastanede muhasebeye baktığınızı söylemiştiniz. İçeriden biliyorsunuzdur. Hastanelerin durumu da pek iç açıcı değilmiş. Ne dersiniz?

Benim hizmetim çok uzun sürmedi, ben o zaman Sosyal Sigortalar Kurumu'nda çalışmıştım. O dönemde Türkiye, sağlık sektöründe çok dökük bir vaziyetteydi. Şu anda Türkiye'nin sağlık sektörü çok özel ve dünyanın gıpta ile baktığı bir hale geldi. Şehir hastanelesindeki diğer gelişmelerle birlikte dünyayı iyiden iyiye şaşırttık. 80'lerden bu günlere kıyaslanamayacak bir gelişim var. Bugün dünyaya sağlıkta kapı açmışız. Dünyanın önündeyiz.

“ Başbağlar Katliamı

5 Temmuz 1993'te Erzincan'ın Kemaliye ilçesine bağlı, şehre 150 kilometre uzaklıktaki Başbağlar Köyü'nü basan bir grup, 28 erkeği kurşuna dizdi. Aralarında kadınların da olduğu beş kişi de sığındıkları evlerin ateşe verilmesiyle yakılarak öldürüldü. Baskında 33 kişi hayatını kaybetti, Köydeki evlerin büyük bölümü, köy okulu, köy camisi ve halkevi de ateşe verildi. Saldırı sırasında, köyün telefon ve elektrik hatları da kesildi. Olay, komşu köydekilerin haber vermesiyle ortaya çıktı. ”

1993'te Başbağlar Katliamı'nda 33 kişi öldürüldü; aynı yıl Sivas Madımak Oteli'nde de 33 kişi yanarak öldü. Bu iki olay çok konuşuldu. Neler hissetmiştiniz? Her zamanki gibi Türkiye'yi karıştırmak isteyenler mi vardı?

Bu olaylar, Türkiye'yi karıştırmak isteyenlerin ilk adımlarıydı, bir başlangıçtı. O 33 insanın şehit edilmesi bizleri tabi ki çok derinden üzmüştür. Olaylar zaten sürekli iç içe devam etmiştir, durmamıştır. Türkiye'de terörün çok arttığı bir dönemdi. Eğer kötü gelişmeler o hızıyla devam etseydi, o günkü şartlarda Türkiye'de çoğu şeyi bozarlardı. Şükür Allah'a ki o hızı devlet kesti, müdahalesini iyi yaptı ve böylece de bu olaylar azalarak devam etti. Fakat yönetimler değişince olayların seyri de Türkiye lehine olumlu anlamda değişti.

Yönetimlerin değişmesi bence önemli Başkanım, 1996'da bir de Susurluk olayı var.

O çok farklı bir şey. Tabi ki devletin üst kademesindeki bazı kişilerin desteğini almasalardı onlar bu kadar çok şıarmazlardı. Maalesef onlar bu şekilde makamdan kaynaklanan güçlerini kötüye kullanınca istenmeyen olaylar oldu. Allah'a şükür o günleri de atlattık.



1989-1994 yılları arası Refah Partisi Beykoz İlçe Başkanlığı yapmışsınız. Bu göreve seçilmenizi dinlemek isteriz. İlçe Başkanlığınızda ne tür faaliyetler yürüttünüz, nasıl teşkilatlandınız?

89 yerel seçimlerinden sonra adaylık sürecimiz bitince İl Başkanımız Tayyip Bey Beykoz teşkilatımızın da talebiyle benim ilçe başkanı olarak kalmamı istedi. Biz de Hoca'nın getirdiği yeni bir siyaset anlayışıyla teşkilatlanmaya başlamıştık. Herkesi kucaklamak, onlarla beraber olmak, ev ziyaretleri yaparak insanlara dokunmak bizim için önemliydi. O çalışmayla biz hem Beykoz hem İstanbul hem de Türkiye'nin tamamında yepyeni bir siyaset anlayışı yerleştirdik. Bu şekilde çok ciddi bir başarı gösterdik ve iktidar olduk, tabi bunu devam ettirmemizi engellemek için başka başka şeylerle üzerimize gelmeye başladılar. İş partiye kapattırmaya kadar vardırıdılar. Bir parti kapattırdılar, ikinciye kurduk; ikinciye de kapattırdılar üçüncüyü kurduk, siyaset yapma hevesimizi kırmaya çalıştılar. Türkiye'de biz iktidar olup milleti kucaklayacağız, bu milletin ruhuna hitap edip hizmet edeceğiz demiştik, tüm bunlarla beraber Türkiye'de biz iktidara yürüdük ama onlar da boş durmadılar. Biz hevesimiz ve gayretimizle iktidara gelerek hizmet kapılarını araladık. Halk; hizmet kapılarının aralandığını, kendisini düşünen bir hükümetin geldiğini gördü ve kararını bizden yana verdi. Çok abartılı vaatlerle kandırılmaya çalışıldıysa da bu vaatlere iltifat etmedi.

Bürokrasinin soğuk yüzünden bıkan halkla sıcak ilişkiler kuruldu.

Tabii ilişkiler ve hizmet fevkalade iyiydi. Bizim halkla birlikte olmadığımız bir ortam yoktu. Siyaset, halkla beraber olmaktır. Buna bir engel yok. Vatanş, "Neden diğer siyasetçiler bunu yapmadı" şeklinde sormaya başladı. Bunu sorguladıkları anda da herkes yönünü bize döndü. O zaman Refah Partisine, Refah Partisinin devamı olan Fazilet Partisine, devamında Saadet Partisi'ne ondan sonrasına durum böyle geldi. Saadet Partisi mevcutken ardından AK Parti kuruldu. Hepsini aynı gayeyle, bu millete hizmet için yola çıktılar. Bugün de bu hizmet devam ediyor. İnşallah ayrılıp dağılmadan bir bütün içinde Türkiye'nin geleceğinin daha iyiye gitmesi için gayret edeceğiz. Allah'tan bunun sonucunu görmeyi nasip etmesini dileriz.



Necmettin Erbakan, üniversitede asistanken hocasının askere gitmesi sebebiyle derslere girmiş. Normalde asistanlara ders vermezlerdi. Bu Necmettin Erbakan'ın öğreticilik konusunda çok başarılı olduğunu gösterir. Sizinle ve teşkilattaki diğer kişilerle arasında hoca-talebe ilişkisi var mıydı, Necmettin Erbakan öğreticilik yönünü teşkilatta gösteriyor muydu, siyaseti sizlere öğretiyor muydu?

Hocanın her toplantısı bir ders niteliğindeydi. Sene sonunda veya iki yılda bir bütün teşkilatı toplayıp ders vermesi, yapılan çalışmalar gözden geçirmesi hocanın partiyi bir okul gibi gördüğünü gösterir. Teşkilattaki herkes toplanır, bilgi alışverişinde bulunur, iş birliği yapardı. Hoca teşkilatını önemser, herkese özel ilgi gösterirdi, onların ruhuna dokunmayı başarırdı. Bizi heyecanlandırmak, geliştirmek ve motive etmek için çalışırdı. Hoca için partimiz sıradan bir parti değildi, ona göre parti, çok üst seviyede düşüncesi olan, halkı için çalışan bir kurumdur. Herkesi bu doğrultuda çalışmaya yönlendirirdi. Gençlik vakıfları da bu konuda gayet iyiydi, bunun temelini de Necmettin Erbakan Hoca attı ve bu yapıyı geliştirdi.

1994'te Beykoz Belediyesi Başkanlığına Refah Partisinden aday gösteriliyor ve ironik bir şekilde iki defa başkan seçiliyorsunuz? O süreci anlatır mısınız?

1994 yerel seçimlerine gidilirken ben İlçe Başkanıyım. İl Başkanımız Tayyip Bey'e gidip "Ben sıramı savdım, Beykoz'a iyi bir aday bulalım" teklifinde bulundum. Tayyip Bey de "Biz beş sene İlçe Başkanı olarak sana yatırım yaptık," dedi. O dönemler bizler, "Görev istenmez görev verilir" düsturuyla hareket ediyorduk. Benim adaylık sürecim bu şekilde başladı. 1994 Mart ayında yapılan seçimleri, teşkilat olarak özverili bir çalışma sonucunda az bir farkla kazandık. Daha sonra İşçi Partisi ambleminin seçim pusulasında olmaması dolayısıyla Beykoz, Yalova ve Fatih'te seçimler iptal edildi. 10 Temmuz'da yenilenen seçimlerde oylarımızı 11 puan arttırarak seçimleri tekrar kazanmış olduk. Vatandaşımız bize yapılan bu yanlış düzeltmiş, halkın iradesi tekraren tecelli etmiş oldu. O seçimleri iki defa kazanmak suretiyle tarihe geçtik.

En son İstanbul Büyükşehir Belediyesi seçimlerinde de aynısını yaşadık. Aslında seçim iptal edilmeden oylar yeniden sayılısaydı Binali Yıldırım Bey kazanmıştı, seçim iptal edilince ikinci seçimi kaybettik. Kısmet



değilmiş. 1994'te Recep Tayyip Erdoğan, İstanbul Büyükşehir Belediyesini kazanıyor. Aynı seçimde ben de Beykoz Belediye Başkanı oldum. Bu artık İstanbul'da güçlü bir parti olduğunu ve bu partinin Türkiye siyasetinde ses getiren, iyi işler yapan bir partiye dönüştüğünü gösteriyordu. Türkiye şu anda Recep Tayyip Erdoğan'la başlayan iktidarında yükselişe geçti, inşallah bu uzun yıllar daha devam eder. Eğer AK Parti devam ederse daha iyi günler görür, etmezse ülke olarak çok sıkıntı yaşarsınız. Hayırlısı olsun. Şu anda İstanbul'u yöneten partinin neredeyse her konuda ciddi sıkıntılar yaşadığını görüyoruz. "Her şey çok güzel olacak" dediler, biz herhangi bir güzellik göremedik. Sloganlar güzeldir ama abartılı sözlerin arkasında durmak zordur. Artı yok gibi eksiye doğru gidiyoruz. Bu işler kolay değil, biz Recep Tayyip Erdoğan'ın kaç saat mesai yaptığını görüyoruz. Tatil denen kavram Recep Tayyip Erdoğan'ın hayatında yoktur. Öyle olunca nasıl mukayese edeceğiz. Ne bekleyeceğiz. Tatillere koşmakta mı yarışacağız (*imalı gülümsüyor*). Belediyecilik çok emek isteyen bir iş.

Başkanım sizin de yoğun çalıştığınızı duyduk, günde kaç saat uyurdunuz?

Ben günde hafta sonu da dahil 18 saat çalışırdım. Üç dönemim bu şekilde geçti.



Zor dönemde başkan olmuşsunuz; çünkü 1994'te ekonomik kriz vuruyor ülkeyi. Bu krizin nedeni neydi ve belediyeye nasıl etkilendi?

Zor bir dönemdi, belediyenin bütçesini evimizin bütçesinden daha sağlıklı yönetmeye mecburduk. Evimizdeki para bizimdir, istediğimiz gibi harcarız ama belediyedeki para halkındır, çok daha dikkatle harcamalıyız. Halkın parası dikkatli kullanılmazsa ve hizmetler aksarsa mahcubiyet çok fazla olur. İlkine tahammül edilir, evimde para olmazsa az yerim, ucuz eşyalar kullanırım ama ikincisinde vatandaşa ait para dikkatli harcanmazsa her gün şikâyet gelir. Biz şikâyet yeri değil, talep yeri olmalıyız. Onun için belediyenin parası yok demek bir yere kadar mazur görülebilir, en kısa sürede para bulunup hizmet devam ettirilmelidir. Belediye bütçesi halkla bütünleştirilmelidir. Biz bunu maliyeci olmamızın avantajıyla iyi yaptık. Ben İstanbul'da belediyeyi kasasında para ile devreden tek belediye başkanıyım. Belediyeyi devralırken de kasada hiç para yoktu ama Allah'a şükür belediyeyi fevkalade bir durumda devrettik.

Hem Necmettin Erbakan Hoca'nın liderliğinde hem de Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde belediye başkanlığı yaptınız. Farklı iki lider tipi bence. Sizin adınıza zorluk ve kolaylık bakımından değişen bir şey oldu mu?

Bunun ayrımını yapmak çok zordur. Recep Tayyip Erdoğan çok cevvaldi, kararlı ve azimliydi. Aynı şeyleri Necmettin Erbakan Hoca'da da görmek mümkündü ama Recep Tayyip Erdoğan gençti, gençliğin verdiği bazı avantajlara sahipti. Necmettin Erbakan Hoca çok zekiydi ve prestij sahibiydi. Allah'a şükürler olsun ki bu iki güzel insanla çalışmak bize nasip oldu.

Necmettin Erbakan Hoca'yı bilge olarak değerlendirebilir miyiz?

Sadece biz değil, tüm Müslüman âlemi bu şekilde değerlendiriyor. Başka ne diyelim.

Başkanlığınızın ilk döneminde ekibiniz genç miydi?

Evet, gençlerle çalışıyorduk. Onlar olmazsa kurum ve siyaset yorulur. Bu yüzden gençler mutlaka kuruma adapte edilmelidir. Gençlere emek verip onlarla oturup durumları değerlendirmelisiniz. Siyasette gençler ve genç kalmak çok önemlidir. Gençlere değer verip onların iyi yetişmesini sağlamalıyız.



1994 yerel seçimlerinde Beykoz halkının karşısına bir programla çıktınız. Projeleriniz vardı elbet. 1989'da da yine Refah Partisinden aday olmuş, ama istenilen sonucu alamamışsınız. Bu, size önemli bir tecrübe olarak dönmüş olmalı ki 1994'te başkanlığı getirmiş. 1989 seçimlerinden farklı olarak neler yaptınız? Halka ne tür sözler verdiniz ve bu sözlerinizi gerçekleştirebildiniz mi? Başkan olunca ilk icraatınız ne oldu?

1994'te seçimi kazanmıştık. O zamanlarda Beykoz'un oylarında dağılma vardı. Biz de yeni söylemlerle ortaya çıkmıştık. O söylemler halka cazip gelmişti. Biz gençtik, bölgenin çocuğuyduk ve belli kesimler bizi tanıyordu. Bunun bir avantajı vardı. Vatandaş bizi tanıdığı için bizimle daha sıcak ve samimi bir ilişki kurdu. Vatandaşla değerlerimiz uyuşuyordu. Ailem yıllardır Beykoz'daydı. Yani seçmenle birbirimize yabancı değildik. Güven veren bir yapımız vardı, böyle olunca vatandaşın tavrı ve ilgisi de daha olumlu oluyor. Neticede Beykoz'da doğup büyümüş ve burada okumuştuk. Bu bölgede sevilen bir aileydik. Vatandaş aradığı sıcaklığı, yakınlığı kendinden olan birinde bulmuştu. Aslında insanlar deyim yerindeyse nazının geçtiği, tanıdığı ve güvendiği kişilerin kendilerini yönetmesini ister. Sıkıntılarını takip eden, çözmek için çabalayan ve derdi olan vatandaş, yöneticisine doğrudan ulaşabileceği bir ortam ister. Bu millet çok olumsuz şeyler yaşadı. Adam bir kurumun yöneticisi; adamın ismi var imzası var ama kendisi yok. Kimse ona ne ulaşabiliyor ne de onunla konuşabiliyor. Hayır, bu böyle olmaz, yöneticilik uzaktan emir yağdırmak değildir. İşleri en iyi şekilde idare etmek ve yönetmektir. Onun için yönetici işin en iyi yapılabilmesini sağlamak için işin başında, gerektiğinde makamında olmalıdır. Belediye; koşturma yeridir, yorulma yeridir.

1989'da Refah Partisinden ilçe başkanı seçiliyorsunuz. 1994'e kadar teşkilatlanmada nelere dikkat ettiniz?

Biz, insanları kucaklamaya gayret ettik. Birebir yakın ilişki kurduk, bu dolayısıyla çok sıcak bir ortam oluşturdu. İnsanlar ilk defa sıcak ve samimi bir seçim çalışması yapan bir teşkilatla karşılaşmıştı. Hatta Türkiye ilk

defa Refah Partisi'nin bu tavrıyla siyasetin başka bir yüzünü görmüş oldu; resmiyet aradan kalkmış, samimi bir ortam oluşmuştu. Bu lakayt bir ortam da oluşturmadi. İşler daha ciddi ve samimi bir ortamda yürütüldü. Dolayısıyla bu tavır halkı çok etkiledi, siyaset çok ilgi görmeye başladı. Bunun sonucunda Refah Partisi halktan oy almaya başladı. İktidara gelecek bir siyasi parti olduğumuza vatandaşları ikna etmeyi başardık. Gelecek vadeden bir partiydik. Başkanlığımızda ekibim de gençti. Farklı bir söylemle gelmiştik. Müteveyyin bir kimliğin devleti yönetmeye talip olduğunu vatandaş anlamıştı. Seçim kazanmamıştık ama seçimi kazanabilecek bir parti olduğumuza vatandaşlara göstermiştik ve bunun güvenini vermiştik. Partimiz söylemiyle ve diğer yönleriyle halka güven vermeye başlamıştı.



1994 seçimlerinde kaybetme ihtimalini düşünmüş müydünüz?

Kaybetme ihtimali her işte vardır, ama biz bu ihtimali aklımıza hiç getirmemiştik. Bilinçli ve güven verici bir çalışma yapmıştık. Azmimiz, amacımız bu ülkeye hizmet etmektir. Bunu vatandaşa hissettirdik. Her faaliyetimizde vatandaşa güven verdik, ev ev gezdik, halkla birebir ilişki

kurmuştuk. Bunları diğer partilerde görmek mümkün değildi. Yenilik namına ne varsa siyasete biz getirdik. Diğerleri bizden öğrenmişlerdi ama tabiri caizse atı alan Üsküdar'ı geçmişti. Onlar bizim yaptıklarımızın iyi sonuçlar verdiğini görüp bizim gibi davranmaya başlayana kadar biz çoktan halkın gönlünde yer etmiştik. Bizim o çalışmamıza yetişmeleri çok zordu. Parti rozeti takma alışkanlığı yoktu, bunu Refah Partisi getirdi. 70 yaşındaki vatandaşımız bile o rozeti takmak için heyecanlanıyordu. Refah Partisi'nin rozetini takmak için büyük gayret gösteren bir kitle vardı. Çünkü vatandaş ilçe toplantılarında samimiyeti, azmi görüyor ve bize güveniyordu. Teşkilatlarımızda bambaşka bir hava hâkimdi. Mütedeyyin kimliğimizi öne çıkarmıştık. Vatandaşın bize kendini yakın hissetmemesi, güvenmemesi imkânsızdı. Zıt görüşteki insanlara bile güven vermiştik. Onlar bile bize sıcak bakıyorlardı. "İktidarı kaybetsek bile ülke emin ellerde," diyorlardı. Allah'a şükürler olsun ki, görevimizi layıkıyla yerine getirdik. Müslüman'a yakışır bir şekilde çalıştık. Amacımız belirli makamlara gelmek, başarı elde etmek değildi, tek amacımız bu ülkeye ve millete hizmet etmek, halkın refahını artırmak ve huzurunu sağlamaktı. Elimiz kolumuz bağlı, çaresizlik içinde oturmak bize yakışmazdı, mücadele ettik ve çok şükür Rabbim de bize bu yolda yardım etti.

1994'te SHP'den devraldığınız Beykoz Belediyesinin durumu genel olarak nasıldı?

Biz SHP'den borçlu bir belediye devraldık. O gün Beykoz Belediyesinin hiçbir birimi iş yapabilir durumda değildi. Araç parkı dökülüyordu. Araçların lastiği bile yoktu. Mali olarak belediye çok zor durumdaydı. Hizmet edemez bir belediye devralmıştık.

Şu merkezde görünen belediye binasının bir kısmı dışında görünen binaların %90'ının sizin üç dönemlik belediye başkanlığınızda yapıldığı söyleniyor.

Doğrudur. Biz çok önemli işler yaptık, hem İstanbul'da hem Beykoz'da. İstanbul'da büyük sorunlar çözdük. Biz İstanbul'un her yerini aynı oranda büyüttük, güzelleştirdik ve yaşanılabilir hale getirdik. Vatandaşın ondan

sonra Refah Partisi'ne durmaksızın destek vermesinin nedeni budur. Her tarafta yapılanma iyi olmuştu, insanlar hızın kesilmesini, geriye dönmeyi düşünmüyorlardı.

AK Parti'nin iktidara gelmesinde Recep Tayyip Erdoğan'ın İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı döneminde yaptığı hizmetlerin etkili olduğu söyleniyor.

Tabii daha önce yapılan hizmetler halka güven vermiş olabilir ama Recep Tayyip Erdoğan AK Parti için ayrıca çok çalışmıştır. Aslında vatandaş sizin ne söylediğinizden çok ne yaptığınıza ve ne yapabileceğinize bakar. Daha önce yaptıklarınız sizin ileride neler yapabileceğinize dair fikirler verir. Her türlü yönetimde, işleri eline yüzüne bulaştırmış birine tutup daha önemli sorumluluklar vermek akla mantığa uygun değildir. Ama yaptığı her işi en iyi şekilde yapan birinin ileride daha zor görevleri başarabileceğini düşünürüz. Bu yüzden Recep Tayyip Erdoğan'ın önceki hizmetlerinin etkisi olmadığını söyleyemeyiz ama bütünüyle bundan ibaret de değil. Her gün bir önceki günden daha çok çalışıp daha çok hizmet vermek ve o niyetle yürümek bizi iktidara taşımıştır.



İşe adam almalaradaki tutumunuz nasıldı?

Liyakate önem verilmezse işler sağlıklı bir şekilde yürütülemez. İşi ehline vereceksin. Biz hiçbir zaman başka bir görüşteki partinin adamı olduğu için insanları işten çıkarmadık. Çalışanların o göreve uygun olup olmadığına ve bölgenin insanı olmasına özen gösterdik. Yaptığımız işlerde adaleti hiç elden bırakmadık. O günden bugüne kadar işe alımlar liyakat ve adaletle gerçekleştirilmiştir. Hiç kimseyi başka partinin mensubu olduğu veya bizden farklı düşündüğü için işten atmadık. Başkanlığım süresince beni ne dava eden oldu ne de teftiş raporunda bir sorgulama geçirdim, çünkü yaptığım işi düzgün yaptım.

İtaatten çok liyakate önem verdim. Çalışanlardan sadece kanunlara itaat etmelerini bekledim. Belediye başkanı olarak ben de kanunlara uydum tabii ki.

Bu ilk başkanlığınızda hükümetle aranız nasıldı? Koalisyon hükümeti var ve Tansu Çiller başbakan. Belediyeler için hükümetle ilişkilerin sıcak olması önemli. Benim partimin belediyesi, onun partisnin belediyesi şeklinde bir ayırım var mıydı? Bu arada belediye başkanlığınız süresince Mesut Yılmaz ve Necmettin Erbakan'ın da başkanlıkları söz konusu... Hükümetle olan ilişkileriniz hangi dönemde daha iyiydi?

Belediyelerin hükümetlerle kavga etmek gibi bir arzusu yoktur. Verimli olmak gibi bir dertleri vardır. Belediyeler her sorunu kendi çözemez, bu yüzden iktidarla iyi anlaşması lazım. Başına buyruk olunursa iş yapılamaz hale gelir, uyumlu olmak lazım. Bu konuda gerekli hassasiyeti gösterdik, çünkü ben birileriyle kavga etmeye değil, iş yapmaya gelmiştim. Kimseyle kavga etmemiz gerekmiyordu. Hizmet etmemiz gerekiyordu. O zamanlarda bizden kaynaklanmayan çok büyük bir sıkıntı vardı ve hâlâ bu sıkıntıyı yaşıyoruz. O zamanki koalisyon hükümetinin imar kararı Beykoz'a büyük zarar vermişti. Bu konuda çok zorluk yaşadık, şu an görevdeki arkadaşlar da çok zorluk çekiyor. 2B için çok mücadele ettik, eğer 2B hayata geçmeseydi vatandaş mülkiyet hakkı elde edemeyecekti. Yıllardır Beykoz'da yaşayan halkın evlerine sahip olamayacaklarını düşünün, çok zor bir durum, ıstırap verici.

2B ile Beykozlular “Ben Beykozluyum” diyebildiler, insanların artık mülkleri vardı. Diğer ihtimal hiç hoş değil, yarım asırdır aynı evde oturanlara, yarın nasıl “Kalk git, buranın sahibi sen değilsin” denilebilir. İlk çıkan bedelin üzerine gittim, %50 indirim yaptırdım. Çünkü insanlar o paraları toplayamazlardı. Belki 20 yıl daha mülk edinemeyeceklerdi.

Tansu Çiller döneminden sonra Mesut Yılmaz başbakanlık yapıyor, sonra da Necmettin Erbakan. Sizin için durumlar değişmiş miydi, Necmettin Erbakan’ın başbakan olması sizin hükümetle olan ilişkilerinizi olumlu yönde etkiledi mi?

Hoca’nın başbakan olmasıyla birlikte satışlarda gerekli kolaylıklar elde ettik. Yoksa bu gün Beykoz’da mülkiyet konusunu konuşamazdık. Sağ olsunlar böyle bir kolaylık gösterdiler. Necmettin Erbakan hazırlıkları yaptı, AK Parti döneminde tapular vatandaşla satıldı.



1994 ila 1999 arasında Beykoz için yaptığınız en önemli eser nedir sizce? Beykoz'daki gözle görülür belediyeye ait yapıların ekseriyeti sizin döneminizde inşa olmuş. Necmettin Erbakan Kültür Merkezi bunlardan biri mesela.

Biz Beykoz'da yeni yollardan kültür merkezlerine, sağlık ocaklarına, altyapı çalışmalarına kadar birçok hizmet yaptık. İnsan yaptığı işleri kolay kolay sıralayamıyor. Hepsi bizim için önemli. İnsan, evlatları arasında seçim yapamaz, yaptığımız işlerin hepsi bizim evlatlarımız gibidir. Hepsi ni büyük bir arzu ve hevesle yaptık. Her birinin yapılışında halka hizmet etme, Beykozluların gelişimine katkıda bulunmak vardır. Tabii ki bazı işlere daha çok emek sarf etmişizdir, tabii ki bazı işler bizi daha çok zorlamıştır, maddi manevi bazı sıkıntılar bazı işlerde daha fazla olmuştur ama önem sıralaması yapmak çok zor. Hangisinin daha önemli olduğu kişiden kişiye değişebileceği gibi bunun yanıtını vatandaş versin. Mesela biz şimdi “Şu kurum bizim için en önemlisi” deriz ama birileri çıkıp “Hayır bizim için bu kurum çok daha önemli” diyebilir. Bizim için en önemli şey hizmet etme aşkıdır.



*Sözünün
Eri Olmak*



Başkanlığınızın ilk döneminde Poyrazköy'de orman yangını çıkmış, siz de yangını söndürmeye koşanlardanmışsınız. O günü anlatabilir misiniz?

Evet, o gün bölgeye gerek itfaiye ve gerek bizzat kendim gitmek suretiyle bölgeyi boşaltmaya dair birtakım hazırlıklar yaptık. O bölgeye giden araçları engelledik, şehrin dışına çıkartmadık. Eğer yangın ertesi güne kadar söndürülemeseydi şehri boşaltacaktık. Yangın hem çok büyüktü hem de orada silah deposu vardı. Oranın Boğaz komutanı bana gelip “Başkanım buraya araç girişini engellememiz gerekiyor,” dedi. Eğer yangın o gün kontrol altına alınmasaydı orman yolları tıraşlanacaktı. Çok tehlikeli sonuçları olabilecek askeri malzemenin tasfiyesi gerekecekti. Dolayısıyla biz o gece Beykoz’dan dışarıya hiçbir kamyonu bırakmadık. Yangını kontrol altına almak çok zordu. Allah bir daha yaşatmasın. Komutanlar çok telaşlanmıştı, “Yangın bu hızla devam ederse ormanı kaybedeceğiz,” demişlerdi. Neyse ki yangın kontrol edilip söndürüldü. Zorun ötesinde bir vakaydı. Bir yerde ormanların yok olma tehlikesi var, bir yerde yangının silahlara ulaşması söz konusu, bir yerde yangın şehre zarar verebilir... daha birçok kötü ihtimal. Bu durumda insanlara “Siz yangını söndürün” şeklinde emir verip bir kenarda duramazdık. Gerekli kurumlara haber verip durumun aciliyetini ve önemini bildirdik tabii ki, ama bizim sayemizde bir kıvılcım sönse bir ağaç kurtarılsa bu bize yeter. Ülkenin ormanı yok olurken, vatandaş risk altındayken ben nasıl bir kenarda durabilirdim. Her sıkıntıya bizzat kendim gidip müdahale edemem elbette ama bu tür acil ve önemli konularda sıkıntının olduğu yere bizzat kendim gittim.

“Kıyâmet kopuyor olsa ve birinizin elinde bir fide bulunsa, kıyâmet kopmadan onu dikebilecekse bunu hemen yapsın!” şeklinde bir hadis-i şerif var. Siz de Beykoz’u ağaçlandırma çalışmalarında bulunmuşsunuz. Ağaç sevginizin olduğunu biliyoruz. Doğayı sevmeden insanı sevmenin mümkün olamayacağına inananlardan mısınız?

Ağacı seviyoruz tabii ki. Allah’ın peygamberi bir şeyden övgüyle bahsettiyse bizim o övgüye ilgisiz kalmamız düşünülemez. Çanakkale şehitleri

anısına Riva'da 250.000 fidan, Sarıkamış şehitlerinin anısına 90.000 fidan dikmiştik. Bu sembollerin önemini fidanlarla ifade etmiştik. Yani ağaç dikmenin yanı sıra diktiğimiz ağaçların bir de mânâ ifade etmesini de arzulamıştık. Onları adlandırmaya, anlamlandırmaya çalıştık. O ormanlar aracılığıyla mesaj veriyorduk. Biz buralara öğrencileri götürdük, hem ağaçları gördüler hem de o olayların somut anlamda büyüklüğünü gördüler. O olayları ağaçlarla canlandırmıştık. Bizim şehitlerimiz ölü değil diridirler. Ağaç sevgisi, hayvan sevgisi ve insan sevgisi bunların hepsi bir arada olan şeyler. Bunların hepsi birbirine bağlı. Ağaç insan için var, başka bir şey için değil. Doğayı sevmeden, insanı sevmeden diğerini sevmek mümkün değil, bunların hepsi birbiriyle ilişkili. Hayvana eziyet eden, çevresine, ağaca, bitkiye zarar veren birinin insan sevgisi bana pek samimi gelmiyor. Hadi sevmiyorlarsa bari çıkarları için ağaçlara zarar vermesinler. Ağaçların bize yararları saymakla bitmez. Ama işte insanoğlu tahrip etmekten çekinmiyor maalesef. Dünyada en akıllı varlık olduğumuz halde nasıl bu kadar çok çevreye zarar verdiğimizizi gerçekten anlamak zor. Çevremizi koruyacağız ki bizler de korunalım.



Sözününüz eri olduğunuzu, verdiğiniz sözü unutmadığınızı, mümkünse gerçekleştirmeye çalıştığınızı birçok kişiden duyduk. Bu özellik hem insan hem Müslüman olmanın en temel ilkesi gibi gelmiştir bana hep.

Bu, kişinin yetiştği çevreyle ilgilidir. Yetiştığınız çevre size ne verirse onu alır ve onu yaparsınız. Bizim kendi çevremizde belki maddi imkânlarla sahip çok insan olmayabilir ama bu konuda çevremiz, halkımız hep sözünün eri olarak yaşamışlardır. Bunu Allah'ın lütfu olarak görmek lazım. Sözünü tutmak çok önemlidir, bu güvenin temelidir. Peygamber hassasiyetle bu konu üzerine durmuştur. Biz de gücümüz ve aklımız yettiğinde peygamberin bize emanet olarak bıraktığı bu güzel erdemleri yaşamak ve onu hayatta tutmakla yükümlüyüz. Şükürler olsun ki gücümüz ve aklımızın yettiği kadar büyüklerimiz bizimle geçirdiği vakitlerde bu tür sözler üzerine durarak bize bir şeyler öğretmişler. Bunun için Rabbimize ne kadar şükretsek azdır. Yani Beykoz'da biz belki çok şey yapmadık (oldukça mütevazı davranıyor Başkanımız), ama vatandaş “Yücel Çelikbilek bir şey dediyse bunu yerine getirir,” şeklinde konuşuyor çok şükür. Yapamayacağım bir sözü vermedim, verdiğim sözleri yerine getirdim. Allah nasip etti ve sözlerimin arkasında durdum. Vatandaşlar sözünü tutan biri olduğumu düşünüyorsa bu benim için çok mutluluk verici bir durum.

Din-ahlak ilişkisine bakışınız nedir? İslam'ı bilmeden bu toplumun münevveri olunabilir mi?

Dini bilmeden ahlaklı olunamaz diyemeyiz ama din bilinmelidir. Bizde öğrenme iki şekilde oluyor, biri kitap okuyarak diğeri yaşayıp tecrübe edilerek. Dolayısıyla İslam toplumunda yaşadığımıza göre burada yaşayan insanlar İslam kültürünü yaşayıp öğrenerek ahlaklı olabilir. Bu toplumun her şeyi bilmesi lazım ama bu mümkün değil, dini geleneğimiz ve öğretilerimiz hayatımızın içinde var zaten. Her şeyi bilemeyen toplumumuz dini bir topluma uygun hareket ettiğinde doğal olarak doğruya ve ahlaka ulaşacaktır. Dini bilmek ahlaklı olma yolunda atılan en büyük adımlardan biridir. Toplumumuzun hayatını yaşarken bunu dinle birleştirip aktarması gerekiyor. İnsanlar tüm bu güzelliklerin dinden geldiğini bilsinler. Bu toplumun aydını, münevveri olmak için dini bilmek gerekiyor.

Bünyenizde çalışan bürokratlardan beklediğiniz en temel nitelik nedir?

Güven, itimat ve sevgidir. Eski mesai arkadaşlarımız başkanlığım sonrasında da bize saygı ve sevgi gösteriyorlar. Şu anda herhangi bir imza yetkimiz yok ama o insanların bize karşı hürmetleri devam ediyor. Bu da insanı mutlu ediyor. İnsana görevinden ayrıldıktan sonra değer verilmesi mutluluk verici bir şey. Demek ki bize mecburiyetten saygı göstermemişler, onların gönüllerini kazanabilmişiz.



Bürokratlarınızda affedemediğiniz yanlışlıklar nelerdir?

Yalan ve ahlaksızlık. Az önce bahsettiğim temel özellikleri sarsacak davranışlarda bulunmaları. Ben hiçbir personelime karşı kötü niyetli olmadım. Onların hak ve hukuklarına zarar verecek bir şey yapmadım. Bizim personellerde haklarımızın olduğu gibi onların da bizlerde hakları var. Biz onlara haklarımızı helal ettik. Yeter ki kuruma ve Beykoz halkına karşı görevlerini yerine getirsinler. Bireysel ve şahsi meseleleri büyütmedik. İn-

sanlar arasında ufak tefek sıkıntılar olabilir bunları büyütmeyp anlayışlı ve affedici olmak gerekiyor. Bazen personel bir işi yerine getirirken çok zorlanabilir, bunalabilir, ailevi sıkıntıları olabilir. İnsanlara karşı yapıcı ve halden anlayan kişilerden olmalıyız. Nasılsa ben onun üstüyüm, o benim astım diyerek insanlara zulmetmek ne insanlığa ne Müslümanlığa sığar. Yöneticiler personellerini ne kadar koruyup kollar, onların sorunlarıyla ilgilenir, ellerinden geldiği kadar sorunlarına çözüm bulursa o personellerden o kadar çok verim alır. Ama küçük mevzuları büyütüp şahsileştirsek ne kendimiz bir iş yapabiliriz ne de personellerimiz bir iş yapabilir.

Aynı zamanda yetiştirici özelliğiniz de var. Yanınızdakilerin gelişimi için öğretici bir rol oynuyorsunuz.

Bu herkesin, hatta her canlının görevidir. Eğer yanımdaki insanlar benim sayemde kendilerini geliştirebildiyse bu da onların başarısıdır. Hem öğretmek hem öğrenmek. Alıyorsunuz da veriyorsunuz da.

1999 yerel seçimlerini Beykoz'da kaybediyorsunuz, o günleri anlatır mısınız?

Seçimler demokrasinin en önemli unsurudur. Kaybetmek, kazanmak kadar normal bir sonuçtur. Bu bağlamda 99 seçimlerinde biz Beykoz seçimlerini kaybettik; ama vatandaşımız bizden memnun olmadığı için değil. O günkü konjonktürde bölücü başı Apo'nun yakalanmasının DSP'ye getirmiş olduğu ivme, sol partilerin Beykoz'da birleşmesi o günkü şartlarda Anavatan Patisi'nin de DSP'ye destek vermesi sonucu biz bin oy farkla seçimi kaybettik. Bugün muhalefet partilerinin AK Parti'ye yapmak istedikleri kutuplaşmayı o gün de bize karşı yapmışlardı.

O seçimde diğer partiler bizim gücümüzü gördükleri için birleşmişlerdi. Biz de bu birleşme karşısında seçimi bırakmak zorunda kaldık. Bugün AK Parti'ye yapılanların benzerleri o günlerde bize yapılmıştı. Alaattin Köseler DSP'dendi. Bu hiç tahmin edilen bir şey değildi. Diğer partilerden DSP'ye oy geldi. Bizim karşımızda birleştiler. İlk seçimin rövanşını bizden almış oldular. Sonraki seçimde biz tekrar kazandık. Seçimlerde kazanmak ve kaybetmek, hepsi mümkün tabii.

Uzun yıllar Beykoz'da yaşadıktan sonra belediye başkanını oluyorsunuz. Başkan olduktan sonra halkla aranızdaki diyalogda herhangi bir değişim oldu mu?

Bunu halka sormak lazım (gülümsüyor). İstanbul'da halk gününü haftada bir kere yapan tek belediye başkanı bendim. O gün kapılarım tamamen açıktı, isteyen istediği gibi randevusuz içeri girip derdini anlatıyordu. Vatan-daş bundan çok memnun kaldı. Gelen insanlar dinlenip ağırlandıktan sonra mesaimizi bitirmiyorduk. Herkesi dinleyince evimize gidiyorduk.

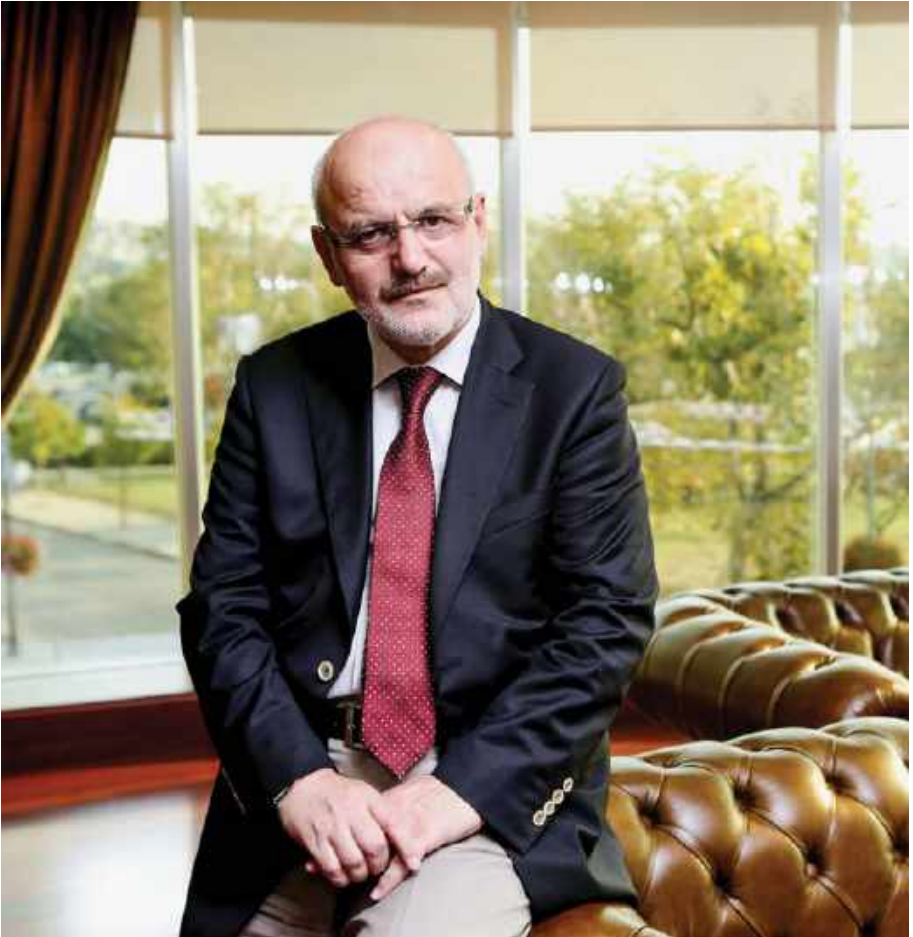


Peki, bu uygulamayı yapmak nereden aklınıza geldi? Çok iyi bir fikir.

Bir gün geldim, baktım ki üç kişi, kapı kapalı olduğu için yığılmış bekliyor. “Kapıyı açın,” dedim, vatandaşlar içeri girip derdlerini anlattı. Aynı zamanda o güne kadar bürokratların kapılarının kapalı olma geleneğini yıkmış olduk. Bu bizim şeffaf olduğumuzu, kapalı kapılar ardında gizli işler yapmadığımızı ve vatandaşa değer verip onlarla ilgilendiğimizi gösterir ki öyle de. Vatandaş bizim için çok önemli.

1999'da İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ali Müfit Görtuna'nın danışmanı oluyorsunuz. Nasıl gelişti bu süreç?

Yerel seçimleri kaybedince bir süre kendi işlerimle ilgilendim. O zaman Fazilet Partisi İstanbul İl Başkanı olan Numan Kurtulmuş benim İBB'nin danışmanı olmamı önerdi. Bu şekilde 10 yıl sürecektir danışmanlık serüvenimiz başlamış oldu. Ali Müfit Görtuna'nın izniyle Yerel Yönetimler Koordinasyon Merkezini aktif hale getirdik. İstanbul Belediyesi'nden Anadolu'daki binlerce belediyeye araç gereç sağladık. Bu, Kadir Topbaş döneminde de devam etti. Ayrıca personel alımıyla ilgili Kadir Bey'in danışmanlığını da yaptım.



İlçede sizin kaç danışmanınız vardı?

İlçede ihtiyaca göre danışman tayin ediyorduk, 10'un üzerinde. 10-15 tane danışmanımız vardı. Farklı farklı konularda zaman zaman fikirlerini alırdık. Belli aralıklarla bir araya gelip toplanırdık. Konuları birlikte müzakere ederdik, bazen de o konunun uzmanı olan danışmanlarla toplantı yapardık. Herkes her toplantıya katılacak diye bir kaide yok. Herkesin katılması icap eden bir durum varsa bir genel toplantı yapılır; Orada herkes fikrini ve önerilerini beyan eder. O toplantılara zaman zaman başkan yardımcıları da katılır. O zaman danışman sayısı biraz daha artmış olur. Ayrıca başkan yardımcıları da yeni şeyler öğrenip kendilerini geliştirebilirler. Bu tür toplantılara katılan başkan yardımcıları ve teşkilatın diğer üyeleri birçok uzman ve bilgili-kültürlü kişiyle konuşma ve onları dinleme fırsatı yakalar, bu şekilde az zamanda çok şey öğrenebilirler.

Başkanım, danışmanlıklarda hangi alan sizin için çok önemliydi?

Bütün bilgiler çok önemlidir. Bizim en çok önemseydiğimiz doğruluk ve dürüstlüktür. Bir insanın araştırmacı bir kişiliğe sahip olmasıdır. Toplantılarda benim arkadaşlardan doğru bilgiler almam gerekiyor. Doğru bilgiler alırsam ben danışmanlarımdan verim alabilirim. Benim için en önemli ve faydalı bilgi doğru bilgidir.

2001'de AK Parti'nin kuruluş aşamasında neler yaptınız?

AK Parti'nin kuruluş fikri 2000 yılından itibaren olgunlaşmaya başlamıştı. Tayyip Bey'in şiir okuduğu için ceza alıp 1999'da hapse girmesinden sonra yeni bir parti ihtiyacı ortaya çıkmıştı. 2000 yılının başında Tayyip Bey'le birlikte bu konuların içerisinde bulunduk. O zaman bu çalışmalarımızı "Erdemliler Hareketi" olarak isimlendirmiştik. 2001 yılında AK Parti'nin kuruluşundan sonra İstanbul Kurucu İl Başkanlığına Alaattin Büyükkaya getirildi. Ben de Kurucu İl Yönetiminde görev aldım. Mali ve İdari İşlerden Sorumlu İl Başkan Yardımcılığı görevini yürüttüm. AK Parti İstanbul İl Teşkilatının yapılanmasında arkadaşlarımızla birlikte katkılarımız oldu.

Kanal İstanbul projesi hakkında ne düşünüyorsunuz?

Faydalarını saymaya kalkarsak günümüzün hepsini harcamamız gerekir. Kanal İstanbul Türkiye için çok elzemdir. Fikri ortaya atan, emek harcayan herkesten Allah razı olsun. Bu projenin Türkiye için iyi sonuçlar doğurmayacağı söylemleri akılla açıklanır gibi değil. Bu kanal hem geçiş hem ulaşım çok faydalı olacak. Bugün Montrö gündeme geliyor, demek ki o zamanlarda Montrö'yü yapanlar, arkasında Türkiye'nin geleceğiyle ilgili bir konuyu hesap ederek Montrö'yü yapmışlardır. Montrö'ye alternatif olarak Kanal İstanbul projesi yapılmalıdır. Bugün Boğaz bizim değil gibi geçip gidiyorlar. Süveyş Kanalı, Mısır ekonomisi bütçesinin büyük bir kısmını karşılıyor. Boğaz tam anlamıyla bizim kontrolümüzde olsa ne büyük ekonomik kazanç elde edeceğiz.



Başkanlık 2004'te Kadir Topbaş'a geçiyor. Fazilet'ten AK Parti'ye geçişte nasıl bir değişim oldu belediyede? Bugün AK Parti'den CHP'ye geçişte olduğu gibi öyle ciddi sorunlar yaşanma ihtimali söz konusu değildir elbette.

Bugünkü kadar sorun yoktu ama neticede vatandaşın takdiriyle bir yönetim değişiyor. Muhakkak irili ufaklı sorunlar olur. Ama o zamanlarda bu kadar incitici problemler çıkmamıştı. Şu anda AK Parti kadrolarında hatırı sayılır bir değişim var. CHP, kafasına göre çoğu kişiyi işten çıkarıp kendi adamlarını yerleştirdi. “Her şey çok güzel olacak,” sloganıyla geldiler ama şu ana dek pek bir şeyin güzel olduğunu görmedik, basit bir slogan işte. Daha önce ellerinde bulunan ilçe belediyelerinde neler yaptılar, hangi koşulu iyileştirdiler? Halkın refahı için ne yaptılar? Bırakın sorun çözmeyi aksine onlardan önce iyi giden işleri bile bozdular. Zaten CHP'nin belediyeciliğinin kötü olduğunu biliyoruz. Şu anda Recep Tayyip Erdoğan'ın başkan olması, belediyeciliği sa-



yesindedir. Mesela Haliç'i temizledi, o zamanlarda "Haliç düzelmez, Haliç'i taşla dolduralım" deniliyordu. Düşünebiliyor musunuz, Golden Horn (Altın Boynuz) denilen yeri taşla dolduracaklarmış. Tayyip Bey bunların hiçbirine kulak asmadı, azimle çalışıp bize tertemiz bir Haliç bıraktı.

Kadir Topbaş'ın İstanbul için yaptığı en ciddi yatırımlar nelerdir sizce?

Ulaşım yatırımları, metrolar, doğal gazla ilgili yapılan çalışmalar vs. hepsi faydalı işlerdir. AK Parti kadrosu asla İstanbul aleyhine iş yapmamıştır. Bunun en önemli karşılığı halktır. Halk bir daha sizi yönetime getirmişse yapılan işlerden, uygulamalardan memnun demektir. Bir başkan ikinci ve üçüncü defa seçiliyorsa bu demektir ki halk o kişiyi sevmiş, o kişiye güvenmiş. Sonuçta zorla alamazsın oyu.

AK Parti milletvekilleri için ne dersiniz?

Milletvekillerimizin çok zorlu görevleri var. Allah onlara kolaylıklar versin. Türkiye'nin idare mantığı değişti, bu değişiklik daha nitelikli vekillere ihtiyaç duyuyor, bu yüzden vekillerimiz artık daha nitelikli. Bazen eğitim çok önemli olur, eğitime göre oy alınacaksa eğitilmiş bir vekil seçilir. Bazen kişiliğe göre oy alınır, o bölge için sevilen bir kişi vekil olarak seçilir. Parti yöneticileri, nasıl daha çok oy alınabilecekse o bölgede o ölçülere uygun bir vekil seçer.

İkinci dönem başkanlık sürecini anlatır mısınız?

2009 yerel seçimleri öncesi benim adaylık gibi bir düşüncem yoktu. O yüzden partiye aday adaylık başvurusu yapmadım. Yanlış hatırlamıyorsam 2009'da Beykoz Belediyesi Başkanlık Adaylığı için partimize 10 aday adayını arkadaşımız başvuru yapmıştı. İl Başkanlığımız ve Genel Merkezimizin yaptığı anket vs. çalışmaları neticesinde bizim ismimizin ön plana çıkması doğrultusunda Genel Merkez tarafından Beykoz adayı olacağım tarafıma bildirildi. Böylece aday adayı olmadan belediye başkanı adayı olmuş oldum.

Sizin ilk başkanlığınızdan sonra 2009'a dek iki başkan görev yapmış. Biraktığınız gibi mi, yoksa daha gelişmiş ya da gerilemiş olarak mı buldunuz Beykoz'u?

Ben 1999 seçimlerinde Alaattin Bey'e borçsuz belediye devretmiştim. Hiç borçsuz belediye devralmadım. Belediyelerin borcunun olması elbette doğaldır fakat ben hiç makul bir borçla almayıp hep ağır şartlarda devraldım. Biraz tecrübe biraz şans ama çok sıkı bir çalışma sonucunda çok şükür belediyeyi ekonomik bakımdan iyi bir şekilde yeni yönetime devrettik. Yatırımlarımızı ve faaliyetlerimizi akıllıca yaptık. Bunun dışında yönetim tecrübemiz de vardı. Allah'a hamdolsun hepsi bir araya gelince iyi şeyler oldu. Ayrıca kim olursa olsun belediyenin bütçesini tasarruflu kullanmalı. Belediyenin parasını kafasına göre harcayamaz. Ben buna çok dikkat ettim. Eğer bana emanet edilen parayı kontrolsüzce, yerli yersiz kullanırsam ne halka ne Allah'a hesap verebilirim.

Beykoz için çok iş yaptınız, Beykoz için yaptığınız en önemli işler hangileri, birkaç tane söyleyecek olsanız hangilerini söylersiniz?

Alt yapıdan üst yapıya üç dönemde Beykoz'da çok büyük hizmetler yaptık. Tek tek saymaya kalksak buna zamanımız yetmez; ama en önemli hizmet bence mülkiyet konusudur. Beykoz halkı için 60 yıllık büyük bir sorun olan, insanların yastığa başını huzurla koyamamasına sebep olan, sürekli gündemlerinde bulunan mülkiyet sorununu Allah'a çok şükür çözdük. Bugün Beykoz halkının yaklaşık %90'ının mülkiyet sorunu kalmamıştır.

Bugüne İmza
Yarına Miras
“Beykoz”



“Bugüne İmza Yarına Miras ‘Beykoz’ - 10 Yılımız” başlığıyla hazırlanan kitapta 2009-2019 arasında yaptıklarınızdan bazıları anlatılmış. Beykoz’da neredeyse hayatın her alanına dokunmuşsunuz. “Bostan ile Gülistan”da Şeyh Sadi Şirazi “Elmanın içindeki kurt gibi işimin içindeyim” der. Siz bu duyguyla mı çalıştınız?

Biz o kitabı bir örnek olması için kısa bir sürede bazı yaptıklarımızı derleyerek oluşturduk. Başka bir duyguyla çalışmadık ki zaten, gurur kibir yapmak gibi bir amacımız yok çok şükür ama Beykoz’da dokunmadığımız, uğraşmadığımız bir alan kalmadı. Beykoz’da ulaşmadığımız kişi kalmadı ifadesi biraz abartılı olabilir tabii ama Beykoz’da yaşlısı genci, çocuğu hastası birçok kişiye dokunduk. Çok şükür ki bugün bir yere gittiğimizde Beykoz halkı bize çok samimi yaklaşıyor, iyi davranıyor. Dolayısıyla şükürler olsun biz bu noktada iyi şeyler yapmışız. Karşımıza çıkıp bize saldıran, bizi taşıyanlar olmadı.



Ben Avrupa Yakasında yaşıyorum, Beykoz hakkında ma-lumat sahibi değilim fakat gördüğüm kadarıyla Beykoz'da sevilen bir başkansınız.

Dün biriyle oturduk, uzun uzun anlattı, bazı isteklerde bulundu. Hâlâ insanlar bizi sayıp yanımıza geliyorlar. Yaptığım işlerden dolayı Allah'a ne kadar şükretsem azdır. Bir arkadaşım, bir işi eksik yapacak millet de beni onla kıyaslayıp övecek, üzülürüm böylesi bir duruma. Bir gün bile, yanlışlıkla da olsa bir anlık heyecanla bile kimse hakkında kötü bir temennide bulunmadım. Ayrıca kendimi de kimseyle kıyaslamadım, kıyaslamam. Bir mahalleye girdiğimde hâlâ insanların "Başkanım nasılsın, keyfin sıhhatin nasıl" diye detaylıca sormaları bizi son derece memnun ediyor. Detaylı bir şekilde halimizi, hatırımızı sormaları saygının ötesinde samimiyet anlamına geliyor. Yani sadece laf olsun diye nasılsın demiyorlar, muhabbet ve ilgiyle halimizi soruyorlar. Sevgi ve saygı duyduklarından bu şekilde soruyorlar. Sağ olsunlar, biz de onları seviyoruz. Ve bir müddet sonra da kendi durumunu anlatmaya başlıyorlar. Yani bu, insanların bizi kendilerine yakın gördüklerini ve bizim onların durumuna ilgisiz kalmadığımızı, bizim onları merak ettiğimizi, düşündüğümüzü gösterir. Yani başkan başkanlığı bıraksa bile bizi boşvermedi diye düşünür.



Başkanlıktan emekli olunmuyor bence Başkanım, manevi olarak devam ediyor.

Vatandaş “kanunen başkanlığı bitti ama daha bütünüyle bitmedi” diyor, bizim bir derdimiz olduğunda başkanın elinden geliyorsa halleder, şeklinde düşünüyor.

Çalışkan bir millet olduğumuza inanıyorum ama buna rağmen istenen hızda gelişemiyoruz. Yerli otomobili daha yeni üretebildik, ne dersiniz? Yerli otomobile binecek misiniz? (gülümsüyoruz.)

Bu hemen cevap verilecek bir soru değil, çünkü bu millet tarihte bugün var olmadı, çok köklü bir geçmişi var, tarihe bakarsak çok kritik dönemlerde bu millet varlığını sürdürmüş. Böyle bir millete ve bu milletin evlatlarına tembel demek büyük haksızlık olur. Bu milletin yaşadıklarını yan yana getirip düşünmüyoruz. Bu millet tarihinde ne kadar savaş yaşamış, dünyanın etrafında bu kadar düşmanı olup onlarla mücadele eden kaç devlet var, bu devletin onlarla mücadele ederken ne kadar güç kaybettiğini bilmek ve düşünmek lazım. Şimdi bunların hepsini göz ardı edip tüm millete tu kaka diyeceksiniz, hayır bu olmaz. Kimsenin bu ecdadı yok yere suçlama hakkı yoktur. İnsanları ve tarihi nedensiz suçlama alışkanlığımız bugün de devam ediyor. Bazen de yaptıklarımıza baktığımızda müthiş bir vefaya sahip bir milletiz. İnsanlar son yirmi yıldır yapılanları yeni yeni idrak ediyor. Bugüne kadar ülkeyi yöneten her hükümetin eksiksiz ve mükemmel olduğunu söyleyemeyiz ama bazı vatandaşlarımızın ve çevrelerin söylediği kadar da kötü ve başarısız bir ülke değiliz. Dünya haberlerinde Müslüman ülkeler ve diğer devletlerin Müslüman devletlerle yaptığı çatışmalar yer alıyor. Tüm bunları üst üste koyduğumuzda her şey zannettiğimiz kadar kolay olmuyor. Düşünün sizin üretmek istediğiniz bir otomobil için Fransızlar “Bunu ben yapayım niye siz yapacaksınız,” diyor. Almanlar sizin yaptığınız arabanın prototipinden anlaşıldığı kadarıyla bu araba bizim arabalarımıza benzeyecek, o yüzden senin yapacağını arabayı ben yapayım, dedi. Şimdi de siz daha önceden de denediniz olmadı, şimdi de olmaz diyorlar, evet, daha önce denedik olmadı ama o zamanki devlet yöneticileri kararlarının arkasında duramamış. Onlar da bir şekilde bir yere bağlıydı. Bugün Türk mühendisler bu işi yapabilecek donanım ve

özgüvene sahip, geçmişte karar aşamasında çok dik duramadılar. Siyasi ve ekonomik birtakım nedenlerden dolayı yerli araba yapılamamıştı ama bugün öyle olmayacak Allah'ın izniyle. Daha iddialı projelere girmeye başladık. Milletimiz, "Yapılamaz" denilenlerin yapıldığını gördükçe kendine güvenmeye başladı. Bugün "Yapamazsınız" diyenler olsa da büyük Kanal İstanbul projesine giriştik. Her ne kadar onlar "Bu işe girmeyin, başınıza iş açılır" deseler de biz "Hayır yaparız, bu ülkede konulacak her taş bizim irademizdedir," diyoruz. Bu topraklarda bir çukur olacaksa o çukuru biz açarız.



Yerli arabaya biner misiniz?

Binerim tabi, at arabası yapacak halleri yok herhalde (gülümsüyor), gerçi benim ehliyetim at arabası sürmeye müsait. Ehliyetimi yenileyemedim. Ama araba gerçekten güzel. Araba kullanmaktan biraz çekiniyorum, çünkü zamanla insanın refleksleri azalıyor. Sadece benim dikkat etmem de yetmiyor, biliyorsunuz sağdan soldan, arkadan gelen. Malum İstanbul trafiği. Zaten evim yakın, Soğuksu'da. Araba kullanmam pek icap etmiyor. Bir tane vatandaşı yaralasam hangi değere değer. Zaman önemli ama hiçbir şey bir insandan daha önemli değil.

Hız. Ömer, "Fırat'ın kenarında bir kuzuyu kurt kapsa kuzunun hesabını Allah, Ömer'den sorar," demiş. Başkanlığınızda bu söz size ışık tuttu mu?

Şöyle diyelim, yönetici aklında tutmasa da bu sözü vatandaş size çok farklı zamanlarda hatırlatıyor. Bunu bir başkanın kolay kolay unutması mümkün değil. Bu sözlerin bizi etkileyeceğini, bundan rahatsız olacağımızı vatandaş biliyor. Bu laflar, vatandaşın hakkı olduğunu bildiğimizde daha çok canımızı yakar. O yüzden amacım her zaman vatandaşın bu sözleri hatırlatmasına aman vermemek oldu. Bu bilinç ve Allah korkusu bizde her zaman vardı, dolayısıyla bununla iftihar ederiz. Vatandaş o sözle bizi özdeşleştirmiş, yani o sözü bize yakıştırmış, bu sözün altında ezilmeyeceğimizi düşünmüş, bu bizim için gurur verici.





Yürümeyi severmişsiniz, gerekirse kilometrelerce yürürmüşsünüz, bu hoş alışkanlık size, Beykoz'u yakından görmek, detaylı incelemek ve ilçenin aksaklıklarını düzeltmek imkânı da sunmuştur diye düşünüyorum. Yahya Kemal de İstanbul'u semt semt, sokak sokak gezmiş ve izlenimlerinin bir kısmını yazmıştı. Siz de imar etmişsiniz. Bir belediye başkanı şehrini ya da ilçesini patikalarına dek bilmek zorunda mı?

Yürümek sağlığa çok yararlı ve ayrıca sizin dediğiniz gibi hoş bir alışkanlık. Başkan olduğum semti yakından gözlemlemek de çok yürümemde etkili olan faktörlerden biri. Yürüyerek bölgenin hem iyi hem kötü yanını görüp vatandaşla yakınlaşırsınız, bölgede sosyalleşirsiniz. Yaptığımız işlerin neticesini yakından görmüş, aslında bir fotoğrafını çekmiş olursunuz. Ben halkın içine rahatlıkla çıkabiliyordum, çünkü çalışmalarım ve faaliyetlerimden emindim, vatandaştan çekinmiyordum, zaten vatandaşın sözlerinden çekinirseniz iyi bir yönetici olamazsınız. Ben kimseye kötülük yapmadım, biraz iddialı olacak ama tüm bunlardan sonra neden biri bana kötülük etsin ki. Hz. Osman kadar mı iddialı olacağız, Kur'an-ı Kerim okurken şehit edilmiş, Hz. Ali kadar mı iddialı olacağız, camide şehit edilmiş, onlardan hangisi kadar mukaddes bir insanım ki onlar kadar iyi bir

idareci olacağım. Onlar o kadar iyi olmalarına rağmen onlara bile yöneticilikleri esnasında çeşitli hoş olmayan sözler söylenmiş, ben ne kadar iyi yöneticilik yapsam da benim başıma onların başlarına gelenler gelebilirdi. Allah'a dua edelim, Allah kaderimizi güzel yazsın. Ayrıca tedbiri de elden bırakmamalıyız. Müslümanların selam alışkanlıkları var, selamlaşarak insanlar birbirine güven veriyorlar. Selam koruyucu bir silah oluyor, selam verdiğinizde hiç sizinle ilgisi olmayan biri bile selamınızı alabiliyor.



Sağlık hizmetini Beykozluların ayağına kadar götürmüş-sünüz. Bunun için Gezici Sağlık Otobüsleri oluşturmuş-sunuz. Evde sağlık, hastalara araç, ağız ve diş sağlığı gibi faaliyetler yürütmüşsünüz. Bunlar tek sefere mahsus hizmetler miydi yoksa devam mı etti?

Şu anda arkadaşlarım aynı sistemi devam ettiriyor, emeklerine sağlık. Mutluluğun başlangıcı sağlıktır. Yoksa huzursuz bir toplum olur. Gezici sağlık otobüsleri, önceden belirlenen günlerde vatandaşa ilan ediliyor ve o günlerde insanlar Sağlık Otobüslerine gidip sağlık hizmeti alıyorlar. Doktorlarımız, hemşirelerimiz ve tam teşekküllü sağlık ekipmanlarımızla

vatandaşa elimizden gelen en iyi hizmeti vermeye çalıştık. Gelen insanlara ikramlarda bulunulup onlarla muhabbet ediliyor. Sağlık sorunları çok ileri derecede olan varsa olanlara öncelik veriyoruz, gerekirse hastanelere sevk ediyoruz. Otobüslere gelemeyen hastaların evlerine gidiyoruz, doktorlarımız ilgileniyorlar. Gerekirse ambulansla hastaneye sevk ediyoruz. Sağlık Otobüslerinde vatandaşa gerekli tahliller hızlıca yapılıyor ve anında sonuçlar bildiriliyor. Dolayısıyla çok seri hizmet vermiş oluyoruz. Ayrıca hastalara elimizde olan gerekli ilaçları veriyoruz. Sağlık Otobüslerinin gittiği mahalle, o gün içinde neredeyse tamamen sağlık taramasından geçirilmiş oluyor.

Sağlık Otobüslerine çok ilgi oluyor muydu, çok muayene olan var mıydı?

Tabii çok oluyordu. Zaten Türkiye’de devlet yeşil kart vs. gibi kolaylıklar sağlamış, bizimkisi biraz hem o tür sağlık imkânlarına ulaşamayanlara hem de hastaneye gidemeyenlere olanak sağlamış oluyor. Kendiyle ilgilenmeyenlere hizmet götürmüş olduk. Bu bizim kendi projemizdi, başka yerde olup olmadığını bilmiyorum. Keşke bu tür projeler yaygınlaşsa.



Bir de Aile Sağlık Merkezleri var, bunları belediye mi yaptırdı?

Evet. Belediye Başkanı olarak görevimiz olsun olmasın sağlıkla ilgili her türlü çalışmanın içinde oldum, destek verdim. Pek çok Aile Sağlığı Merkezinin kurulmasına katkı sağladık ya da bina kiralayarak sağlıkçılarımızın hizmetine sunduk.

Bir anlamda Sağlık Bakanlığına yardımcı hizmet oluyor.

Evet öyle. Sağlık hizmetleri, bizim yaptırdığımız merkezlerde devam ediyor. Biz şu anda işlerin daha kolay, daha sağlıklı ve sürekli olması için bu binaları devlete devretmeye çalışıyoruz. Devlet; doktoru ve her türlü ihtiyacı daha kolay sağlıyor. Belediye her şeye yetişemeyebiliyor.

Beykoz'da evsiz var mı? Varsa ne tür önlem aldınız?

Bu zamanda, bizim inanç toplumumuzda bir vatandaşımızın soğuktan ölmesi bizim çok zorumuza gider, bizi üzer. Bu konuda elimizden geleni yaptık tabii ama her şeyi halledip bitirdik de diyemeyiz. Beykoz'da komşuluk ilişkileri çok güçlüdür. Ayrıca bir sıkıntı olduğunda vatandaş belediyeye başvurur. Belediye personellerimiz sokaklarda gezip gerekli tedbirleri ellerinden geldiğince alıyorlar. Tabii çok şükür, vatandaşlarımızın bu konudaki hassasiyetleri bize çok yardımcı olmuştur.

Sadece bedensel sorunlarla değil, psikolojiyle de ilginmişsiniz. Psikolojik Danışma Merkezlerinde çocuk-ergen, yetişkin, aile ve çiftlere terapi imkânları sunmuşsunuz. Bu faaliyetlerden nasıl bir dönüş aldınız? Beykoz'da şiddet azaldı mı?

Bu hizmetlerden birçok aile faydalandı. 10 psikolog istihdam edildi. Bu, bizim belediyecilikte yaptığımız en hayırlı işlerden biridir. Psikolojik Danışma Merkezi bizim sanki Sağlık Bakanlığına tavsiye ettiğimiz bir uygulama

ve bir hizmet tarzı oldu. Bakanlık da bu ve buna benzer hizmetleri faaliyete geçirdi. Bu bizi mutlu etti tabii ki. Bizim girişimimiz bir nevi Sağlık Bakanlığı tarafından desteklenmiş oldu. Eften püften meselelerden dolayı boşanmalar oluyor. O yüzden bir ailenin bile geleceğini kurtarmışsak ne mutlu bize. Bu uygulama sayesinde, aile sorunlarının temelinde psikolojik nedenlerin olduğunu fark ettik. Umarım devletimiz bu tür uygulamalara daha fazla yer verir. Toplum psikolojisinin sağlığı, geleceğimizin sağlığı demektir. Şiddet de azaldı tabii, çünkü insan psikolojik olarak rahat olduğunda etrafına daha olumlu bakıyor, yaklaşıyor. Kimse şiddet uygulamayı sevmez ama insan psikolojisinin kötü olması toplumun şiddete meyletmesine neden oluyor.



Şiddet demişken, kadına şiddet konusunda ne düşünüyorsunuz? Toplumumuz kadın haklarına riayet ediyor mu?

Müslüman bir toplum olduğumuzu söylüyoruz. İslamiyet'in kadın haklarıyla ilgili çok mükemmel emir ve tavsiyeleri var. Tüm bunlara rağmen bu tür sorunlar olması çok üzücü. İster kadın ister erkek olalım, İslam'ı ne kadar yaşıyoruz. Kadınlara İslam dışı hiçbir şeyi uygulama hakkınız yok, çünkü bizim kadınlara nasıl davranmamız gerektiği Kur'an'da ayrıntılı olarak anlatılmıştır. Kadının evinde nasıl olması gerektiği de aynı şekilde ayrıntılarıyla verilmiştir. Kur'an'daki emirleri yerine getirip ona uygun hareket edilirse o

zaman ne kadının ne de erkeğin birbirine karışmasına ve müdahale etmesine gerek kalır. Demek ki biz İslamiyet'in gereklerini yerine getirmede sıkıntı yaşıyoruz. Bu yüzden sorunlar ortaya çıkıyor. Evet, kadına şiddet dünyanın her bölgesinde var. İslam ülkelerinde kadın haklarına riayet edilmesiyle Hristiyan ülkelerini kıyaslayabilirsiniz. Gerçi Hristiyan dünyasının Hristiyanlığı da kalmamış. İslam hayata hâkim olmazsa, hayatın her alanında İslam yoksa bu bahsettiğiniz sıkıntılar, kadınlara ve çocuklara yapılan kötü muameleler, türlü ahlaksızlıklar artarak devam eder. Biz çocuklarımızı küçük yaştan itibaren İslam'a uygun yetiştirmeliyiz ve o yaşlardan itibaren bu yönde iyi örnek olmalıyız. Çocukların 6-7 yaşlarında kimliğinin oluştuğu söyleniyor.



Çocukları Beykoz'un en kıymetli hazinesi olarak görüp anaokulundan üniversiteye eğitimin her alanında yatırım yapmışsınız.

Hiçbir mahallemizi okulsuz bırakmadık. Anaokulundan liseye kadar eğitim konusunda hiçbir talebi karşılıksız bırakmadık. Beykoz İstanbul'da çok iyi bir konumda, ilk geldiğimiz zamanla şu anki zaman arasında olumlu anlamda çok ciddi farklar var. İnşallah şu an görevde olan arkadaşlarımız da bu alanda hassasiyet gösterip çalışacaklardır ve Allah'ın izniyle çok daha iyi konuma geleceğiz.



Üniversitelerin Beykoz'a gelmesi noktasında ne tür çalışmalarınız oldu?

Üniversiteler konusunda ciddi çalışmalarımız ve teşvikimiz oldu. Şu anda Beykoz'da dört üniversitemizin kampüsü bulunmaktadır. Bunlar: Medipol Üniversitesi, Türk Alman Üniversitesi, Marmara Üniversitesi Anado-

lu Hisarı Kampüsü ve Beykoz Üniversitesi'dir. Biz bu üniversitelerimizin yöneticilerinin her türlü isteklerine yardımcı olmak için elimizden gelen gayreti gösterdik. Üniversiteler aynı zamanda Beykoz'a ekonomik olarak da çok ciddi katkı sağlıyor. Şu an yirmi bin civarında öğrencimiz üniversitelerde öğrenim görüyor. Bu ileride daha da artacak ve Beykoz'a katkı sağlamaya devam edecek inşallah.

Eğitim konusunda yardım çekleri dağıtmışsınız, kitapları da devlet veriyor. Okumak eskisine göre çok daha kolay görünüyor. Bugünün eğitim imkânlarını geçmişle kıyaslayabilir misiniz?

O güne nazaran bugün eğitim tabii ki kolaylaştı. Fiziki şartlar düzeldi, bizim dönemimizle bugünkü şartlar arasında çok ciddi farklar var, ama her ne olursa olsun elbette memnun kalmak istemeyenler de çıkacaktır. Öğrencilerin evlerinden odun kömür götürüp sınıfı ısıtmaya çalıştıkları dönemleri hatırlayabiliyorum. Yani o günlere göre şu an çok daha iyiyiz.



Okulların fiziki şartlarını iyileştirmişsiniz; tadilatından tutun da projeksiyon-bilgisayar-akıllı tahtaya kadar birçok ihtiyacını karşılamışsınız. Öğrencilere başarı ödülleri vermişsiniz. Kolay değil, çünkü belediyenin de sınırlı bir kaynağı var. Bütçe sıkıntısı yaşamadınız mı?

Eğitime önem vermezseniz hiçbir şeyin karşılığını alamazsınız; geleceğinizi düşünüyorsanız yatırım yapmak zorundasınız. Onlar bizim çocuklarımız, tabii ki biz de belediye olarak elimizden gelen her şeyi yapmaya çalıştık. Eğer halk için, öğrenciler için bir başkan elindeki imkânları zorlamıyorsa gidip evinde otursun, başkanlığı bıraksın. Böylelikle daha iyi bir iş yapmış olur. Bu mühim konulara biz gereken önemi verdik. Şimdi okullara gidip gezsek bir tane fiziki şartları kötü okul bulamazsınız.

Beykoz Çocuk Kitapları Fuarı yaptınız. Çocuklar çok çok önemli, kitaplar çok önemli, fuarlar önemli. Çocuk-kitap ve fuar üçü bir araya gelmiş. Okumak çocukluk yaşlarında başlar, ne dersiniz?

Beykoz Çocuk Kitapları Fuarı, Türkiye’de çocuklar için yapılan ilk kitap fuarıdır. Bu anlamda bizim için önemlidir. Okumanın, çocukluk yaşlarında başladığında çok daha faydalı olacağına inanıyorum. Çocuk Kitapları Fuarı çok ciddi ilgi gördü. İstanbul’un her tarafından çocuklarımız bu fuara iştirak etti.



Allah bağışlasın. Peki kaç çocuğunuz var Başkanım?

Kaç taneydi yaa. (Şaka yapıyor ve gülümsüyor) 9 tane çocuğum, 13 torunum var. Torunlarım candır can. Allah herkese evlat ve torun nasip etsin. Çok şükür Rabbim bize bu mutluluğu yaşattı. Benim kardeşim olmadı. Tek çocuktum. Tek çocuk olmayı sevmezdim. Allah çocuklarıma bol bol kardeş nasip etti. Çocukları çok seviyorum.

Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan üç çocuk öneriyor, siz bu önerinin üç katına ulaşmışsınız (gülüşmeler). Dokuz çocuğunuza iyi bir gelecek hazırlayamama endişesi duyduunuz mu?

Ben mali müşavirdim, iyi bir mesleğim vardı, bunun yanında rızkı veren Allah'tır. Endişe duymadım. Yeter ki insan emek verip gayret etsin. Ben günde on sekiz saat çalışan biriydim. Hayatım boyunca çok yoğun çalıştım. O yüzden emek verip gerisini Allah'a bıraktım. Ve hiç endişeye kapılmadım. Rabbime güvenim sonsuz, o ne verirse en güzelini verir. "İlmi dileylene; malı mülkü dilediğime veririm," hadisi şerifini kendime rehber edindim.



Gençlik buluşmalarınızdan bahsedebilir misiniz? Buluşmalar nasıl geçiyordu?

Üniversitelerde ve okullarda eğitimle ilgili söyleşiler yaptık. Aktif siyasete de kayıyordu muhabbet. Ben gençken sosyaldım, oldukça aktiftim. Gençler akıllarına ne gelirse soruyorlardı. Öğrenciler gayet yetkindi. Çok cevval çocuklar vardı. Özellikle Siyasal Bilgiler ve Hukuk Fakültesi öğrencileri bizi hırpalamaya çalışıyordu. Yapsınlar, onlar bizim çocuklarımız. Bizden sonra gelenler bizi ileriye taşıyacaktılar.



“Temizlik imanın yarısıdır,” sözüne inanan bir milletiz. Temiz bir ilçe bıraktığınızı düşünüyorum geride. Cumhurbaşkanımızın eşi Emine Erdoğan Hanımefendi’nin himayelerinde gerçekleşen “Sıfır Atık” projesini desteklediniz. Sıfır Atık Yönetim Merkezi, Atık Getirme Merkezleri kurulmuş mesela. Kitap, kıyafet, oyuncak; tonlarca atık pil, yağ, ambalaj atığı toplanmış. Anlatabilir misiniz o süreci?

Evet, oldukça hoşumuza giden o projeden epey verim aldık. Projenin başlangıcını Beykoz Belediyesi yapmıştı. Biz Beykoz’da temizliği çok önemsedik. Sonra biz Beykoz’un bu projesini Emine Erdoğan Hanımefen-



di'ye sunduk, onlar da değerlendirdiler. Böylece proje Beykoz'dan Türkiye'ye yayıldı. Bu konuda ödüller de aldık. Bu bizi son derece mutlu etmişti. Bunun arkasını kitap projesi takip etti, kitap okuma seferberliği başlattık, kıyafetleri ihtiyaç sahiplerine dağıttık. Bunların hepsi ciddi emek verilen ve iyi sonuçlar alınan projelerdi.

Yeraltı çöp konteynırları gördüm Beykoz'da, ilginç geldi bana.

Yerin altında 8-10 metreküp konteynırlarımız var. Bu dışarıya koku vermiyor, daha hijyenik. Daha temiz ve hoş bir görünümü var. Göreve geldiğimde çöp konteynırları yer üstündeydi. Bunları yer altına almaya karar verdik ama öncesinde halka çöp bidonları dağıttık. Çöp atacakları kapalı küçük konteynır verdik. Haftanın belli günlerinde bu konteynırlar boşaltılıyordu. Böylece vatandaş çöpünü uzak ve başka yerlere götürmekle uğraşmıyordu. Bu şekilde çöpü kontrol altına aldık ve sonrasında yer altı konteynırlarını yaptık.

Hayvan Rehabilitasyon Merkezi açtınız. Tedavi, aşılama, kısırlaştırma gibi hizmetler verildi bu merkezlerde. İnsan olmak biraz da hayvanları düşünmekten, ağaçları düşünmekten geçer mi diyorsunuz? Geçmişte evcil hayvan beslediniz mi?

Memlekette neredeyse herkes hayvan beslerdi, biz de besledik tabii. İstanbul büyük bir şehir, burada hayvan beslemek pek mümkün olmuyor. Bazı insanlar hayvandan korkuyor, bazı hayvanlar şehirde beslenmeye müsait değil. Son zamanlarda insanlar hayvanlara karşı daha dikkatli, merhametli ve daha yumuşak davranıyorlar. Bu dünyada birlikte yaşadığımızın ve onların da Allah'ın yarattığı birer varlık olduğunun bilincine vardık çok şükür. Devlet ve yerel yönetimler, hayvanlara daha çok önem vermeye başladı, onlar için daha çok bütçe ayrılıyor. Veterinerlik hizmeti son zamanlarda daha çok yaygınlaştı. Hayvanlara merhamet etmemiz, onlara barınma, sağlık ve beslenme konularında yardım etmemiz Müslümanlığa yakışır bir şey. Merhamet edeceksin ki merhamet göresin. Hayvanlar bize Allah'ın emanetleridir. Bazı bölgelerde sebebini bilmediğimiz



bir korku ve merhametsizlik var. Çok şükür Beykoz'da durum böyle değil. Çocuklarımız da hayvanlarla birlikte yaşamaya adapte oldu. Hayvanları asla dışlamamalıyız. Hayvanları seviyoruz. Birçok farklı hayvan, özellikle de birçok farklı kuş türü Beykoz'da yaşıyor. Hayvanların da ilgiye ihtiyacı var. Öyle ki vahşi hayvanlara bile elimizi uzattığımızda onların başlarını uzattıklarına şahit oluruz.

Hayvan barınaklarına sevgi ziyaretleri yapılmış. Siz de bu ziyaretlerde bulunmuşsunuz. Nefretin bütün dünyada kol gezdiği, katliamların-savaşların ekranlardan düşmediği şu çağda sevginin gücüne inanmaya devam mı etmeliyiz? İnsanı sevmeyen hayvana neler yapmaz ki.

Hayvanseverler ve ilgili STK'ları da işin içine katarak bu konuda çalışmalar yaptık. Hayvan deyip geçmeyeceksiniz, Allah hayvanlara da akıl ve his vermiş. Onlar da kendilerine yapılanın ne anlama geldiğini anlıyorlar. Hayvanlarla ilgili güzel işler yapmaya çalıştık, çünkü biz bu dünyada birlikte yaşıyoruz ve maalesef her geçen gün hayvanların yaşam alanı daralıyor. Bu yüzden bu konuda daha duyarlı olmalıyız.

İnsanların birbirini katletmesi konusunda söylenecek çok bir şey yok. Cezası olduğu belli. İnsanoğlu sevgi üzerine bina olmuştur. Bunu bile bile sevginin dışında başka şeylerle meşgul olmak, dünyayı nefret üzere bina etmeye çalışmak insanın kendi kendine zarar vermesi demektir. İnsan sevgiyle yaşar. Sevgisiz yaşarsanız, ancak katliamları, haksızlıkları ve zulümleri arttırırsınız. Bunlar insana yakışmıyor. İnsan eşref-i mahlûkattır. İnsan yaratılmışların en yücesidir. Böyle olduğunu bile bile insanın kalkıp bu çirkinliklerle amel etmeye kalkması, bunlarla hemhal olması yaratılışına terstir. Bu şekilde insanlar kendi kendini yok eder. İnsanoğlu bunları hak etmiyor. İnsan kendine yakışanı yapıp onun peşinden gitmeli. Hepimize düşen, kötülüğü ortadan kaldırmaktır. Allah bize iyilik ile hemhal olmamızı, iyiliği ve sevgiyi emrediyor. Kötülükten kaçının diyor. Bize gönderilen kitabı yaşamımızın kenarına ittiğimizde kötülükler artıyor. Merkezimize iyiliği aldığımızda güzellikler artıyor. Zalimlerin problemi de bu. Amacımız iyiliği hâkim kılmak.

*Modern hizmet binaları inşa etmişsiniz. Bunlar: Belediye Hizmet Binası, Prof. Dr. Necmettin Erbakan Kültür Merkezi ve Konferans Salonu, Tokatköy Muhsin Yazı-
cıoğlu Hizmet Binası, Kavacık Hizmet Binası, Kavacık Kültür Merkezi, Soğuksu Hizmet Binası, Soğuksu Genç-
lik Merkezi, Yeni Mahalle Şerife Bacı Hizmet Binası, Beykoz Vakfı Binası. Sit alanı olan Beykoz'da malum yer sıkıntısı var. Bayağı bir yapı söz konusu. Nasıl aştınız bu sıkıntıyı?*

Zor oldu tabii. Ama çözüm imkânsız değildi. Bütün hizmet binalarını, kamu binası olarak yaptık, o yüzden çok zorlanmadık. Bu kadar hizmet binası yeterli değil tabii, daha fazlası da olabilirdi. Nüfus gittikçe artıyor. Umarım önümüzdeki günlerde bu tür kültür hizmetleri artar, kültür her ülke için çok önemli. Devletler kültürleriyle var olur. Binalarımızı iş olsun diye değil, gerçekten kaliteli olmasını arzulayarak yaptık. Bu binalar uzun yıllar kullanılacak inşallah.



Muhsin Yazıcıoğlu'nun ismi bir hizmet binasına verilmiş. Bu sizin fikriniz miydi? Ne düşünüyorsunuz Muhsin Yazıcıoğlu hakkında? İyi şeyler düşündüğünüz kesin, yoksa ismini yaşatma gayretiniz olmazdı elbette.

2009 seçim çalışmaları sırasında Muhsin Bey elim ve şaibeli bir helikopter kazasında şehit oldu. Biz de onun isminin ve hatırasının yaşatılması için böyle bir karar aldık. Muhsin Bey, tanışıklığımız olan değerli bir kardeşimizdi. 1980 öncesi Ülkü Ocakları Başkanlığı yaptığı dönemlerden kendisini bilir ve severiz. Rabbim rahmetiyle muamele eylesin.

Bu hizmet binaları oldukça konforlu görünüyor. Halk kendine önem verildiğini bu yapılar sayesinde hisseder. Ne dersiniz?

Biz yaptığımız hiçbir işi, iş yapmış olmak için yapmadık. Birilerinin gözüne girelim, adımızı duyuralım gibi amaçlarımız olmadı. Bunlar dünyevi şeyler. Biz ahireti düşünerek yaptık her ne yaptıysak. Hizmet binaları halkın kültürünü, bilgisini sosyalliğini arttırmak amacıyla yapıldı. Şimdi halkın rahat edemediği, içinde sıkıldığı binalar bunu sağlayabilir mi? Vatandaş binaya girdiğinde içi açılacak; binanın mimarisi, genişliği, ferahlığı, mümkünse tarihi dokusu insanları saracak. Kimse sıkılıp daraldığı, tiksindiği yerde durmaz. Deseniz ki, ben burada dünyanın en değerli bilgisini veriyorum, vatandaş yine de tereddüt eder. Amacımız Beykozluları rahat ettirmek, onların kişisel gelişimlerine katkıda bulunmak. Buna bir nebze katkıda bulunabilmişsek ne mutlu bize. Her şeyi ölçülü yapmaya çalıştık. Lükse ve israfa aman vermedik. Vatandaşın parasını vatandaş için, bir kuruş bile israf etmeden hizmete dönüştürdük. Üçten beşten kaçıp işlevsiz yapılar ortaya çıksa bu daha büyük zarar. Derdimiz, vatandaşa nasıl daha fazla yararlı olabiliriz olunca gerisi geliyor, niyet güzel olunca Allah da yardım ediyor. Rabbime şükürler olsun ki giriştiğimiz her işten alnımızın ağıyla çıktık.



Yol, köprü –Göksu 15 Temmuz Gaziler Köprüsü, Riva Köprüsü, Kabakoz Köprüsü, Kaynarca Köprüsü- çalışmalarını yapmışsınız Beykoz’da, dik yokuşlara, ara sokaklara kadar girmişsiniz. Kimi yerlerde yollar genişletilmiş, düzeltilmiş, güzelleştirilmiş. Yeni hatlar, duraklar, otobüsler var. İstinye-Çubuklu arabalı vapur seferleri vs. Sizce yeterli geldi mi bunlar? Ulaşım rahatladı mı?

Evet, %10’u hariç bizim dönemimizde oldu. Ulaşım rahatladı. Beykoz, İstanbul’un en bakir, bozulmamış alanı, coğrafi olarak biraz kıyıda kaldığı için diğer ilçelere ulaşımı biraz daha zor olabiliyor.

Dik sokaklara Beyoğlu’nda görmeye alışık olduğumuz şekliyle merdivenler yaptırmışsınız. Çok şık duruyor. Yangın, doğum, kalp krizi gibi acil durumlarda o alanlara araç girememesine karşı nasıl bir önlem aldınız?

Daha evvel yoktu, son on yılımızda bunları hedefledik. Yağış arttığında vatandaşımızın o dik yokuşlardan inip çıkması zor oluyordu. Vatandaşımızın taleplerini de dikkate alarak bu merdivenleri yaptık. İnsanlar çok memnun kaldı. Biz de buna çok sevindik tabi. Beykoz’da nereye çıkarsanız çıkın bizim yaptığımız merdivenleri görürsünüz.

Beykoz'un zorlu coğrafyasında güzel işler çıkarmışsınız. Beykoz'da alt yapıyı da düzeltmişsiniz. Yağmur suyu kanalları ve duvar çalışmaları yaptırmışsınız. Beykoz'un doğal yapısı sel suyundan etkilenmeye açık mı?

Selden çok etkilenen yerler var ama başka ilçelerde duyduğlarımız gibi bizi çok zor duruma sokacak durumlarla karşılaşmadık. Bu bakımdan şanslıyız.

Bir şehre ilk meydanından bakılır; sonra çarşısına, ara sokaklarına doğru akılır. Kavacık Meydanı, Soğuksu Meydanı, Ortaçeşme Meydanı, Vakıftepe Meydanı, Çiğdem Meydanı, Anadolu Feneri Meydanı, Paşabahçe Meydanı, Kanlıca Meydanı, 15 Temmuz Şehitler (Belediye) Meydanı, Gümüşsuyu Meydanı, Kaymakamlık Meydanı gibi mekânlarda kimi çalışmalar yapılmış. Genişletilip daha modern hale mi getirildi bu meydanlar? Neler yapıldı?

Meydan olmadan şehir olmaz tabii. Bizim meydanlarımız çok büyük değil. Meydanlarla ilgili çalışmalar yaptık, çok dar olanları genişlettik. Meydanlar güzel olursa şehir daha canlı ve güzel görünür.







Camilerin toplumsallaşma yerleri olduğunu biliyoruz. “Cem” bir araya gelmek, toplanmak anlamına gelir. Beykoz’da meydanlar camilerin çevresinde mi oluşmuş?

Bu pek mümkün olmadı. Beykoz’un 1960’lardan sonra hızla göç alması ve gecekondulaşması birçok konuda geri kalmasına sebep oldu. Bu anlamda camiler meydandan sonra yapıldı. Bazı camiler tam meydanda değil, biraz kenarda. Ama evet haklısınız, bizde şehirler cami etrafına kurulur. Deprem anlarında da meydanlar sığınma yerleri oluyor. Beykoz’un arazisi sağlam olduğu için depremde ilçemiz çok kayıp vermedi. Allah göstermesin, bizi korusun.

Başkanım çok nezih sahil yolları ve sahilde genişletilmiş yürüyüş alanları var.

Büyükşehir bunları yapmada hassas davrandı. Bizim de bu konuda ciddi çalışmalarımız oldu. Sahiller önemli ve çok hoş. Daha fazla önem verilmeli.

Halkın nefes alabileceği, Tarihi Küçüksu Mesiresi gibi çok hoş bir mekâna rastladım. Beykoz’da, sizden evvel pek iyi durumda değilmiş. Doğru mudur bu? Başka mesire alanları da var bildiğim kadarıyla.

Beykoz, mesire alanları bakımından İstanbul’un en şanslı ilçelerinden biridir. Beykoz Çayırı, Küçüksu Çayırı, Abraham Paşa Korusu, Mihrabat Korusu, Hidiv Kasrı bunlardan başlıcalarıdır. Bir de Kanuni Sultan Süleyman Kent Ormanı ve Karlitepe Mesire alanlarını bu dönem Beykoz’a kazandırdık. Bu çayır ve alanlarımızın korunması, bakımı ve temizliğine önem gösteriyoruz.



Siyasi hayatınızla birlikte sizi birtakım STK çalışmaları içerisinde de görüyoruz.

Bizim STK çalışmalarımız siyasi hayatımızdan çok önce başlamıştır. Cami Dernek Başkanlığından MTTB üyeliğine birçok STK'da üye ve yönetici olarak çalışmalarda bulundum. STK çalışmalarını insanımızın menfaati için çok değerli çalışmalar olarak görürüm. Bu konuda benim için en önemli çalışma İlim Yayma Cemiyeti ve İlim Yayma Vakfı'nda yapmış olduğum çalışmalardır. 1985'ten itibaren İlim Yayma Cemiyeti'nin yönetiminde bulundum. İmam Hatip öğrencilerine yönelik çalışmaların içinde oldum. 2002'de Hasan Sağlam Paşa Allah'ın rahmetine kavuşunca İlim Yayma Cemiyeti Genel Başkanlığına seçildim. Bir dönem cemiyetimizin başkanlığını yaptım. 2006'da İlim Yayma Vakfı Başkanı oldum. Vakıf, cemiyete göre daha spesifik işler yapıyor. Şu anda Sabahattin Zaim Üniversitesi kurucusuyuz. Ayrıca ilkokul ve lise öğrencilerine yönelik İrfan Okulları'nı kurduk. Yüksek Lisans ve Doktora öğrencilerine konaklama, burs ve eğitim desteği çalışmalarımız devam ediyor. 2019'da ilkinin gerçekleştirdiğimiz iki yılda bir yapılacak İlim Yayma Ödülleri programıyla akademi camiasına destek vermeye devam ediyoruz. 71 yıllık ömrümde yaptığım çalışmaları göz önüne aldığımda cemiyet ve vakıfla ilgili çalışmalarım benim için çok müstesna yere sahiptir. Bu çalışmaları sadaka-i cariyeye olarak Rabb'immin kabul etmesi için dua ediyorum.



*“Ölüm güzel şey,
Budur perde ardından haber
Hiç güzel olmasaydı,
Ölür müydü Peygamber?”*

N. Fazıl Kısakürek

Ashında Yücel Başkanımızla birkaç defa daha görüşme yapmayı düşünüyorduk; fakat Başkanımızın ömrü buna vefa etmedi. Vefat haberini aldığımda şaşırdım, gerçekten şaşırdım; çünkü tedavi gördüğünü biliyordum, durumunun iyiye gittiğini de görüyordum. Zorlu bir süreç sonunda oluşan bu kitabı kendisine takdim edeceğim günü ipe çekiyordum. Bu kitap, onun kitabıydı. Ben bir vesile-vasıtaydım. Takdir-i ilahi. Allah Başkanımızın mekânını cennet etsin.



Cenaze namazında Yücel Çelikbilek'i “**Nasıl bilirsiniz,**” sorusuna halk “iyi biliriz” desin diye attığı her adıma dikkat ederek yaşadı, Yücel Başkan... **Halktan “İyi biliriz” sesi yükseldi.**









